

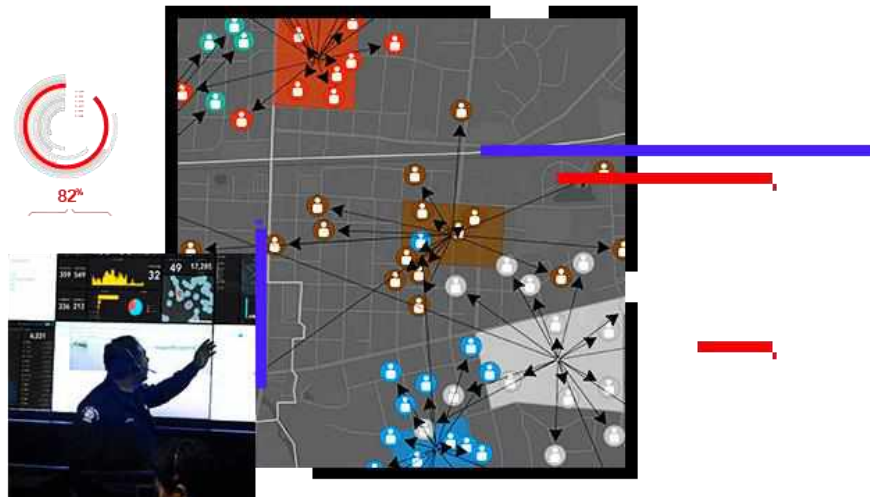

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΔΥΤΙΚΗΣ ΑΤΤΙΚΗΣ
ΤΜΗΜΑ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ ΤΟΠΟΓΡΑΦΙΑΣ ΚΑΙ ΓΕΩΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗΣ

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ (Π.Μ.Σ.) «ΓΕΩΧΩΡΙΚΕΣ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΕΣ»
ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΗ ΜΟΝΑΔΑ ΓΕΩΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗΣ & ΓΕΩΓΡΑΦΙΑΣ

ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΗ ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ:

Η ΓΕΩΧΩΡΙΚΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ
ΣΤΗΝ ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΟΥ ΕΓΚΛΗΜΑΤΟΣ:
ΤΟ ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΑΙΓΑΛΕΩ.
(GEOSPATIAL TECHNOLOGY IN CRIME ANALYSIS:
APPLICATION TO THE MUNICIPALITY OF AEGALEO)

ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΗ ΦΟΙΤΗΤΡΙΑ: ΕΥΑΓΓΕΛΙΑ ΛΥΜΟΥΡΑ, Α.Μ. GST1616
ΕΠΙΒΛΕΠΩΝ ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ: ΑΝΔΡΕΑΣ ΤΣΑΤΣΑΡΗΣ

ΑΘΗΝΑ, ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ 2020

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΔΥΤΙΚΗΣ ΑΤΤΙΚΗΣ
ΤΜΗΜΑ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ ΤΟΠΟΓΡΑΦΙΑΣ ΚΑΙ ΓΕΩΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗΣ

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ (Π.Μ.Σ.) «ΓΕΩΧΩΡΙΚΕΣ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΕΣ»
ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΗ ΜΟΝΑΔΑ ΓΕΩΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗΣ & ΓΕΩΓΡΑΦΙΑΣ

ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΗ ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

**Η ΓΕΩΧΩΡΙΚΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ ΣΤΗΝ ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΟΥ ΕΓΚΛΗΜΑΤΟΣ:
ΤΟ ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΑΙΓΑΛΕΩ.
(GEOSPATIAL TECHNOLOGY IN CRIME ANALYSIS:
APPLICATION TO THE MUNICIPALITY OF AEGALEO)**

ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΗ ΦΟΙΤΗΤΡΙΑ: ΕΥΑΓΓΕΛΙΑ ΛΥΜΟΥΡΑ, Α.Μ. GST1616
ΕΠΙΒΛΕΠΩΝ ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ: ΑΝΔΡΕΑΣ ΤΣΑΤΣΑΡΗΣ, ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ ΠΑΔΑ

ΜΕΛΗ ΤΗΣ ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ:
ΗΛΙΟΠΟΥΛΟΥ ΠΟΛΥΞΕΝΗ, ΚΑΘΗΓΗΤΡΙΑ ΠΑΔΑ
ΚΑΤΣΙΟΣ ΙΩΑΝΝΗΣ, ΑΝ. ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ ΠΑΔΑ

ΑΘΗΝΑ, ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ 2020

Δήλωση μη λογοκλοπής και ανάληψη προσωπικής ευθύνης

Με πλήρη επίγνωση των συνεπειών του νόμου περί πνευματικών δικαιωμάτων, δηλώνω ενυπογράφως ότι είμαι αποκλειστικός συγγραφέας της παρούσας Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας, για την ολοκλήρωση της οποίας κάθε βοήθεια είναι πλήρως αναγνωρισμένη και αναφέρεται λεπτομερώς στην εργασία αυτή. Έχω αναφέρει πλήρως και με σαφείς αναφορές, όλες τις πηγές χρήσης δεδομένων, απόψεων, θέσεων και προτάσεων, ιδεών και λεκτικών αναφορών, είτε κατά κυριολεξία είτε βάσει επιστημονικής παράφρασης. Αναλαμβάνω την προσωπική και ατομική ευθύνη ότι σε περίπτωση αποτυχίας στην υλοποίηση των ανωτέρω δηλωθέντων στοιχείων, είμαι υπόλογος έναντι λογοκλοπής, γεγονός που σημαίνει αποτυχία στην Διπλωματική μου Εργασία και κατά συνέπεια αποτυχία απόκτησης του Μεταπτυχιακού Τίτλου των Μεταπτυχιακών Σπουδών, πέραν των λοιπών συνεπειών του νόμου περί πνευματικών δικαιωμάτων. Δηλώνω, συνεπώς, ότι αυτή η Μεταπτυχιακή Διπλωματική Εργασία προετοιμάσθηκε και ολοκληρώθηκε από εμένα προσωπικά και αποκλειστικά και ότι, αναλαμβάνω πλήρως όλες τις συνέπειες του νόμου στην περίπτωση κατά την οποία αποδειχθεί, διαχρονικά, ότι η εργασία αυτή ή τμήμα της δεν μου ανήκει διότι είναι προϊόν λογοκλοπής άλλης πνευματικής ιδιοκτησίας.

Όνομα & Επώνυμο Συγγραφέα: ΕΥΑΓΓΕΛΙΑ ΛΥΜΟΥΡΑ

Υπογραφή (Ολογράφως, χωρίς μονογραφή): ΕΥΑΓΓΕΛΙΑ ΛΥΜΟΥΡΑ

Ημερομηνία: 02-10-2020

Περιεχόμενα

ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΕΣ	8
Περίληψη	10
Abstract	11
Κεφάλαιο 1	12
1. Εισαγωγή.....	12
1.1. Σύντομη Ιστορική Αναδρομή	13
1.2. Γεωγραφία της εγκληματικότητας. Ορισμοί	14
1.1.1. Ο αλγόριθμος γεωγραφικής στόχευσης (CGT)	17
1.3. Το Δίκαιο	19
1.3.1. Ποινικό Δίκαιο και ορισμοί.	20
1.3.2. Τύποι εγκλημάτων	23
1.3.3. Τύποι εγκλήματος κατά την Αστυνομία	25
1.4. Ορισμός εγκληματικότητας.....	27
1.4.1. Μέγεθος εγκληματικότητας	27
1.4.2. Δείκτης εγκληματικότητας- Παράδειγμα με δεδομένα ΕΛΣΤΑΤ και Euroρα	29
1.5. Εγκληματολογία.....	41
1.5.1. Αίτια εγκληματικής συμπεριφοράς	41
1.5.2. Παράγοντες που προκαλούν εγκληματικότητα	46
1.5.1.1. Νεανική εγκληματικότητα.....	48
1.5.3. Το έγκλημα και ο χώρος- Η έννοια του ghetto	49
Κεφάλαιο 2	51
2. Μελέτη Περίπτωσης - Δήμος Αιγάλεω.....	51
2.1. Ταυτότητα-Ονοματοδοσία	51
2.2. Ιστορική Εξέλιξη και Εγκατάσταση πληθυσμών	51
2.3. Ο Δήμος σήμερα	52
2.4. Δημογραφικά και Γεωγραφικά στοιχεία.....	54
2.5. Χωροταξική Οργάνωση και χρήσεις γης.....	56
2.6. Πολεοδομική οργάνωση	57
2.7. Κοινόχρηστοι / κοινωφελείς χώροι	59
2.8. Στοιχεία εκπαίδευσης και οικονομικά στοιχεία.....	60
2.8.1. Μορφωτικό επίπεδο.....	60
2.8.2. Εργατικό Δυναμικό - Απασχόληση - Ανεργία	60
2.9. Εγκληματικότητα στον Δήμο	62
Κεφάλαιο 3	67
3. Έρευνα- Συλλογή Δεδομένων	67
3.1. Ψηφιακά Δεδομένα	67
3.2. Στατιστικά Δεδομένα	68
3.3. Δεδομένα Γ.Α.Δ.Α	68
Κεφάλαιο 4	73
4.1. Λογισμικό-Αποτελέσματα	73
4.2. Διαδικασία- Βάση Δεδομένων	73
Συμπεράσματα	85
Βιβλιογραφικές Πηγές	87

Εικόνες

Εικόνα 1. Relationship of Crime Mapping to Crime Analysis. Πηγή Boda R, 2005.....	15
Εικόνα 2. Αλγόριθμος γεωγραφικής στόχευσης (CGT)	17
Εικόνα 3. Το τρίγωνο του εγκλήματος.....	30
Εικόνα 4. Διοικητικά όρια του Δήμου Αιγάλεω, Πηγή Google maps.....	53
Εικόνα 5. Βασικές χρήσεις γης. Πηγή Γεωχωρική Πύλη ΥΠΕΚΑ.....	57
Εικόνα 6. Χάρτης Δήμου Αιγάλεω- 4 συνοικίες. Περιοχή Μελέτης.....	58
Εικόνα 5. Τα γεωγραφικά δεδομένα της έρευνας	73
Εικόνα 8. Η εφαρμογή των δεδομένων στα γεωγραφικά όρια του Δ. Αιγάλεω	74
Εικόνα 9. Πολύγωνο ορίων Δήμου Αιγάλεω.....	74
Εικόνα 10. Αλλαγή θέσης ΑΤ.	75
Εικόνα 11. Buffer zone στο Α.Τ. με 200μ. ακτίνα.	75
Εικόνα 12. Δείκτης χωρικής κεντρικότητας λησθειών και κλοπών.	77
Εικόνα 13. Δείκτης χωρικής κεντρικότητας κέντρου δήμου, κέντρου γενικής κατοικίας και.....	77
Εικόνα 14. Κατανομή Πυκνότητας κλοπών οχημάτων.....	78
Εικόνα 15. Κατανομή Πυκνότητας λησθειών.....	79
Εικόνα 16. Κατανομή Πυκνότητας κλοπών -διαρρήξεων.	80
Εικόνα 17. Πιθανές νέες θέσεις κλοπών διαρρήξεων.	81
Εικόνα 18. Πιθανές νέες θέσεις κλοπών οχημάτων.....	81
Εικόνα 19. Πιθανές νέες θέσεις λησθειών.....	82
Εικόνα 20. Υφιστάμενη θέση Α.Τ. και νέα υπολογισμένη θέση Α.Τ.	83
Εικόνα 21. Θέση Α.Τ. και νέα προτεινόμενη θέση Α.Τ.	84

Γραφήματα

Γράφημα 1 και Γράφημα 2.	36
Γράφημα 3.	36
Γράφημα 4. Κλοπές τροχοφόρων. Πηγή ΓΑΔΑ.	63
Γράφημα 5. Κλοπές τροχοφόρων-δράστες. Πηγή ΓΑΔΑ.	64
Γράφημα 6. Κλοπές-διαρρήξεις. Πηγή ΓΑΔΑ.	64
Γράφημα 7. Κλοπές-διαρρήξεις- δράστες. Πηγή ΓΑΔΑ.....	65
Γράφημα 8. Ληστείες. Πηγή ΓΑΔΑ.	65
Γράφημα 9. Ληστείες-δράστες. Πηγή ΓΑΔΑ.....	66

Πίνακες

Πίνακας 1. Στατιστικά στοιχεία εγκλήματος. Πηγή ΕΛ.ΑΣ.	26
Πίνακας 2. Αδικήματα, δράστες και αναλογία ανά 100.000 κατοίκους. Πηγή ΕΛΣΤΑΤ	32
Πίνακας 3. Ποσοστιαία κατανομή αδικημάτων, κατά 2014-2018. Πηγή ΕΛΣΤΑΤ.	33
Πίνακας 4. Αδικήματα και δράστες κατά φύλο και εθνικότητα, 2014-2018. Πηγή ΕΛΣΤΑΤ.	34
Πίνακας 5. Αδικήματα και δράστες κατά φύλο, ηλικία και εθνικότητα, 2014-2018. Πηγή ΕΛΣΤΑΤ.	35
Πίνακας 6. Διαπραχθέντα αδικήματα κατά κατηγορίες και θεωρούμενοι ως δράστες αυτών,	37
Πίνακας 7. Καταγεγραμμένες κλοπές από τις Αστυνομικές Αρχές για τα έτη 2002-2012.....	38
Πίνακας 8. Καταγεγραμμένες κλοπές μηχανοκίνητων οχημάτων από τις Αστυνομικές Αρχές για τα έτη 2002-2012.....	39

Πίνακας 9. Καταγεγραμμένες ληστείες οικιών από τις Αστυνομικές Αρχές για τα έτη 2002-2012.....	40
Πίνακας 10. Δημογραφικά στοιχεία. Πηγή ΕΛΣΤΑΤ.....	55
Πίνακας 11. Βασικές χρήσεις γης. Πηγή ΕΛΣΤΑΤ	56
Πίνακας 12. Μέση πυκνότητα, Μέσος ΣΔ ανά γειτονιά Πηγή: Επιχειρησιακό Πρόγραμμα.....	58
Πίνακας 13. Ανάλυση εκτάσεων. Πηγή: Επιχειρησιακό Πρόγραμμα.	59
Πίνακας 14. Μορφωτικό επίπεδο. Πηγή: Επιχειρησιακό Πρόγραμμα.	60
Πίνακας 15. Στοιχεία Ανεργίας -απασχόλησης. Πηγή: Επιχειρησιακό Πρόγραμμα.....	61
Πίνακας 16. Ανεργία. Πηγή: ΟΑΕΔ Αιγάλεω.....	61
Πίνακας 11. Ανεργία. Πηγή: ΟΑΕΔ Αιγάλεω.....	61
Πίνακας 18. Ληστείες Αιγάλεω 2009-2018.Πηγή: ΓΑΔΑ.	62
Πίνακας 19. Κλοπές Αιγάλεω 2009-2018.Πηγή: ΓΑΔΑ.	62
Πίνακας 20. Κλοπές τροχοφόρων. Αιγάλεω 2009-2018.Πηγή: ΓΑΔΑ.	63

Ubi societas, ubi jus. Όπου υπάρχει (αστική) κοινωνία, υπάρχει νόμος.

ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΕΣ

Ένα πολύ μεγάλο, ευχαριστώ, στον επιβλέποντα καθηγητή μου κ. Ανδρέα Τσάτσαρη για την πολύτιμη αρωγή του, τις συνεχές συμβουλές και καθοδήγησή του, την δυνατότητα που μου έδωσε να μελετώ στο εργαστήριο Γεωπληροφορικής και κυρίως την εμπύκωση που μου έδωσε για να ολοκληρώσω την παρούσα διπλωματική εργασία στα πλαίσια του μεταπτυχιακού. Η συμβολή του ήταν καθοριστική.

Ευχαριστώ επίσης τα υπόλοιπα μέλη της Τριμελούς Συμβουλευτικής Επιτροπής, Καθηγητές μου που δέχτηκαν να αναλάβουν τη διαδικασία της αξιολόγησης της εργασίας μου.

Επιπλέον,

Ευχαριστώ θερμά τους υπαστυνόμους κα. Γεωργακοπούλου και τον κ. Δερβίση από την Γραμματεία Επικοινωνίας και το τμήμα Διοικητικής Υποστήριξης της Γενικής Αστυνομικής Διεύθυνσης Αττικής, για την παροχή των στοιχείων και το ενδιαφέρον που έδειξαν να μου προσφέρουν βοήθεια παρ' όλες τις δυσκολίες που υπήρξαν.

Δεν θα μπορούσα να παραλείψω τον θείο μου, Ρηγόπουλο Ν., δικηγόρο, για τις πηγές Νομικές του συμβουλές, τη Νομική Βιβλιογραφία, αλλά και την επίλυση πλήθους αποριών πάνω στον Ποινικό Κώδικα.

Τέλος, από τον κύκλο των αστυνομικών αρχών, ευχαριστώ τον εν αποστρατεία αντιστράτηγο Αποστολάκη Β., τον υποστράτηγο Γκαρίλα Ελ., τον αστυνόμο Α/Α΄ Παπαθανασίου Τ., τον υπαστυνόμο Βλαμίδα Κ., τον αστυφύλακα Φιλοκάλη Σ. και την διοικητικό υπάλληλο Χατζηπαυλή Κ., που φιλικά με συμβούλευσαν, με καθοδήγησαν και μου έδωσαν πληροφορίες για τις πηγές των στοιχείων, για τα οποία υπάρχει μεγάλη δυσκολία χρονοτριβή και εμπόδια στην αναζήτηση τους.

Περίληψη

Η ασφάλεια των πολιτών κάθε δημοκρατικού και μη, κράτους και κάθε σύγχρονης κοινωνίας, είναι βασικό συστατικό για μια κοινωνία συνοχής με αρμονική συνύπαρξη και κατ' επέκταση θεμελιώδες δημοκρατικό δικαίωμα με απώτερο σκοπό την δημιουργία ισχυρών δεσμών μεταξύ των ανθρώπων και την πρόοδο. Η εγκληματικότητα και η ραγδαία αύξηση της, τις τελευταίες δεκαετίες παντού ανά τον κόσμο, έχουν κλονίσει αυτή την "κόλλα" που δομεί τις κοινωνίες και τις σχέσεις των ανθρώπων και μεταξύ τους και με την πολιτεία που είναι υπεύθυνη για την ασφάλεια τους.

Σκοπός της διπλωματικής αυτής εργασίας είναι η θεωρητική και εφαρμοσμένη μελέτη και παρουσίαση του προβλήματος της εγκληματικότητας, η χαρτογράφησης της, και η πρόληψη μέσω πιθανών θέσεων εστιών εγκληματικότητας, μέσω της ανάλυσης των δεδομένων, της μελέτης περίπτωσης (case study).

Ως περιοχή μελέτης ορίστηκε ο Δήμος Αιγάλεω, με δεδομένα για κλοπές, ληστείες και κλοπές οχημάτων για τα έτη 2009 -2018. Τα στοιχεία ανακτήθηκαν από την Γενική Αστυνομική Διεύθυνση Αττικής, έπειτα από δύο αιτήματα που έγιναν, σε διάστημα ενός έτους, προκειμένου να εγκριθεί η άδεια χρήσης των εν λόγω δεδομένων, καθώς τέθηκε ζήτημα προσωπικών δεδομένων. Τα στοιχεία αυτά ωστόσο, δόθηκαν χωρίς τη χωρική τους πληροφορία δηλαδή τη διεύθυνση- θέση των συμβάντων στον Δήμο, καθώς δεν υπάρχει επαρκές προσωπικό στην Γ.Α.Δ.Α, για να καταχωρεί τις καταγραφές αυτές σε ψηφιακό αρχείο από το αναλογικό που καταγράφουν τα κατά τόπους αστυνομικά τμήματα.

Τα δεδομένα αυτά, αναλύθηκαν με εργαλεία των Συστημάτων Γεωγραφικών Πληροφοριών (G.I.S.) για την χαρτογράφηση του εγκλήματος (Crime mapping) που χρησιμοποιούν οι αρμόδιοι φορείς για την κατανόηση, ερμηνεία, αντιμετώπιση, διαχείριση και πρόληψη της εγκληματικότητας. Χρησιμοποιήθηκε το λογισμικό (ArcGIS), για την εξαγωγή ποιοτικών χαρακτηριστικών. Συγκεκριμένα έγινε εξαγωγή αποτελεσμάτων σε θεματικούς χάρτες που απεικονίζουν:

- A. Την επικινδυνότητα περιοχών (**heat-map analysis**) για καθένα τύπο εγκλήματος που έχει προαναφερθεί στην περιοχή μελέτης σε βάθος 10ετίας,
- B. Την βελτιστοποίηση των γεωγραφικών θέσεων τόσο για τα αστυνομικά τμήματα της περιοχής, όσο και της αστυνόμευσης, στους τρεις τύπους αδικημάτων που μελετήθηκαν.
- Γ. Τις πιθανές περιοχές για μελλοντικά περιστατικά

Μέσω της χωροχρονικής παρατήρησης του φαινομένου στην περιοχή μελέτης αποτυπώθηκαν συμπεράσματα για το φαινόμενο και για τα αίτια των εγκλημάτων.

Λέξεις-κλειδιά

Crime mapping, Crime Analysis, Heat maps, εγκληματικότητα, G.I.S.

Abstract

The security of citizens of every democratic and non-democratic state and every modern society is an essential component for a cohesion society with harmonious coexistence and, by extension, a fundamental democratic right with the ultimate aim of creating strong links between people and progress. Crime and its rapid growth, in recent decades everywhere around the world, have shaken this "glue" that builds people's societies and relationships with each other and with the state responsible for their safety. The purpose of this dissertation is the theoretical and applied study and presentation of the problem of crime, its mapping, and prevention through possible crime outbreaks, through the analysis of data, the case study.

The municipality of Aigaleo was designated as the study area, with data on thefts, robberies and vehicle thefts for the years 2009-2018. The data were recovered by the General Police Directorate of Attica, following two requests made, over a period of one year, in order to approve the license to use this data, as a question of personal data was raised. These data, however, were provided without their spatial information, i.e. the address-location of the incidents in the Municipality, as there is not enough personnel in the G.A.D.A., to record these recordings in a digital file from the analogue recorded by the local police departments.

These data were analyzed using G.I.S. crime mapping tools used by competent bodies to understand, interpret, address, manage and prevent crime. The software (ArcGIS) was used to extract quality features. In particular, results were exported to thematic maps illustrating:

- A. Heat-map analysis for each type of crime mentioned above in the study area over a 10-year period,
- B. Optimization of geographical locations for both police departments in the area and policing in the three types of offences studied.
- C. The possible areas for future events Through the spatial and time observation of the phenomenon in the study area, conclusions were drawn on the phenomenon and the causes of the crimes.

Key- words: Crime mapping, Crime Analysis, Heat maps, criminality, G.I.S.

Κεφάλαιο 1

1. Εισαγωγή

Είναι γνωστό ότι στην χώρα μας, τις τελευταίες δεκαετίες υπάρχει μια βαθμιαία δραματική αύξηση της εγκληματικότητας, με όλες της μορφές της. Τα συνήθη καθημερινά εγκλήματα που παρουσιάζουν μεγάλη αύξηση είναι τα λεγόμενα *εγκλήματα κατά της ιδιοκτησίας*. Αυτά αφορούν κλοπές, διαρρήξεις, ληστείες, κλοπές αυτοκινήτων, δίκυκλων κ.λπ. Λόγοι ύπαρξης αυτού του τύπου εγκλημάτων, είναι η ύπαρξη μεγάλου όγκου και διάθεσης υλικών και καταναλωτικών αγαθών, το έντονο αίσθημα της ατομικής- ιδιωτικής ιδιοκτησίας ακόμα σε αγαθά που παλιότερα δεν υπήρχαν ή ήταν συλλογικά όπως π.χ. τα τηλέφωνα (ένα τηλέφωνο στα περίπτερα της γειτονιάς, αργότερα ένα σε κάθε οικία και πλέον ατομικά κινητά τηλέφωνα πολλαπλών χρήσεων), το χάσμα των κοινωνικών τάξεων που γιγαντώθηκε με την οικονομική κρίση της τελευταίας δεκαετίας, η ανεργία που χτύπησε κυρίως τους νέους και οι έλλειψη πόρων και βασικών συνθηκών διαβίωσης σε χαμηλές τάξεις ή σε μετανάστες ξένων χωρών.

Πόλοι έλξης των παραβατικών στοιχείων είναι κυρίως τα μεγάλα αστικά κέντρα κυρίως λόγω συγκέντρωσης μεγάλου αριθμού πολιτών σε συγκεκριμένα γεωγραφικά όρια και με συγκεκριμένα πολεοδομικά χαρακτηριστικά, με διαφορετικό κοινωνικό και οικονομικό υπόβαθρο, η ύπαρξη έντονης εμπορικής και βιομηχανικής δραστηριότητας, πολυπολιτισμικότητα κτλ. Ταυτόχρονα η ανάπτυξη της τεχνολογίας, η ύπαρξη βαρέως οπλισμού στα χέρια εγκληματικών στοιχείων, διάφορες ομάδες πίεσης πολιτών ή μη, με ενίοτε παραβατικό χαρακτήρα μέσα στο άστυ, αλλά και κυρίως οικονομικές, κοινωνικές επιπτώσεις στις κοινωνίες, επιβάλλουν την ανάγκη για ανάπτυξη εφαρμογών για την πρόληψη, προστασία και ασφάλεια του πολίτη.

Το κύριο μέλημα της πρόληψης είναι η εξάλειψη του αισθήματος ανασφάλειας που νιώθει ο πολίτης. Μέσω της πρόληψης επιτυγχάνεται και η αρμονικότερη λειτουργία της κοινωνίας, ρυθμίζονται θέματα επικοινωνίας, παύση αμυντικών τάσεων και ενοχοποίησης ολόκληρων κοινωνικών ομάδων, φόβος απέναντι στο διαφορετικό, θέματα κοινωνικής απομόνωσης- γκετοποίησης (*ghetto*) κτλ. Συν τω χρόνω, καλλιεργείται αίσθημα ασφάλειας και εμπιστοσύνης μεταξύ των πολιτών και μεταξύ των πολιτών και της πολιτείας, εφόσον και γίνεται αποτελεσματική λαμβάνοντας μέτρα.

Συνεπώς χρειάζεται η χρήση νέων μεθόδων και πρακτικών πρόληψης, προστασίας και αστυνόμευσης ιδίως μέσα στον αστικό ιστό για την αντιμετώπιση της εγκληματικότητας.

Οι μέθοδοι αυτοί πρέπει να είναι προσανατολισμένοι στον τόπο, το χρόνο αλλά και τον τρόπο και τα χαρακτηριστικά που έχουν οι δράστες και διαμορφώνουν τις συνθήκες τέλεσης των εγκλημάτων.

1.1. Σύντομη Ιστορική Αναδρομή

Σ' αυτούς τους τρεις άξονες (τόπο, χρόνο, τρόπο-συνθήκες) πρώτη έβαλε τα θεμέλια η γαλλο-βελγική χαρτογραφική σχολή. Η οποία στηρίχθηκε στην **περιβαλλοντική εγκληματολογία** και την **περιστασιακή πρόληψη** (*Situational Crime Prevention*), τον 19ο αιώνα, μέσω της χρήσης χαρτών, για την αξιολόγηση των διαφοροποιήσεων μεταξύ των περιοχών ως προς τους δείκτες εγκληματικότητας και συνδέοντας τους με τους παράγοντες τέλεσης. Στη συνέχεια τον 20^ο αιώνα η Σχολή του Σικάγο με τη γνωστή "**zonal hypothesis**" απέδειξαν μία σχέση μεταξύ των εγκληματιών και των επιχειρηματικών περιοχών του Σικάγο αλλά και συγκεντρώσεις σε συγκεκριμένες διακριτές ζώνες.

Τις τελευταίες δεκαετίες, ένας από του θεμελιωτές της πράσινης εγκληματολογίας, ο αρχιτέκτονας Oscar Newman με το βιβλίο «Defensible Space: Crime Prevention Through Urban Design» (1972) έδωσε μια άλλη κατεύθυνση στο έγκλημα. Λέγοντας **πράσινη εγκληματολογία**, ορίζεται η επιστήμη που μελετά το έγκλημα μέσω της χωρικής ανάλυσης, των χωρικών χαρτών και της έρευνας προτύπων εγκληματικότητας, μέσω της χρήσης γεωγραφικών εργαλείων και πακέτων. Σύμφωνα με τη θεωρία του Newman για τον σχεδιασμό του **υπερασπίσιμου χώρου ή χώρο άμυνας** (*Defensible Space Theory*) ακολουθούνται πέντε βασικές αρχές.

1. **Εδαφικότητα** - η ιδέα ότι το σπίτι κάποιου είναι ιερό
2. **Φυσική επιτήρηση** - η σχέση μεταξύ των φυσικών χαρακτηριστικών μιας περιοχής και της ικανότητας των κατοίκων να δουν τι συμβαίνει
3. **Εικόνα του κτιρίου** - η ικανότητα του φυσικού σχεδιασμού να προσδίδει αίσθηση ασφάλειας
4. **Περίγυρος**- άλλα χαρακτηριστικά που μπορεί να επηρεάσουν την ασφάλεια, όπως η εγγύτητα σε αστυνομικό υποσταθμό ή σε πολυσύχναστη εμπορική περιοχή
5. **Ασφαλείς γειτονικές περιοχές** - για καλύτερη ασφάλεια, οι κάτοικοι αποκτούν μεγαλύτερη ικανότητα επιτήρησης της παρακείμενης περιοχής μέσω του σχεδιασμού της γειτονικής περιοχής.

1.2. Γεωγραφία της εγκληματικότητας -Ορισμοί

Με τις τελευταίες τεχνολογικές εξελίξεις, την ανάπτυξη εφαρμογών και χαρτογραφικών πακέτων, η *χαρτογράφηση της εγκληματικότητας (Geography of Crime)* χρησιμοποιείται για να προσδιορίσει τα είδη του εγκλήματος μέσω των χαρτών και συνδέοντας την με την τοποθεσία, τον χρόνο και παραμέτρους όπως ο πολεοδομικός σχεδιασμός μια περιοχής και η ανθρώπινη δραστηριότητα. Σκιαγραφεί δηλαδή και το θύτη και την γεωγραφία της περιοχής.

Σύμφωνα με τον Boba (2005) εφόσον οι διάφοροι τύποι χαρτών μπορούν και απεικονίζουν όρια πόλης, δρόμους, κατοικίες, αστυνομικά τμήματα, μπορούν να φανούν χρήσιμοι στην αστυνομία, για την μελέτη του εγκλήματος, την καλύτερη αστυνόμευση μέσω καλύτερης οργάνωσης των περιπολιών, εύρεσης ζωνών με έντονη εγκληματική δραστηριότητα, χάραξη διαδρομών έκτακτης ανάγκης κτλ. Έτσι κατά τον ίδιο πέρασε η εποχή των *pin maps* (πινέζες πάνω σε αναλογικούς χάρτες που απεικονίζουν το έγκλημα) στην εποχή όπου με την χρήση των GIS, εργαλείων και λογισμικών δημιουργούνται διάφορα είδη χαρτών γεωγραφικής αναπαράστασης με χωρικά ή χρονικά δεδομένα (χάρτες σημείων, τρισδιάστατους χάρτες, θεματικούς χάρτες με βαθμίδες, χάρτες κίνησης, συμβάντων κτλ.) με το πλεονέκτημα της επέμβασης, ανάλυσης, τροποποίησης, συνδυασμού δεδομένων, αυτών των χαρτών.

Ορίζει λοιπόν ως "*Crime Analysis (ανάλυση εγκλήματος)* τη συστηματική μελέτη προβλημάτων εγκληματικότητας και διαταραχών, καθώς και άλλων ζητημάτων που σχετίζονται με την αστυνομία, συμπεριλαμβανομένων κοινωνικό-δημογραφικών, χωρικών και χρονικών παραγόντων για να βοηθήσουν την αστυνομία στην εγκληματική σύλληψη, τη μείωση του εγκλήματος και των διαταραχών, την πρόληψη του εγκλήματος και την αξιολόγηση. "

Ακόμα, ορίζει το *Crime mapping (χαρτογράφηση εγκλήματος)* ως "τη διαδικασία χρήσης ενός συστήματος γεωγραφικών πληροφοριών για τη διεξαγωγή χωρικής ανάλυσης προβλημάτων εγκλήματος και άλλων ζητημάτων που σχετίζονται με την αστυνομία και εξυπηρετεί τρεις κύριες λειτουργίες στην ανάλυση του εγκλήματος:

1. Διευκολύνει οπτικές και στατιστικές αναλύσεις της χωρικής φύσης του εγκλήματος και άλλων ειδών γεγονότων.
2. Επιτρέπει στους αναλυτές να συνδέουν σε αντίθεση με τις πηγές δεδομένων μαζί με βάση κοινές γεωγραφικές μεταβλητές (π.χ. σύνδεση πληροφοριών απογραφής, σχολικών πληροφοριών και δεδομένων εγκλήματος για μια κοινή περιοχή).

3. Παρέχει χάρτες που βοηθούν στην επικοινωνία των αποτελεσμάτων της ανάλυσης." Η σχέση που ορίζει το *Crime Mapping* με το *Crime Analysis* δεν είναι αυτόνομη αλλά συμπληρωματική. Κάθε χαρτογράφηση εγκλήματος έχει ρόλο σε κάθε ανάλυση εγκλήματος. Στην παρακάτω εικόνα φαίνεται η μεταξύ τους σχέση.

Εικόνα 1. Relationship of Crime Mapping to Crime Analysis. Πηγή Boda R, 2005

- **Ανάλυση τακτικής εγκληματικότητας (Tactical)**, αφορά *Crime patterns (μοτίβα-πρότυπα εγκλημάτων)* όπως διαρρήξεις οικιών και καταστημάτων, κλοπή αυτοκινήτων και κλοπή από οχήματα (παραδειγμα, η χωρική ανάλυση περιστατικών κλοπής οχημάτων μπορεί να αποκαλύψει ομάδες εγκληματικότητας σε συγκεκριμένες τοποθεσίες που μπορεί να υποδηλώνουν ένα πρότυπο εγκληματικότητας).
- **Στρατηγική ανάλυση του εγκλήματος (Strategic)**, αφορά τη χαρτογράφηση εγκλήματος που χρησιμοποιείται σε μακροπρόθεσμες εφαρμογές για την ανάλυση της σχέσης μεταξύ εγκληματικής δραστηριότητας και δεικτών διαταραχής, για να βοηθήσει στη γεωγραφική και χρονική κατανομή των πόρων, όπως ο προγραμματισμός των περιπολιών, να εξετάσει πρότυπα εγκληματικότητας σε ή γύρω από συγκεκριμένες τοποθεσίες, όπως σχολεία, να υπολογίσει πληροφορίες για το ποσοστό εγκληματικότητας και να ενσωματώσει δεδομένα εγκλήματος με ποιοτικές γεωγραφικές πληροφορίες, όπως πληροφορίες αγορές ναρκωτικών και πορνείας.

- **Ανάλυση διοικητικού εγκλήματος (Administrative)**, σύμφωνα με τον Boda" η χαρτογράφηση εγκλημάτων είναι ένα πολύτιμο εργαλείο που χρησιμοποιείται από την αστυνομία, τους ερευνητές και τους οργανισμούς μέσω ενημέρωσης για τη μετάδοση πληροφοριών σχετικά με εγκληματικές δραστηριότητες στο κοινό. Οι ιστότοποι που λειτουργούν από αστυνομικά τμήματα και ειδησεογραφικούς οργανισμούς δημοσιεύουν τακτικά χάρτες που απεικονίζουν περιοχές εγκληματικότητας, μαζί με αντίστοιχους πίνακες και ορισμούς. Για παράδειγμα, μια αστυνομική υπηρεσία μπορεί να μειώσει τα αιτήματα των πολιτών για πληροφορίες σχετικά με το έγκλημα της γειτονιάς τοποθετώντας μηνιαίους ή εβδομαδιαίους χάρτες εγκλημάτων σε μια τοποθεσία Web στους οποίους μπορούν να έχουν πρόσβαση τα μέλη του κοινού χρησιμοποιώντας υπολογιστές στα σπίτια τους ή στην τοπική βιβλιοθήκη".

Ως συνέπεια των παραπάνω δημιουργείται το **γεωγραφικό προφίλ (Geographic Profiling)**. Το Geographic Profiling είναι μια τεχνική ερευνητικής υποστήριξης που εστιάζει στο έγκλημα κατ' εξακολούθηση. Είναι η διαδικασία προσδιορισμού της πιο πιθανής περιοχής της δραστηριότητας του δράστη/δραστών μέσω μιας ανάλυσης των τοποθεσιών του εγκλήματος (Rossmo, 2000).

Το Geographic Profiling, αναλύει τοποθεσίες που συνδέονται με μια σειρά εγκλημάτων για να προσδιορίσει την πιο πιθανή περιοχή στην οποία δραστηριοποιείται ο δράστης. Η έρευνα έχει δείξει ότι η πιο σημαντική επιρροή στο σημείο όπου προσβάλλουν οι εγκληματίες είναι το πού πηγαίνουν κατά τη διάρκεια των μη εγκληματικών δραστηριοτήτων τους (Bennett & Wright, 1984). Επικεντρώνεται και οριοθετεί την περιοχή των ερευνών, μελετά το θύμα και την δραστηριότητά του, τα αποδεικτικά στοιχεία και αφορά κυρίως εγκλήματα κατ' επανάληψη. Είναι δύσκολο να επιλυθούν εγκλήματα ιδίως βίαια διότι η έρευνα μπορεί να παράγει μεγάλο όγκο υπόπτων και πληροφοριών με αποτέλεσμα την υπερφόρτωση, μέσω του Geographic Profiling, χρησιμοποιούνται μέθοδοι διαχείρισης και ιεράρχησης της συλλεγμένης πληροφορίας, ώστε να χρησιμοποιηθούν αποτελεσματικά οι διατιθέμενοι πόροι. Με τον τρόπο αυτόν μειώνονται οι πόροι που χρησιμοποιούνται για την επίλυση των εγκλημάτων, και υπάρχει μια μεγαλύτερη ταχύτητα στην ταυτοποίηση του δράστη, δίνεται προτεραιότητα σε σημεία- πληροφορίες και υπόπτους που καλύπτουν τα κριτήρια και τα γεωγραφικά πρότυπα που έχουν τεθεί και ιεραρχηθεί και προτείνονται νέες στρατηγικές για τη συμπλήρωση των παραδοσιακών μεθόδων ώστε να προλαμβάνονται πιθανά επόμενα εγκλήματα και γίνεται άμεση επιβολή του νόμου.

Συνοψίζοντας το **Geographic Profiling** εστιάζει:

- στη γεωγραφία του εγκλήματος
- στη συμπεριφορά του παραβάτη, του τρόπου που κυνηγά και στην επιλογή στόχου
- στην τυπολογία στο χώρο του εγκλήματος και σε κίνδυνο δολοφονίας παιδιών
- στις επιφάνειες και πώς λειτουργεί το γεωγραφικό προφίλ
- στη σχέση με την ανάλυση σύνδεσης και το ψυχολογικό προφίλ
- σε παραδείγματα περιπτώσεων
- σε ερευνητικές στρατηγικές

1.1.1. Ο αλγόριθμος γεωγραφικής στόχευσης (CGT)

Η διαδικασία αναπτύχθηκε από έρευνα που πραγματοποιήθηκε στο Πανεπιστήμιο Simon Fraser και η μεθοδολογία βασίζεται σε ένα μαθηματικό μοντέλο που περιγράφει τη συμπεριφορά κυνηγιού των παραβατών. Επικεντρώνεται στην αναζήτηση υπόπτων χρησιμοποιώντας έναν συνδυασμό περιβαλλοντικής εγκληματολογίας, έρευνας σχετικά με τη χωρική συμπεριφορά των παραβατών και μαθηματικά, το οποίο έχει ενσωματωθεί σε λογισμικό Geographic Profiling που ονομάζεται Rigel από την Environmental Criminology Research Inc. Ο κατοχυρωμένος με δίπλωμα ευρεσιτεχνίας **αλγόριθμος γεωγραφικής στόχευσης (CGT)** παράγει επικίνδυνες επιφάνειες, οι οποίες είναι τρισδιάστατες επιφάνειες πιθανότητας που υποδεικνύουν την πιο πιθανή περιοχή κατοικίας του δράστη.

$$P_{ij} = k \sum_{x=1}^c \left[\frac{\phi}{(|x_i - x_n| + |y_j - y_n|)^f} + \frac{(1 - \phi)(B^{c-f})}{(2B - |x_i - x_n| - |y_j - y_n|)^e} \right]$$

Εικόνα 2. Αλγόριθμος γεωγραφικής στόχευσης (CGT)

Τα μοντέλα προβάλλονται μέσω 3-D και 2-D χρωματικών ισοψών χαρτών που παρέχουν έμφαση στις ερευνητικές προσπάθειες.

Ένα γεωγραφικό προφίλ χρησιμοποιείται για την ιεράρχηση των υπόπτων βάσει των πληροφοριών διεύθυνσής τους. Οι ύποπτοι ερευνώνται με τη σειρά προτεραιότητας (MacKay, 1999). Σε ορισμένες περιπτώσεις εγκληματικών πράξεων, ο αριθμός των γνωστών υπόπτων μπορεί να είναι εκατοντάδες ή χιλιάδες και ένα γεωγραφικό προφίλ μπορεί να βοηθήσει την αστυνομία να διαχειριστεί αυτές τις πληροφορίες (Rossmo,

2012). Σύμφωνα με το Texas State University χρειάζεται να τονιστεί ότι "το γεωγραφικό προφίλ δεν επιλύει περιπτώσεις. Αυτό που κάνει είναι να βοηθήσει στη διαχείριση του μεγάλου όγκου πληροφοριών που παράγονται συνήθως σε μεγάλες έρευνες για εγκλήματα. Οι διευθύνσεις είναι κοινά στοιχεία στα περισσότερα συστήματα εγγραφών και το γεωγραφικό προφίλ μπορεί να χρησιμοποιηθεί σε διάφορα περιβάλλοντα ως ένα ισχυρό εργαλείο υποστήριξης αποφάσεων. Ο Rigel επιτρέπει στις υπηρεσίες επιβολής του νόμου να κάνουν την καλύτερη χρήση περιορισμένων πόρων.

Η καλύτερη χρήση των πόρων μέσω του ενός γεωγραφικού προφίλ είναι ότι οι αναλυτές μπορούν να δώσουν προτεραιότητα στα αρχεία στα οποία έχει ήδη πρόσβαση το αστυνομικό τμήμα, όπως τ' αρχεία συλλήψεων, οι συνεντεύξεις- καταθέσεις στο πεδίο δράσης και τ φύλλα κράτησης φυλακών. Αυτά τα αρχεία περιλαμβάνουν συχνά τη διεύθυνση του παραβάτη, τη φυσική περιγραφή και τις προηγούμενες χρεώσεις σύλληψης. Άλλες βάσεις δεδομένων μπορούν επίσης να χρησιμοποιηθούν σε συνδυασμό με ένα προφίλ, όπως η αποφυλάκιση υπό όρους, η αποφυλάκιση υπό επίβλεψη και βάσεις δεδομένων ταξινόμησης αυτοκινήτων (Rossmo, 2000). Επίσης μπορεί να χρησιμοποιηθεί για να δοθεί προτεραιότητα σε περιοχές για αστυνομικές περιπολίες ή για ολοκληρωτική έρευνα "πόρτα- πόρτα" σε μια περιοχή κάτι το οποίο είναι ιδιαίτερα χρήσιμο και αποτελεσματικό όταν ο δράστης λειτουργεί σε μια στενή χρονική περίοδο. Το προφίλ μπορεί να χρησιμοποιηθεί για την παροχή συγκεκριμένων πληροφοριών σε κατοίκους της περιοχής και σε ομάδες παρακολούθησης γειτονιάς. Η αστυνομία μπορεί επίσης να θέλει να χρησιμοποιήσει το προφίλ για να κατευθύνει τις αλληλογραφίες της κοινότητας ή / και να διεξάγει μια εκστρατεία μέσω Τέλος, τα γεωγραφικά προφίλ μπορούν να χρησιμοποιηθούν για την τοποθέτηση συγκεκριμένων εργαλείων που συλλέγουν πληροφορίες σχετικά με άτομα ή οχήματα που διέρχονται από μια περιοχή, όπως κάμερες κυκλοφορίας ή αναγνώστες πινακίδων κυκλοφορίας. Τα δεδομένα που λαμβάνονται από την τοποθέτηση αυτών των εργαλείων μπορούν να αναθεωρηθούν και να διερευνηθούν από ντετέκτιβ (Rossmo & Velarde, 2008). Τα πρότυπα γεωγραφικού εγκλήματος είναι στοιχεία που, μόλις αποκωδικοποιηθούν, μπορούν να δείχνουν έναν δράστη.

1.3. Το Δίκαιο

Το **Δίκαιο** αποτελείται από ένα σύνολο υποχρεωτικών, εξαναγκαστικών και ετερόνομων κανόνων και οι αρχών που ρυθμίζουν σε συγκεκριμένο χώρο και χρόνο την ανθρώπινη συμπεριφορά ως παράγοντα για μια ομαλή, ειρηνική και ασφαλή συμβίωση για τα μέλη μιας κοινωνίας. Για το λόγο αυτό η γενικές αρχές και λειτουργία του Δικαίου έχουν μια δυναμική κανονιστική, ρυθμιστική, υποχρεωτική και εξαναγκαστική και ετερόνομη δηλαδή πηγάζει από το κράτος ή την κοινωνία. Το οποίο κράτος διασφαλίζει την τήρηση του με μηχανισμούς καταστολής και πρόληψης. Χαρακτηρίζεται λοιπόν από την απαίτηση για συμμόρφωση του ατόμου- μέλους μιας κοινωνίας, μέσω της απειλής των κυρώσεων για την μη εφαρμογή του, με σκοπό να μείνει ακλόνητη η ισορροπία της κοινωνίας μέσω της έννομης τάξης και της συνταγματικής κατοχύρωσης των θεμελιωδών δικαιωμάτων του ανθρώπου , όπως αυτό ορίζει το Δίκαιο και το Σύνταγμα της εκάστοτε πολιτείας.

Ένα από τα χαρακτηριστικά που το διακρίνουν είναι το **φυσικό δίκαιο** με πρώτη αναφορά στη Αντιγόνη του Σοφοκλή όπου έχει υπερθετικούς κανόνες και αποτυπώνουν γενικές, διαχρονικές και πανανθρώπινες αξίες και ιδέες και τη δικαιοσύνη ασκώντας επιρροή στην ανάπτυξη της διεθνούς προστασίας των ανθρωπίνων δικαιωμάτων. Το **θετικό δίκαιο** διαχωρίζεται από το φυσικό ως το σύνολο των κανόνων που αποδέχεται η πολιτεία μέσα από καθορισμένες διαδικασίες και το συναντάμε ήδη στην Αθηναϊκή Δημοκρατία και στους Σοφιστές. Η σύννομη τήρηση των κανόνων και των αξιών του Δικαίου εξαρτάται και θεμελιώνεται από την προσωπική αυτόβουλη και ανεξάρτητη ηθική του ατόμου που διαμορφώνει το χαρακτήρα του αλλά και την κοινωνική ηθική δηλαδή τις αντιλήψεις κοινωνικής συμπεριφοράς που διακατέχεται μια κοινωνία, σε συγκεκριμένα χωρικά και χρονικά πλαίσια. Οι αξίες αυτές της κοινωνίας πχ αξία ιδιοκτησίας, διαμορφώνονται μέσα από διάφορες διαδικασίες και επιδράσεις (οικονομικές, θρησκευτικές, εθνικές κτλ.) και συνθέτουν την ιδεολογία της (κοινή αντίληψη, προκαταλήψεις, στερεότυπα).

Συνοψίζοντας η παράβαση ή μη των κανόνων και η επιφορά κυρώσεων απορρέει από την συνείδηση του ατόμου αλλά και στις αναγνωρισμένες αξίες, κοινά αποδεκτές, που δέχεται τυπικά και άτυπα μια κοινωνία για τα μέλη της. Δεν μπορεί να υπάρξει κοινωνία πολιτών που δεν αισθάνεται την ανάγκη να ρυθμιστεί με νομικούς κανόνες εφόσον ο άνθρωπος είναι ένα κοινωνικό ζώο. Η ανυπαρξία Δικαιοσύνης και μέτρων συμμόρφωσης, προκαλεί έλλειψη δικαίου και τάση για παρεκκλίνουσα συμπεριφορά και έγκλημα.

Το σύνολο των κανόνων του Δικαίου που είναι σε ισχύ αλλά και η ιεράρχηση τους, αποτελεί την έννομη τάξη. Το σύνολο των αξιόποινων πράξεων σε μια συγκεκριμένη χρονική περίοδο και σε μια συγκεκριμένη χωρική περιοχή, αποτελούν την εγκληματικότητα. Η εγκληματικότητα είναι ένα σύνθετο πολυδιάστατο πρόβλημα που αφορά τις κοινωνίες και την πολιτεία και το μελετάνε πολλοί κλάδοι όπως η γεωγραφία, η κοινωνιολογία, η ψυχιατρική- ψυχολογία, η βιολογία, οι νομικές επιστήμες, η οικονομία, εγκληματολογία κτλ.

Είναι άξιο σχολιασμού το γεγονός ότι πολλά από τα εγκλήματα δεν έρχονται στη δημοσιότητα είτε γιατί δεν ανακαλύφθηκαν είτε γιατί δεν καταγγέλλθηκαν. Ακόμα, πολλά που φανερώθηκαν δεν βρέθηκε ο ένοχος. Για τον προφανή αυτό λόγο, η εγκληματικότητα μπορεί να κατηγοριοποιηθεί σε καταγεγραμμένη, δικαστικά διαπιστωμένη, αφανή και αναπαριστώμενη δηλαδή αυτή που νομίζει η κοινωνία ότι υπάρχει και την αντικατοπτρίζει και διαμορφώνεται από το αίσθημα της κοινής γνώμης, του φόβου και της ανασφάλειας, ιδίως στις αστικές κοινωνίες. Αυτό καθιστά δύσκολη την γενική καταγραφή και πραγματική αποτύπωση της εγκληματικότητας από μια μικρή περιοχή μέχρι και ένα ευρύτερο χωρικό πλαίσιο και τις μεθόδους μιας πραγματικής αποτίμησης της πραγματικότητας. Άρα και την σωστή πρόληψη και αντιμετώπιση των εγκλημάτων μέσω μιας καθολικής πολιτικής.

1.3.1. Ποινικό Δίκαιο και ορισμοί.

Σύμφωνα με το Ποινικό Δίκαιο της χώρας μας οι παρακάτω ορισμοί είναι εν ισχύ.

Έννοια της αξιόποινης πράξης

Άρθρο 14- 1. *Έγκλημα* είναι η *άδικη πράξη* και καταλογιστή στο δράστη της, η οποία τιμωρείται από το νόμο.

2. Στις διατάξεις των ποινικών νόμων ο όρος “*πράξη*” περιλαμβάνει και τις παραλήψεις.

Η έννοια του εγκλήματος

Ορισμός: *Έγκλημα* είναι *πράξη άδικη* και καταλογιστή στο δράστη που προβλέπεται και τιμωρείται από το νόμο.

Τυπικό και ουσιαστικό έγκλημα: Ο χαρακτηρισμός μιας *πράξης ή παράλειψης* ως έγκλημα, είναι προϊόν του νομοθέτη που προσδιορίζει τις αξιόποινες συμπεριφορές (**τυπικό έγκλημα**). Τα στοιχεία της αντικειμενικής υπόστασης παρέχει η ποινική διάταξη, πέραν όμως αυτών η διάταξη μπορεί να περιέχει και εξωτερικούς όρους του αξιοποίνου,

η έλλειψη των οποίων καθιστά την πράξη μη αξιόποινη, όπως λ.χ. το αξιόποινο του τόπου τέλεσης, η αμοιβαιότητα, ο θάνατος ή η βαριά σωματική βλάβη κ.λπ. Δεν είναι όμως τελειωτικά ξεκαθαρισμένο ούτε σε γενικότητες, ούτε σε λεπτομέρειες το ζήτημα του αν και κατά πόσο το έγκλημα μπορεί να περιγραφεί επίσης και με ουσιαστικά κριτήρια προϋπάρχοντα του νόμου (*ουσιαστικό έγκλημα*).

Στοιχεία του εγκλήματος

Λοιποί όροι για την τέλεση της πράξης.

- *Ενεργητικό υποκείμενο του εγκλήματος* είναι μόνο ο άνθρωπος, κατά τα κρατούμενα στη χώρα μας.
- *Παθητικό αντικείμενο* μπορεί να είναι κάθε πρόσωπο φυσικό ή νομικό που είναι φορέας του έννομου αγαθού, κάθου στρέφεται η πράξη.
- *Νομικό αντικείμενο του εγκλήματος* είναι το έννομο αγαθό που προστατεύεται από την παραβιασθείσα διάταξη και θίγεται πάντα κατά την ιδεατή του υπόσταση με την πράξη, λ.χ. η ακεραιότητα ή η ασφάλεια της Χώρας, η ανθρώπινη ζωή, η σωματική ακεραιότητα κ.λπ.
- *Υλικό αντικείμενο του εγκλήματος*. Τα έννομα αγαθά αποτελούν έννοιες, δηλ. γεγονότα του εσωτερικού κόσμου και διαστέλλονται από το υλικό αντικείμενο του εγκλήματος, ήτοι τα θιγόμενα πρόσωπα ή πράγματα του εξωτερικού κόσμου. Υλικό αντικείμενο είναι το ενσώματο αντικείμενο επί του οποίου πραγματώνεται η αντικειμενική υπόσταση του εγκλήματος, λ.χ. ο συγκεκριμένος άνθρωπος του οποίου αφαιρέθηκε η ζωή ή το αντικείμενο που ιδιοποιήθηκε ο κλέπτης.

Τόπος τέλεσης της πράξης

Άρθρο 16. - *Τόπος τέλεσης της πράξης* θεωρείται ο τόπος όπου ο υπαίτιος διέπραξε ολικά ή μερικά την αξιόποινη ενέργεια ή παράλειψη, καθώς και ο τόπος όπου επήλθε ή, σε περίπτωση απόπειρας, έπρεπε σύμφωνα με την πρόθεση του υπαίτιου να επέλθει το αξιόποινο αποτέλεσμα. Ο τόπος τέλεσης έχει σημασία για την εφαρμογή των ελληνικών νόμων και τον προσδιορισμό της αρμοδιότητας των δικαστηρίων.

Άρθρα Ποινικού Κώδικα για εγκλήματα κατά της περιουσίας

Σύμφωνα με τα άρθρα 372-382 του Ποινικού Κώδικα που αφορούν εγκλήματα κατά περιουσιακών αγαθών και κατά της ιδιοκτησίας, μπορούμε να διακρίνουμε τις έννοιες κλοπή, κλοπή μεταφορικού μέσου, διάρρηξη και ληστεία.

Κλοπή-Άρθρο 372

1. Όποιος αφαιρεί ξένο (ολικά ή εν μέρει) κινητό πράγμα από την κατοχή άλλου με σκοπό να το ιδιοποιηθεί παράνομα, τιμωρείται με φυλάκιση έως τρία έτη ή χρηματική ποινή και αν το αντικείμενο της κλοπής είναι ιδιαίτερα μεγάλης αξίας ή η πράξη τελέστηκε με διάρρηξη, με φυλάκιση τουλάχιστον ενός έτους και χρηματική ποινή.
2. Κινητό πράγμα θεωρείται κατά τον Κώδικα και η ηλεκτρική και κάθε άλλης μορφής ενέργεια.

Διακεκριμένη κλοπή-Άρθρο 374

1. Η κλοπή τιμωρείται με κάθειρξη έως δέκα έτη και χρηματική ποινή αν: α) ο υπαίτιος αφαιρεί από τόπο προορισμένο για θρησκευτική λατρεία, πράγμα αφιερωμένο σε αυτή καλλιτεχνικής ή αρχαιολογικής ή ιστορικής σημασίας, β) ο υπαίτιος αφαιρεί πράγμα επιστημονικής ή καλλιτεχνικής ή αρχαιολογικής ή ιστορικής σημασίας που βρίσκεται σε συλλογή εκτεθειμένη σε κοινή θέα ή σε δημόσιο οίκημα ή σε άλλο δημόσιο τόπο ή γ) η συνολική αξία των αφαιρεθέντων αντικειμένων υπερβαίνει το ποσό των 120.000 ευρώ.
2. Αν η κλοπή στρέφεται άμεσα κατά του νομικού προσώπου του ελληνικού δημοσίου, των νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου ή των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης και η αξία του αντικειμένου της υπερβαίνει συνολικά το ποσό των 120.000 ευρώ επιβάλλεται κάθειρξη τουλάχιστον δέκα ετών και χρηματική ποινή έως χίλιες ημερήσιες μονάδες. Η πράξη αυτή παραγράφεται μετά είκοσι έτη.

Αυθαίρετη χρήση μεταφορικού μέσου-Άρθρο 374Α

Όποιος χρησιμοποιεί ξένο μηχανοκίνητο μεταφορικό μέσο χωρίς τη συγκατάθεση του ιδιοκτήτη ή κατόχου του, τιμωρείται με φυλάκιση έως δύο έτη ή χρηματική ποινή.

Ληστεία- Άρθρο 380

1. Όποιος με σωματική βία εναντίον προσώπου ή με απειλές ενωμένες με επικείμενο κίνδυνο σώματος ή ζωής αφαιρεί από άλλον ξένο (ολικά ή εν μέρει) κινητό πράγμα ή τον εξαναγκάζει να του το παραδώσει για να το ιδιοποιηθεί παράνομα, τιμωρείται με κάθειρξη και χρηματική ποινή.
2. Αν από την πράξη επήλθε ο θάνατος κάποιου προσώπου ή βαριά σωματική βλάβη ή αν η πράξη εκτελέστηκε με ιδιαίτερη σκληρότητα εναντίον προσώπου, επιβάλλεται κάθειρξη ισόβια ή πρόσκαιρη τουλάχιστον δέκα ετών και χρηματική ποινή.
3. Οι ποινές των προηγούμενων παραγράφων επιβάλλονται και σε εκείνον που καταλήφθηκε επ' αυτοφώρω να κλέβει και μεταχειρίζεται σωματική βία εναντίον προσώπου

ή απειλές ενωμένες με επικείμενο κίνδυνο σώματος ή ζωής για να διατηρήσει το κλοπιμαίο.

Ποινές

Οι διαφορές δεν σταματούν να υφίστανται μόνο στον τόπο του εγκλήματος αλλά επεκτείνονται στα του νόμου αφού άλλη αντιμετώπιση έχει η κλοπή και άλλη η ληστεία. Το έγκλημα ανάλογα με την ποινή του διακρίνεται σε **πταίσμα, πλημμέλημα και κακούργημα**. Στη μεν κλοπή η ποινή μπορεί να αγγίξει και ποινή φυλάκισης 5 ετών αφού θεωρείται πλημμέλημα, εκτός κάποιων εξαιρέσεων που θα μετατραπεί σε κακούργημα όπου η ποινή φτάνει τα 10 έτη. Η ληστεία δε από την άλλη μιας και πρόκειται για κακούργημα ξεκάθαρα λόγω βίας, σκληρότητας κ.α. μπορεί να τιμωρηθεί ακόμα και με ισόβια κάθειρξη. Η διαφορά της κλοπής από την ληστεία είναι ότι η ληστεία εμπεριέχει την βία και το θύμα βρίσκεται στο χώρο τέλεσης ενώ η κλοπή δεν περιέχει βία και το θύμα δεν βρίσκεται στον τόπο του εγκλήματος. Και οι δύο πράξεις εμπεριέχουν δόλο, δεν υπάρχει εξ αμελείας.

1.3.2. Τύποι εγκλημάτων

Το σύνολο της παραβατικής συμπεριφοράς κωδικοποιείται από την εγκληματολογία σε τύπους εγκλημάτων, οι σημαντικότεροι από τους οποίους είναι οι εξής:

- **εγκλήματα βίας κατά προσώπου** (περιλαμβάνονται οι φόνοι, οι βιασμοί, οι σωματικές βλάβες),
- **εγκλήματα «χωρίς θύμα»** (χρήση απαγορευμένων τοξικών ουσιών, επαιτεία, οδικές παραβάσεις, πορνεία),
- **εγκλήματα κατά της περιουσίας** (κλοπές, ληστείες, φθορές και οικονομική εγκληματικότητα, μέρος της οποίας είναι αυτά που αναφέρονται ως εγκλήματα του λευκού κολάρου).

Κατηγορίες εγκλημάτων ανάλογα με τις ποινές τους.

Παρακάτω γίνεται μια κατηγοριοποίηση των εγκλημάτων σύμφωνα με τις ποινές που τους αντιστοιχούν.

A. Κοινό έγκλημα

Ανθρωποκτονία: Θανάτωση ανθρώπου από άνθρωπο. Φυλάκιση / Θανατική ποινή. (Συνηθίζεται η ισόβια κάθειρξη, και τα έτη φυλάκισης διαφέρουν αναλόγως της μορφής της ανθρωποκτονίας) Ανθρωποκτονία "Εξ αμελείας, εν συναιέσει κτλ. "

Απαγωγή: Παράνομη κατακράτηση ομήρου. -Κάθειρξη από 10 έως 15 έτη.

Απάτη: Παραπλανητική πράξη. Σκοπός: Δυσανάλογη ωφέλεια, συμφέρον. Φυλάκιση, χρηματικές ποινές (αναλόγως της μορφής).

Βιασμός: Τέλεση σεξουαλικής επαφής χωρίς τη συναίνεση του συντρόφου. Θύματα κυρίως γυναίκες Ποινή ανάλογη της μορφής του βιασμού.

Εμπρησμός: Πρόκληση πυρκαγιάς σε ιδιωτική ή δημόσια περιουσία. Από "αμέλεια" / από "ιδιοτέλεια ή κακοβουλία". Φυλάκιση ή κάθειρξη από 2 έως 20 έτη (αναλόγως της σοβαρότητας των συνεπειών).

Ηλεκτρονικό Έγκλημα: Εγκληματική πράξη που τελείται με τη χρήση Η/Υ. 1.Χρησιμοποιώντας Η/Υ: "Computer Crime" 2.Μέσω διαδικτύου: "Cyber Crime". Φυλάκιση, χρηματική ποινή (αναλόγως της μορφής).

Κλοπή- ληστεία: Αφαίρεση ξένης ιδιοκτησίας με σκοπό την παράνομη ιδιοποίηση. Φυλάκιση τουλάχιστον 3 μηνών.

Λαθρεμπόριο: Παράνομο εμπόριο. Σκοπός: Αποφυγή πληρωμής δασμών. Φυλάκιση, χρηματική ποινή (αναλόγως της μορφής).

Παράνομη πορνεία: Προαγωγή στην πορνεία (γυναικών-ανδρών). Φυλάκιση τουλάχιστον 18 μηνών, χρηματική ποινή.

Πλαστογραφία: Κατάρτιση πλαστού εγγράφου - νόθευση γνησίου. Φυλάκιση (3 μήνες έως 5 έτη) (απλή μορφή). Κάθειρξη (5 έως 10 έτη) (κακούργημα).

Φοροδιαφυγή: Απόκρυψη φορολογητέας ύλης, απάτη σε βάρος του κράτους. Φυλάκιση, (κυρίως) χρηματική ποινή (αναλόγως της μορφής).

Λαθρομετανάστευση: Παράνομη εισχώρηση σε ένα κράτος. Σκοπός: Αποφυγή απαιτούμενης πληρωμής. Κάθειρξη από 5 έως 20 έτη, χρηματική ποινή (αναλόγως της μορφής).

Τυφλή εγκληματικότητα

Εκδήλωση ομαδικής βίας (αθλητισμός, σχολεία, συναυλίες κτλ.)

Πολιτική εγκληματικότητα

Τρομοκρατία: Χρήση/απειλή χρήσης βίας από οργανωμένες ομάδες (ως αντίδραση). Στόχος τους: Η κυβέρνηση. Περιλαμβάνει: Απαγωγές, ληστείες κτλ.

Νεοφασιστικές-Αναρχικές οργανώσεις: Μαζικές οργανώσεις με μονόπλευρες πεποιθήσεις. Στόχος τους: Η κυβέρνηση.

Βανδαλισμοί: Καταστροφές ιδιωτικής/δημόσιας περιουσίας. Απώτερος στόχος: Η κυβέρνηση. Ήπια μορφή τρομοκρατίας.

Έγκλημα που βλάπτεται ο δρόστης

Ναρκωτικά: Χρήση ναρκωτικών ουσιών. Ποικίλα είδη ποινών ανάλογα με τη μορφή (Χρήστης, έμπορος κτλ.).

Επίθεση καμικάζι: Επίθεση από οπλισμένο με βομβιστικό μηχανισμό τρομοκράτη. Καμικάζι "με" ή "χωρίς" τη θέληση του. Ο δράστης χάνει με τραγικό τρόπο τη ζωή του.

Τροχαίες παραβάσεις: Παραβάσεις του Κώδικα Οδικής Κυκλοφορίας (Κ.Ο.Κ.) Ποινή ανάλογη της βαρύτητας της παράβασης.

1.3.3. Τύποι εγκλήματος κατά την Αστυνομία

Οι αστυνομία στην επίσημη σελίδα της αναρτά στατιστικά στοιχεία για το έγκλημα όπως φαίνεται παρακάτω. Επισημαίνεται ότι στατιστικές σειρές αναρτά και οι Eurostat αλλά εδώ και κάποιο διάστημα είναι εκτός λειτουργίας. Επίσης ετήσιες εκθέσεις για τα ναρκωτικά δημοσιεύει και το Συντονιστικό οργάνου Δίωξης Ναρκωτικών (Σ.Ο.Δ.Ν.). Οι Αστυνομικές Αρχές διαιρούν σύμφωνα με τις σειρές τους, που εκδίδουν ετησίως (εικόνα 3), τα είδη εγκλήματος, όπως φαίνονται παρακάτω. Οι κλοπές- διαρρήξεις, κλοπές τροχοφόρων και ληστείες διαιρούνται σε υποκατηγορίες.

Ανθρωποκτονίες	Ν. περί όπλων
Απάτες	Ν. περί ναρκωτικών
Αρχαιοκαπηλία	Ν. περί πνευματικής ιδιοκτησίας
Βιασμοί	Πλαστογραφία
Εκβιάσεις	Σεξουαλική εκμετάλλευση
Επαιτεία	Κλοπές - διαρρήξεις
Ζωοκλοπή	Κλοπές τροχοφόρων
Κυκλοφορία παραχαραγμένων	Ληστείες
Λαθρεμπόριο	Παράνομη μετανάστευση

ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑ	2017					2018				
	ΕΓΚΛΗΜΑΤΑ			ΔΡΑΣΤΕΣ		ΕΓΚΛΗΜΑΤΑ			ΔΡΑΣΤΕΣ	
	τελ/να	απόπειρες	εξιχνιώσεις	ημεδαποί	αλλοδαποί	τελ/να	απόπειρες	εξιχνιώσεις	ημεδαποί	αλλοδαποί
ΑΝΘΡΩΠΟΚΤΟΝΙΕΣ	78	150	188	292	134	94	124	172	168	119
ΑΠΑΤΕΣ	3.253	314	1.163	906	132	3.184	247	1.189	1.040	149
ΑΡΧΑΙΟΚΑΠΗΛΕΙΑ	79	-	73	86	23	78	1	73	134	19
ΒΙΑΣΜΟΙ	156	74	168	105	90	157	68	175	170	119
ΕΚΒΙΑΣΕΙΣ	135	66	94	133	49	192	15	148	109	83
ΕΠΑΓΓΕΛΙΑ	3.114	2	3.045	1.715	1.409	2.256	-	2.212	1.219	1.078
ΖΥΧΟΚΛΟΠΗ	364	6	49	45	24	297	5	93	45	45
ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑ ΠΑΡΑΧΑΡΑΓΜΕΝΩΝ	10.232	11	2.572	2.410	189	8.107	81	2.307	2.001	144
ΛΑΘΡΕΜΠΟΡΙΟ	2.152	3	1.926	903	1.414	2.209	2	1.916	678	1.631
N περι ΜΑΡΚΩΤΙΚΩΝ	12.308	31	11.876	21.975	3.975	19.110	-	12.909	11.393	4.731
N περι ΟΥΛΙΩΝ	4.383	9	3.798	3.467	837	4.606	21	4.052	3.589	981
N περι ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΗΣ ΙΣΧΥΚΗΣΙΑΣ	164	-	158	126	38	111	-	109	99	32
ΠΛΑΣΤΙΟΓΡΑΦΙΑ	2.641	5	2.510	371	2.789	4.198	82	3.912	282	5.109
ΣΕΞΟΥΑΛΙΚΗ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗ	129	1	138	132	159	174	2	191	104	149
ΚΛΟΠΕΣ - ΔΙΑΡΡΗΣΕΙΣ	75.707	5.140	15.048	30.393	4.207	74.183	4.703	14.389	8.676	4.945
Κλοπές - Διαρρήξεις από ιε αντ/τα	18.222	1.576	1.958	1.122	429	18.507	1.323	1.958	976	629
Κλοπές - Διαρρήξεις ιερών ναών	332	66	194	143	36	328	69	231	181	40
Κλοπές - Διαρρήξεις καταστημάτων	8.472	801	3.390	2.542	1.098	7.808	721	3.412	2.354	1.247
Κλοπές - Διαρρήξεις λουιές	11.401	477	3.270	3.111	641	10.957	456	3.138	3.058	745
Κλοπές - Διαρρήξεις οικιών	22.043	2.090	4.098	2.700	897	20.871	2.007	4.027	2.523	1.039
Κλοπές - Διαρρήξεις σε κοινωνικoνικιακά μέσα	4.878	20	990	30	285	4.809	17	312	29	322
Κλοπές με αρπαγές τσαντιών	965	18	87	49	33	801	9	93	65	26
Κλοπές σε δημόσιο χώρο-μικροκλοπές	9.394	92	1.061	493	782	10.302	101	1.218	480	906
ΚΛΟΠΕΣ ΤΡΟΧΟΦΟΡΩΝ	34.026	645	7.537	1.139	293	23.969	614	7.315	3.122	340
Κλοπές Τροχοφόρων ΙΚΕ αυτ/των	12.806	424	3.141	378	84	10.664	456	3.014	393	39
Κλοπές Τροχοφόρων ΙΚΦ-Λεωφορειών	2.375	48	900	87	15	1.661	48	681	105	37
Κλοπές Τροχοφόρων Λεωτιών οχημάτων	427	5	60	47	4	418	8	84	45	17
Κλοπές Τροχοφόρων Μιστοκοδηλάτων	4.123	35	835	159	30	2.367	20	829	152	49
Κλοπές Τροχοφόρων Μιστοσυκελιών	14.295	129	2.601	449	146	8.859	82	2.707	410	136
ΛΗΣΤΕΙΕΣ	4.271	283	1.538	1.188	603	4.357	297	1.257	905	646
Ληστείες Δ.Ο.Υ.	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ληστείες εντός καταστημάτων	241	17	96	71	25	236	29	98	89	31
Ληστείες εντός οικιών	707	70	208	219	143	714	63	211	185	77
Ληστείες κινητών τηλεφώνων-μικροκλοπών	1.584	55	391	257	156	1.692	71	446	246	369
Ληστείες λουιές	788	76	404	368	105	819	66	302	315	122
Ληστείες με αρπαγή τσαντιών	287	16	64	62	9	289	27	53	44	7
Ληστείες οδηγών ταξί	131	3	114	44	2	46	3	8	15	1
Ληστείες πρακτιών ιερών καυσίμων	87	10	38	24	22	137	6	20	17	4
Ληστείες σε ΕΛ.ΤΑ.	21	2	24	15	3	29	1	22	12	5
Ληστείες σε Μίνι Μάρκετ-κατ/τα φίλων	34	9	32	19	11	71	3	19	22	7
Ληστείες σε περίπτερα	111	11	56	19	4	116	18	33	15	4
Ληστείες σε πρακτορεία ΟΠΑΠ	71	5	46	13	13	81	6	10	8	5
Ληστείες σούπερ μάρκετ	135	5	60	33	8	104	3	26	19	11
Ληστείες ταχυδρομικών διανομών	12	-	2	6	1	5	-	2	-	-
Ληστείες τραπεζών	14	3	21	11	-	10	-	7	9	3
Ληστείες χρηματοπιστολιών	7	1	2	1	1	8	1	-	-	-

Πίνακας 1. Στατιστικά στοιχεία εγκλήματος. Πηγή ΕΛ.ΑΣ.

1.4. Ορισμός εγκληματικότητας

Η έννοια του *εγκλήματος* έχει δύο διαστάσεις τη *νομική* (ως έγκλημα θεωρείται οποιαδήποτε πράξη, η οποία προβλέπεται και τιμωρείται από το νόμο) και την *κοινωνιολογική* (οι πράξεις που ανεξάρτητα αν τις προβλέπει ή όχι ο νόμος προσβάλλουν αξίες της κοινωνικής ζωής που είναι κοινά αποδεκτές από τα μέλη της κοινωνίας που την συγκροτούν). Το έγκλημα έχει μια νομική υπόσταση που αντανακλά σε μια κοινωνική κατασκευή η οποία κάθε φορά χαρακτηρίζει κάτι ως έγκλημα εξαρτώμενο πάντα με την κοινωνία στην οποία αναφέρεται και την δομή της.

Από τους παραπάνω ορισμούς μπορούμε να καταλήξουμε ότι *εγκληματικότητα* είναι το σύνολο των εγκλημάτων - αξιόποινων πράξεων που πράττει ένας ή πολλοί δράστες και επισύρει ποινή σύμφωνα με τον Ποινικό Κώδικα σε μια συγκεκριμένη περιοχή, ένα συγκεκριμένο χρονικό διάστημα. Ένα ποσοστό δηλαδή που προσδιορίζεται από τον *τόπο τέλεσης, τον χρόνο, το τρόπο, το μέγεθος, την δομή (είδος-ποινή) και την εξέλιξη του στο χρόνο* σύμφωνα με τα στοιχεία των Αστυνομικών Αρχών, των Δικαστηρίων και άλλων φορέων (ΕΛΣΤΑΤ, Ευγορακτλ.).

1.4.1. Μέγεθος εγκληματικότητας

Η εγκληματικότητα σαν μέγεθος έχει μια ποσοτική και μια ποιοτική διάσταση, τα οποία αναφέρονται στην ποσότητα των εγκλημάτων και στην βαρύτητά τους σε σχέση με τις κοινωνικές αξίες τις οποίες προσβάλλουν, αντιστοίχως. Για τον λόγο αυτό γίνεται καταγραφή των εγκλημάτων. Σημαντικό γεγονός αποτελεί ότι πολλά εγκλήματα είτε δεν καταγγέλθηκαν ποτέ κι έμειναν στην αφάνεια, είτε δεν τα ανακάλυψαν ποτέ οι αστυνομικές αρχές, κυρίως γιατί δεν είχαν τα μέσα. Για την εκτίμηση του μεγέθους της καταγραφής της μπορεί να κατηγοριοποιηθεί στις εξής:

Η καταγεγραμμένη ή «εμφανής» εγκληματικότητα

Είναι η έκταση της κατηγορίας που υπολογίζει η εγκληματική στατιστική η οποία αφορά όλα τα εγκλήματα που διαπράττονται και καταγγέλλονται με οποιονδήποτε τρόπο ή ανακαλύπτονται από τις αρχές και καταγράφονται στα σχετικά αρχεία της αστυνομίας, των δικαστηρίων κτλ. Με βάση αυτά τα στατιστικά στοιχεία από τις καταγραφές (αστυνομία και ποινικά δικαστήρια) η εμφανής εγκληματικότητα διακρίνεται σε:

- α. **δικαστικά διαπιστούμενη εγκληματικότητα και σε**
- β. **δήλη εγκληματικότητα.**

Η δικαστικά διαπιστούμενη εγκληματικότητα περιλαμβάνει όλα τα εγκλήματα, οι δράστες των οποίων παραπέμφθηκαν σε ποινικά δικαστήρια και μετά τη διαπίστωση της διάπραξης του εγκλήματος από αυτά, υποβλήθηκαν σε ποινές, μέτρα ασφαλείας, θεραπευτικά ή αναμορφωτικά μέτρα (ανήλικοι) κτλ. Για να εκδοθεί μια δικαστική απόφαση δεν αρκεί μόνο η κατηγορία από την αστυνομία εναντίον ενός δράστη, μέχρι να αποδειχθεί το η ενοχή του χαρακτηρίζεται ως αθώος ή ύποπτος. Αυτή είναι ειδοποιός διαφορά που διαφοροποιεί τον αριθμό των εγκλημάτων τα οποία καταγράφονται από την αστυνομία, από τον αριθμό των εγκλημάτων που διαπιστώνουν τελικά τα δικαστήρια, καθώς πολλές φορές δεν αποδεικνύεται η ενοχή του κατηγορουμένου. Προκύπτει έτσι, ότι η δικαστικά διαπιστούμενη εγκληματικότητα αποτελείται από ένα τμήμα επί του συνόλου της εγκληματικότητας γιατί ένας σημαντικός αριθμός είτε δεν φτάνει στα δικαστήρια είτε δεν επαρκούν τα στοιχεία περί ενοχής.

Δεδομένου ότι η δικαστικά διαπιστούμενη εγκληματικότητα μειονεκτεί ως προς το τελικό αποτέλεσμα, κρίθηκε αναγκαίο να υπολογίζεται η έκταση της εγκληματικότητας με βάση την προσφυγή στην αστυνομία και όχι μόνο με βάση την ποινική δικαιοσύνη. Περιλαμβάνει λοιπόν όλες τις περιπτώσεις καταγγελίας εγκλημάτων ή διαπιστώθηκε με άλλον τρόπο η τέλεση του. Δεν ενδιαφέρει λοιπόν η παραπέρα κατάληξη των περιπτώσεων και το αποτέλεσμα αυτού του υπολογισμού δίνει την έκταση της δήλης εγκληματικότητας. Παρόλο που η δήλη εγκληματικότητα περιλαμβάνει ένα ευρύτερο τμήμα της εμφανής εγκληματικότητας ωστόσο παρουσιάζει ένα μειονέκτημα. Εμφανίζει ως εγκλήματα όλες τις περιπτώσεις που περιλαμβάνει και που πολλές από αυτές δεν αποτελούν εγκλήματα αλλά αναληθείς ή ψευδείς καταγγελίες, ατυχήματα κτλ.

Η αφανής εγκληματικότητα

Ίσως αποτελεί την σημαντικότερη κατηγορία του μεγέθους της στατιστικής έκτασης της εγκληματικότητας και αφορά εκείνα τα εγκλήματα για τα οποία δεν υπάρχει κάποια καταγγελία και καμία επίσημη καταγραφή, δεν αποκαλύπτονται οπότε στην ουσία είναι άγνωστα και δεν παρουσιάζονται στο επίσημο σύστημα της ποινικής δικαιοσύνης ή στατιστική σειρά.

Η αναπαράσταση της εγκληματικότητας

Σύμφωνα με τον Παπακωνσταντή Γ. (Στοιχεία εγκληματολογίας και αντιεγκληματικής πολιτικής, 2006) υπάρχει και μια ακόμα κατηγορία διαφορετική από τις προηγούμενες, η οποία αποτελεί μια ιδιότυπη αποτίμηση του μεγέθους της εγκληματικότητας, έχει σημαντικό ρόλο στη μελέτη της και στον σχεδιασμό αντιεγκληματικής πολιτικής και εκφράζε-

ται ως η αναπαράσταση της εγκληματικότητας που κυριαρχεί στο κοινωνικό σύνολο (το μέγεθος της εγκληματικότητας που η κοινωνία νομίζει ότι υπάρχει, η αίσθηση της κοινής γνώμης). Αναφέρει συγκεκριμένα ότι "η αναπαράσταση της εγκληματικότητας εξαρτάται από πολλούς παράγοντες. Οι κυριότεροι είναι:

- Η ενημέρωση γύρω από το πραγματικό μέγεθος της εγκληματικότητας.
- Ο τρόπος παρουσίασης της εγκληματικότητας από τα ΜΜΕ.
- Η αξιοπιστία και η αποτελεσματικότητα των αρχών καταπολέμησης του εγκλήματος (Αστυνομία-Δικαιοσύνη) και ο τρόπος που αυτή εκφράζεται και αξιολογείται.
- Η συγκεκριμένη κοινωνικό-οικονομική κατηγορία στην οποία ανήκει ο πολίτης.
- Ο τόπος κατοικίας και οι γενικότερες συνθήκες διαβίωσης."

Επιπλέον συνεχίζει, "η διαμόρφωση της εικόνας της εγκληματικότητας που έχει ο πολίτης είναι άμεσα συνυφασμένη με την πιθανότητα που έχει να γίνει θύμα ενός εγκλήματος, (με τον πραγματικό δηλαδή κίνδυνο θυματοποίησης), με τη γενικότερη αίσθηση ασφάλειας που έχει (ή νομίζει ότι έχει) αλλά έχει επίσης πολύ μεγαλύτερη συσχέτιση με το διαμορφωμένο φόβο ότι θα πέσει θύμα εγκλήματος (φόβος θυματοποίησης)."

Η μέτρηση και η σύγκριση της εγκληματικότητας παρουσιάζουν δυσκολίες μεταξύ διαφόρων περιοχών, κρατών και χρονικών περιόδων που είναι προς μελέτη. Μεγάλος αριθμός εγκλημάτων παραμένει άγνωστος παρά τις μεθόδους που έχουν επινοηθεί για την καταγραφή της αφανούς εγκληματικότητας, με αποτέλεσμα η αποτίμηση της πραγματικής κατάστασης να είναι αδύνατη. Αυτό το γεγονός αποτελεί σημαντική δυσκολία για την ανάλυση του φαινομένου της εγκληματικότητας που μελέτα η εγκληματολογία και για την εφαρμογή μέτρων πρόληψης, μείωσης και εξάλειψης της αλλά και για την εφαρμογή μιας ολοκληρωμένης αντεγκληματικής πολιτικής.

1.4.2. Δείκτης εγκληματικότητας- Παράδειγμα με δεδομένα ΕΛΣΤΑΤ και Europa

Οι φορείς αυτοί όπως οι ΕΛΣΤΑΤ παρουσιάζει σειρές με δείκτες εγκληματικότητας σε διάφορες εκθέσεις τους. Με τον όρο *δείκτης εγκληματικότητας* εκφράζεται ο δείκτης που απεικονίζει τη σχέση μεταξύ του πληθυσμού μιας χώρας και του αριθμού των εγκλημάτων που καταγράφονται επισήμως σε αυτήν σε ορισμένη χρονική περίοδο.

Οι δείκτες εγκληματικότητας στηρίζονται στις χωρικές θεωρίες εγκλήματος όπως έχει ήδη διατυπωθεί, με βασικό τομέα την Περιβαλλοντική Εγκληματολογία. Στα πλαίσια της έχουν διατυπωθεί διάφορες θεωρίες για την παρατήρηση των εγκληματικών προτύπων (crime patterns) με αποτέλεσμα να προκαλούν αυτές τις κατηγορίες προτύπων και να

παρακολουθούνται μέσα από τους δείκτες εγκληματικότητας, συνδυάζοντας στατιστικά, δημογραφικά δεδομένα, χωρικούς δείκτες κτλ. Βασικές θεωρίες είναι Θεωρία της Κοινωνικής Αποδόμησης (Social Disorganization Theory), η Θεωρία Δραστηριοτήτων Ρουτίνας (Routine Activity Theory), η Θεωρία Εγκληματικής Δραστηριότητας ή Επιλογής (Rational Activity Theory or Choice Theory) και η Θεωρία Εγκληματικού Προτύπου (Criminal Pattern Theory).

Η **Θεωρία της Κοινωνικής Αποδόμησης (Social Disorganization Theory)** έχει εφαρμοστεί στο τομέα του Ποινικού Δικαίου για να επεξηγηθεί γιατί κάποιοι πληθυσμοί είναι συνδεδεμένοι με την παραβατικότητα από τις αστικές στις αγροτικές περιοχές. Θεωρεί ότι όπου υπάρχει αυξημένο επίπεδο παραβατικότητας υπάρχει αυξητική τάση για κοινωνική αποδόμηση. Δείκτες που χρησιμοποιεί είναι ή φτώχεια, ο διαχωρισμός και ο οικιστικός κύκλος εργασιών, εστιάζοντας από τους μελετητές σε τρεις προβλέψεις του εγκλήματος, την φτώχεια, την φυλετική/εθνική ανομοιογένεια και την οικιστική κινητικότητα. Μελέτες έδειξαν ότι τα ποσοστά του εγκλήματος σε κατώτερης τάξης γειτονίες, ήταν αυξημένα κοντά στο κέντρο της πόλης και μειώνονταν προς τα έξω προς τις εύπορες συνοικίες. Στις γειτονίες αυτές της πόλης με τα υψηλά ποσοστά παρατηρήθηκε ότι δεν αλλοιώνονται ακόμα κι αν αλλάζει φυλετικά ο πληθυσμός ακόμα και για δεκαετίες.

Η **Θεωρία Δραστηριοτήτων Ρουτίνας (Routine Activity Theory)**, είναι ένας σημαντικό κομμάτι εξέτασης της εγκληματικής ευκαιρίας, των κινήτρων και της πρόληψης του εγκλήματος σε διάφορες τοποθεσίες. Διατυπώνει ότι η συμπεριφορά των θυμάτων εξηγούν το έγκλημα και υπάρχουν τρεις παράγοντες για να συμβεί: η παρουσίαση ενός πιθανού εγκληματία, του κατάλληλου στόχου και η έλλειψη επαρκής αστυνόμευσης.

Εικόνα 3. Το τρίγωνο του εγκλήματος

Το τρίγωνο του εγκλήματος είναι βοηθητικό στην ανάλυση και την επίλυση των αιτιών της παραβατικότητας και των μηχανισμών που μπορούν να βοηθήσουν στην πρόληψή της. (Σχήμα 1.).

Η **Θεωρία Εγκληματικής Δραστηριότητας ή Επιλογής (Rational Activity Theory or Choice Theory)**, είναι η θεώρηση που υποστηρίζει ότι ο κάθε παραβάτης είναι έλλογον που υπολογίζει τις κινήσεις, τις ικανότητες και τις δυνατότητες στο έγκλημα. Έχουν κίνητρο την αποφυγή της ποινής και ικανοποιούνται με οπουδήποτε όφελος από την πράξη τους. Ακόμα κεντριοποιεί την δομή της στο γεγονός ότι για να ελέγχεται το έγκλημα πρέπει να υφίσταται ο φόβος της ποινής και της τιμωρίας ώστε να αποτρέπονται οι παραβάσεις από τα άτομα.

Η **Θεωρία Εγκληματικού Προτύπου (Criminal Pattern Theory)**, προβλέπει το που και πότε θα συμβεί το έγκλημα βοηθώντας να εξεταστούν μαζί η χωρική κατανομή του παραβάτη και του αδικήματος εξετάζοντας το έγκλημα με χρήσεις του τόπου από τον παραβάτη. Υποστηρίζει τέλος, ότι οι πράττοντες αδικήματα επηρεάζονται από την καθημερινότητα και όταν έχουν την ευκαιρία για παράβαση επικεντρώνονται σε τομείς που είναι γνωστή σ αυτούς και δεν έχουν στόχους φύλακες του χώρου.

Γίνεται κατανοητό ότι καμία θεωρία μόνη της δεν μπορεί να βοηθήσει στην άντληση πληροφοριών για να σχεδιαστεί ένα ολοκληρωμένο πλαίσιο πάταξης και πρόβλεψης του εγκλήματος αλλά τουναντίον χρειάζεται να συνδυαστούν όλες μαζί για να υπάρξει το επιθυμητό αποτέλεσμα.

Παρακάτω παρουσιάζονται ως παράδειγμα δεικτών εγκλήματος στοιχεία εγκληματικότητας, σύμφωνα με την έκθεση της ΕΛΣΤΑΤ Απρίλιος- Ιούνιος 2020, για τις χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ανάμεσά τους και η Ελλάδα), για τα έτη 2002 -2012.

1. Διαπραχθέντα αδικήματα⁽¹⁾, δράστες αδικημάτων και αναλογία ανά 100.000 κατοίκους⁽²⁾, 2014 - 2018					
	2014	2015	2016	2017	2018
Σύνολο αδικημάτων	190.213	197.074	205.216	221.225	210.272
<i>Αναλογία ανά 100.000 κατοίκους</i>	1.741	1.815	1.903	2.054	1.958
Κακουργήματα	11.134	11.611	12.438	11.993	12.258
<i>Αναλογία ανά 100.000 κατοίκους</i>	102	107	115	111	114
Πλημμελήματα	179.079	185.463	192.778	209.232	198.014
<i>Αναλογία ανά 100.000 κατοίκους</i>	1.639	1.708	1.788	1.943	1.844
Σύνολο δραστηών⁽³⁾	109.722	111.020	122.727	125.012	130.493
<i>Δράστες ανά 100.000 κατοίκους</i>	1.004	1.022	1.138	1.161	1.215

Πηγή: Ελληνική Αστυνομία (ΕΛΑΣ).

Η Εγκληματολογική Στατιστική αναφέρεται στα αδικήματα που διαπράχθηκαν κατά τη διάρκεια του έτους, σε βαθμό κακουργήματος ή πλημμελήματος (αυτεπάγγελτα ή κατ'έγκληση δικώμενα), για τα οποία οι Περιφερειακές Υπηρεσίες της Ελληνικής Αστυνομίας, είτε επιλήφθηκαν προανάκρισης είτε υπέβαλαν τις σχετικές μηνύσεις ή εγκλήσεις στους δράστες (αυτουργούς ή συμμετοχούς) αυτών. Σε περιπτώσεις συρροής αδικημάτων, αναφέρονται όλα τα αδικήματα, ενώ σε περιπτώσεις συναυτουργών, συνεργών κ.λπ., αναφέρονται όλοι οι συμμετέχοντες.

- (1) Στα διαπραχθέντα αδικήματα περιλαμβάνονται κακουργήματα και πλημμελήματα, τελεσμένα και απόπειρες.
- (2) Υπολογίζεται η αναλογία επί του εκτιμώμενου πληθυσμού, κατά την 30ή Ιουνίου του αντίστοιχου έτους.
- (3) Στο σύνολο των δραστηών περιλαμβάνονται οι δράστες που ήταν γνωστοί κατά τον μήνα βεβαίωσης του αδικήματος και δράστες άγνωστοι του μήνα βεβαίωσης, που αποκαλύφθηκαν στη διάρκεια του ίδιου έτους, αυτουργοί και συμμετέχοντες, συλληφθέντες και μη.

Πίνακας 2. Αδικήματα, δράστες και αναλογία ανά 100.000 κατοίκους. Πηγή ΕΛΣΤΑΤ

Παρατηρείται ότι τα αδικήματα και οι δράστες των αδικημάτων έχουν αυξηθεί κατά 20%-25% κατά αναλογία 100.000 κατοίκων στο πέρας μιας τετραετίας.

2. Ποσοστιαία (%) κατανομή των αδικημάτων (κακουργημάτων - πλημμελημάτων)⁽¹⁾, κατά Γενικές Αστυνομικές Διευθύνσεις, 2014 - 2018					
Γενικές Αστυνομικές Διευθύνσεις	2014	2015	2016	2017	2018
Σύνολο αδικημάτων	190.213	197.074	205.216	221.225	210.272
Ανατολικής Μακεδο- νίας και Θράκης	3,0	2,6	2,7	2,8	2,5
Κεντρικής Μακεδονίας	4,6	4,1	4,2	3,9	4,1
Θεσσαλονίκης	13,7	13,0	13,8	14,1	14,6
Δυτικής Μακεδονίας	0,9	0,9	1,0	0,8	0,8
Ηπείρου	1,7	1,6	1,7	1,7	1,8
Θεσσαλίας	2,7	2,7	2,7	2,6	2,5
Ιόνιων Νησιών	1,9	1,8	1,8	1,9	1,9
Δυτικής Ελλάδας	5,9	6,8	6,6	6,6	5,8
Στερεάς Ελλάδας	3,3	3,6	3,5	3,4	3,4
Αττικής	48,7	50,0	49,2	49,1	49,6
Πελοποννήσου	5,2	5,1	4,8	4,5	4,2
Βόρειου Αιγαίου	0,8	0,7	1,0	1,2	1,4
Νότιου Αιγαίου	2,6	2,6	2,5	2,8	2,9
Κρήτης	5,1	4,6	4,4	4,5	4,1
Λοιπές Υπηρεσίες	0,0	0,0	0,0	0,0	0,3

Πηγή: Ελληνική Αστυνομία (ΕΛΑΣ).

Η Εγκληματολογική Στατιστική αναφέρεται στα αδικήματα που διαπράχθηκαν κατά τη διάρκεια του έτους, σε βαθμό κακουργήματος ή πλημμελήματος (αυτεπάγγελτα ή κατ'έγκληση διωκόμενα), για τα οποία οι Περιφερειακές Υπηρεσίες της Ελληνικής Αστυνομίας, είτε επιλήφθηκαν προανάκρισης είτε υπέβαλαν τις σχετικές μηνύσεις ή εγκλήσεις στους δράστες (αυτουργούς ή συμμετοχούς) αυτών. Σε περιπτώσεις συρροής αδικημάτων, αναφέρονται όλα τα αδικήματα, ενώ σε περιπτώσεις συναυτουργών, συνεργών κ.λπ., αναφέρονται όλοι οι συμμετέχοντες.

(1) Στα διαπραχθέντα αδικήματα περιλαμβάνονται κακουργήματα και πλημμελήματα, τελεσμένα και απόπειρες.

Πίνακας 3. Ποσοστιαία κατανομή αδικημάτων, κατά 2014-2018. Πηγή ΕΛΣΤΑΤ.

Παρατηρείται ότι στο πέρας της τετραετίας δεν σημειώνονται ουσιαστικές αυξομειώσεις αδικημάτων και η Αττική καταλαμβάνει σταθερά το 50% περίπου το σύνολο των αδικημάτων, απόλυτα λογική τιμή εφόσον το 50% του πληθυσμού της χώρας βρίσκεται στην Αττική.

3. Διαπραχθέντα αδικήματα⁽¹⁾ και θεωρούμενοι ως δράστες αυτών, κατά εθνικότητα και φύλο, 2014 - 2018					
	2014	2015	2016	2017	2018
Διαπραχθέντα αδικήματα	190.213	197.074	205.216	221.225	210.272
Κακουργήματα	11.134	11.611	12.438	11.993	12.258
% επί συνόλου διαπραχθέντων αδικημάτων	5,9	5,9	6,1	5,4	5,8
Πλημμελήματα	179.079	185.463	192.778	209.232	198.014
% επί συνόλου διαπραχθέντων αδικημάτων	94,1	94,1	93,9	94,6	94,2
Δράστες⁽²⁾ για κακουργήματα - πλημμελήματα, γνωστοί κατά τη διάρκεια του έτους (αυτουργοί και συμμετοχοί)	109.722	111.020	122.727	125.012	130.493
Κατά εθνικότητα					
Αλλοδαποί	26.174	26.752	28.764	31.544	36.170
% επί συνόλου γνωστών δραστών	23,9	24,1	23,4	25,2	27,7
Ημεδαποί	83.548	84.268	93.963	93.468	94.323
% επί συνόλου γνωστών δραστών	76,1	75,9	76,6	74,8	72,3

Πίνακας 4. Αδικήματα και δράστες κατά φύλο και εθνικότητα, 2014-2018. Πηγή ΕΛΣΤΑΤ.

Παρατηρείται ότι τα Κακουργήματα και τα Πλημμελήματα στην τετραετία παραμένουν σχεδόν αμετάβλητα με ποσοστό 5% και 95% αντίστοιχα. Αντιστοίχως, κατά εθνικότητα τα ποσοστά είναι 25% αλλοδαποί και 75% ημεδαποί αλλά στον σύνολο των αδικημάτων. Δεν παρέχονται όμως τα ποσοστά ανά εθνικότητα στα πλημμελήματα και στα κακουργήματα αντίστοιχα για να υπάρξουν συμπεράσματα.

3. Διαπραχθέντα αδικήματα⁽¹⁾ και θεωρούμενοι ως δράστες αυτών, κατά εθνικότητα και φύλο, 2014 - 2018 (συνέχεια)					
	2014	2015	2016	2017	2018
Κατά φύλο					
Άρρενες	81.130	81.930	101.751	104.231	108.613
Θήλειες	28.592	29.090	20.976	20.781	21.880
% θηλέων επί συνόλου δραστών	26,1	26,2	17,7	16,6	16,8
Κατά ομάδες ηλικιών					
7 - 12	319	272	554	368	359
13 - 17	4.330	4.321	5.616	5.847	6.038
18 - 20	6.361	6.873	7.493	8.688	9.037
21 - 24	10.177	10.810	11.614	11.336	13.068
25 - 29	14.292	14.226	14.928	14.581	15.813
30 - 34	15.503	15.151	16.631	15.289	15.980
35 - 44	25.865	26.672	29.723	30.647	31.093
45 - 59	22.319	22.738	25.071	26.915	27.293
60 +	10.556	9.957	11.097	11.341	11.812
Άγνωστη	—	—	—	—	—
% ανηλίκων ⁽²⁾ επί συνόλου δραστών	4,2	4,1	5,0	5,0	4,9
Συλληφθέντες ή μη					
Συλληφθέντες	69.044	69.762	72.848	74.382	77.366
% επί συνόλου γνωστών δραστών	62,9	62,8	59,4	59,5	59,2
Άρρενες	52.566	52.916	61.322	63.985	66.649
Θήλειες	16.478	16.846	11.526	10.397	10.717
% θηλέων επί συνόλου συλληφθέντων	23,9	24,1	15,8	14,0	13,9
Μη συλληφθέντες	40.678	41.258	49.879	50.630	53.127
% επί συνόλου γνωστών δραστών	37,1	37,2	40,6	40,5	40,7
Άρρενες	28.564	29.014	40.429	40.246	41.964
Θήλειες	12.114	12.244	9.450	10.384	11.163
% θηλέων επί συνόλου μη συλληφθέντων	29,8	29,7	18,9	20,5	21,0

Πηγή: Ελληνική Αστυνομία (ΕΛΑΣ).

Η Εγκληματολογική Στατιστική αναφέρεται στα αδικήματα που διαπραχθήκαν κατά τη διάρκεια του έτους, σε βαθμό κακούργηματος ή πλημμελήματος (αυτεπάγγελτα ή κατ'έγκληση διωκόμενα), για τα οποία οι Περιφερειακές Υπηρεσίες της Ελληνικής Αστυνομίας είτε επιλήφθηκαν προανάκρισης είτε υπέβαλαν τις σχετικές μηνύσεις ή εγκλήσεις στους δράστες (αυτουργούς ή συμμετοχούς αυτών). Σε περιπτώσεις σύρραξης αδικημάτων, αναφέρονται όλα τα αδικήματα, ενώ σε περιπτώσεις συναυτουργιών, συνεργιών κ.λπ., αναφέρονται όλοι οι συμμετοχοί.

(1) Στα διαπραχθέντα αδικήματα περιλαμβάνονται κακούργηματα και πλημμελήματα, τελωσμένα και απάπειρας.

(2) Στο σύνολο των δραστών περιλαμβάνονται οι δράστες που ήταν γνωστοί κατά τον μήνα βεβαίωσης του αδικήματος και δράστες άγνωστοί τον μήνα βεβαίωσης που αποκαλύφθηκαν στη διάρκεια του ίδιου έτους, αυτουργοί και συμμετοχοί, συλληφθέντες και μη.

(3) Άνηλικοι: 7-17 ετών.

Πίνακας 5. Αδικήματα και δράστες κατά φύλο, ηλικία και εθνικότητα, 2014-2018. Πηγή ΕΛΣΤΑΤ.

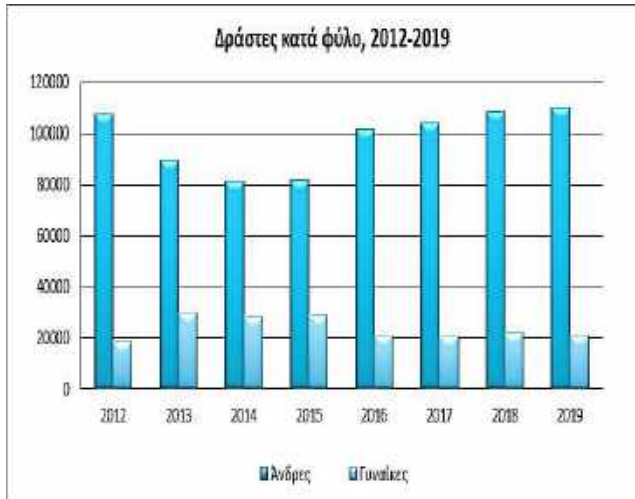
Παρατηρείται ότι το ποσοστό των γυναικών δραστών σταθερά κυμαίνεται από 25% περίπου στο 15% κατά την τετραετία. Επί του συνόλου των γνωστών δραστών οι γυναίκες κυμαίνονται από 24 % -14% και επί του συνόλου των μη συλληφθέντων δραστών έχουν μείωση από το 30% περίπου στο 21%. Τέλος στα ποσοστά ομάδων ηλικίας το θετικό που

μπορεί να εξαχθεί είναι ότι οι ανήλικοι δράστες είναι στο 4%-5% ενώ το 45% καταλαμβάνουν οι δύο ηλικιακές ομάδες 35-44 και 45-59.

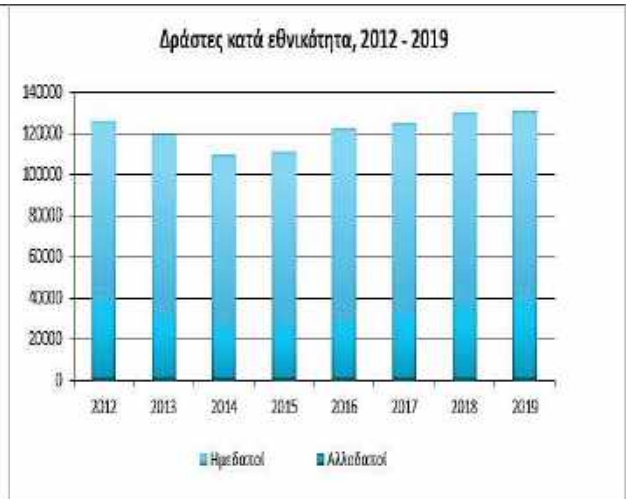
Τα παραπάνω αποτελέσματα φαίνονται και στα παρακάτω γραφήματα της ΕΛΣΤΑΤ.

Διαπραχθέντα αδικήματα και θεωρούμενοι ως δράστες αυτών κατά εθνικότητα, φύλο και τάξεις ηλικιών ετών 2012- 2019

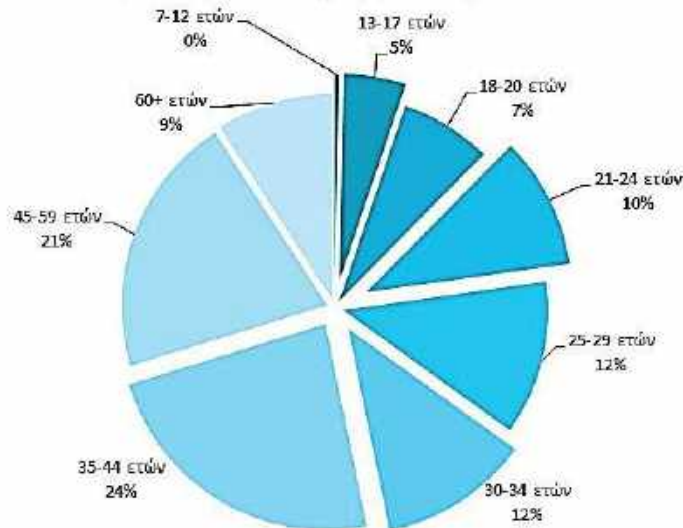
Γράφημα 1.

Γράφημα 2.

Δράστες κατά τάξεις ηλικιών, 2019

Γράφημα 3.

Πηγή ΕΛΣΤΑΤ.

																			ΕΤΟΣ 2019
Κατηγορίες αδικημάτων και μερικά ειδικά αδικήματα	Διαπραχθέντα αδικήματα							Δράστες του αδικήματος, γνωστοί κατά τη διάρκεια του έτους (ανταγωνί & συμμετοχή)											
	Σύνολο	Κανουργήματα			Πλάμμελήματα			Σύνολο	Κατά Εθνικότητα		Δεν συνελήφθησαν			Συνελήφθησαν					
		Τετελεσμένα	Απόπειρες	Σύνολο	Τετελεσμένα	Απόπειρες	Σύνολο		Αλλοδαποί	Ημεδαποί	Άνδρας	Γυναίκα	Σύνολο	Άνδρας	Γυναίκα	Σύνολο			
ΣΥΝΟΛΟ ΑΔΙΚΗΜΑΤΩΝ	220.403	10.045	883	10.928	199.680	9.795	209.475	131.278	37.492	93.785	44.499	11.517	56.016	65.829	9.433	75.262			
ποσοστά (%)	100,0%			5,0%			95,0%	100,0%	28,6%	71,4%			42,7%			57,3%			
Σύνολο Αδικημάτων Ποινικού Κώδικα	182.587	7.032	843	7.877	165.059	9.651	174.710	87.106	23.903	63.203	35.310	10.284	45.594	35.029	6.483	41.512			
Εγκλήματα κατά της ιδιοκτησίας	124.952	5195	563	5.758	110.764	8430	119.194	31.777	10290	21487	12215	1764	13.979	15496	2902	17.798			
Διανοκρεμμένη κλοπή με διάρρηξη	552	383	47	432	109	11	120	781	183	598	367	26	393	370	18	388			
Άλλη διακρεμμένη κλοπή	992	688	83	771	201	20	221	1.597	546	1051	606	67	673	831	93	924			
Κλοπή με αρπαγή	968	3	0	3	940	25	965	150	57	93	27	6	33	103	14	117			
Κλοπή μεταφορικού μέσου για χρήση για πολύ μικρό χρονικό διάστημα	21	0	0	0	21	0	21	12	1	11	5	0	5	7	0	7			
Άλλη κλοπή με διάρρηξη	22.089	40	7	47	18935	3107	22.042	4.505	1366	3139	2059	118	2.177	2190	138	2.328			
Άλλη κλοπή	89.062	180	9	189	89690	5183	88.873	17.837	6425	11412	6081	1043	7.124	8925	1788	10.713			
Κλοπές και υπεξαρτήσεις εσπερίων αξιών	22	0	0	0	20	2	22	24	4	20	5	6	11	9	4	15			
Ληστεία με αρπαγή	200	167	15	182	18	0	18	113	6	107	22	2	24	88	1	89			
Άλλη ληστεία	4.588	3670	401	4.071	472	45	517	2.553	806	1747	978	62	1.040	1441	72	1.513			
Λοιπά εγκλήματα κατά της ιδιοκτησίας	6.458	62	1	63	6.398	37	6.395	4.205	896	3.309	2.065	434	2.499	1.532	174	1.706			
Γ.Ε.Π.Κ.-Λοιπές Αρροδόστρες Στραποδικείων	275	0	0	0	275	0	275	274	25	249	32	0	32	241	1	242			

Πίνακας 6. Διαπραχθέντα αδικήματα κατά κατηγορίες και θεωρούμενοι ως δράστες αυτών, κατά φύλο, έτους 2019. Πηγή ΕΛΣΤΑΤ.

Στον Πίνακα 6 παρατηρείται ότι στο σύνολο το αδικημάτων του Ποινικού Κώδικα τα εγκλήματα κατά της ιδιοκτησίας αποτελούν το 70% επί του συνόλου. Επίσης μια σημαντική πληροφορία που μπορεί να αντληθεί είναι ότι στο σύνολο των αδικημάτων του Ποινικού Κώδικα το 28,6% έχουν διαπραχθεί από αλλοδαπούς και απ' αυτό το ποσοστό περίπου το 45% των αλλοδαπών έχουν διαπράξει εγκλήματα κατά της ιδιοκτησίας.

	Number (1 000)											Index (2007 = 100)				
	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2008	2009	2010	2011	2012
Belgium	45.3	36.2	29.9	26.8	26.8	24.9	23.3	21.9	19.8	19.4	17.1	94	88	80	78	69
Bulgaria	2.2	1.5	1.3	0.8	0.6	0.4	0.4	0.4	0.5	0.4	0.4	96	87	108	93	86
Czech Republic	26.1	25.3	24.2	23.0	21.0	20.3	18.8	14.8	13.1	12.4	11.1	92	73	64	61	55
Denmark	37.4	34.0	31.5	25.9	25.2	25.9	26.8	25.2	20.7	17.4	13.4	104	98	80	67	52
Germany	116.2	109.8	107.9	96.5	90.2	92.6	89.0	87.7	83.5	78.6	70.5	96	95	90	85	76
Estonia	2.6	2.1	1.8	1.9	1.2	1.0	1.0	0.9	0.9	0.8	0.6	103	93	86	75	62
Ireland ⁽¹⁾	14.1	12.5	14.4	14.2	13.7	13.5	14.3	13.1	11.4	10.4	8.4	106	97	84	77	62
Greece ⁽²⁾	5.4	5.9	5.6	17.6	20.2	22.5	23.6	26.7	27.6	32.2	31.2	105	119	123	143	138
Spain ⁽³⁾	156.2	138.8	126.9	120.9	117.7	107.8	96.1	78.2	65.9	60.1	55.2	89	73	61	56	51
France ⁽⁴⁾	382.1	328.7	285.7	260.5	243.2	224.7	211.5	207.9	195.2	186.7	122.8	94	93	87	83	55
Croatia	2.4	2.3	2.5	2.3	2.0	2.1	1.9	1.8	1.6	1.6	1.4	93	88	76	75	66
Italy ⁽⁵⁾	232.6	221.5	270.1	266.0	280.2	277.5	230.0	213.4	197.6	198.8	196.6	83	77	71	72	71
Cyprus	1.2	1.6	1.5	1.6	1.8	2.0	1.8	1.6	1.7	1.7	1.8	88	80	83	86	89
Latvia ⁽⁶⁾	2.8	3.4	3.0	2.0	2.2	1.7	1.9	1.8	1.3	:	:	108	106	72	:	:
Lithuania	6.5	7.0	6.3	4.5	3.5	2.8	2.6	2.0	2.1	1.8	1.7	90	69	72	63	61
Luxembourg	0.5	0.5	0.5	0.5	0.5	0.5	0.3	0.4	0.4	0.4	0.3	76	80	79	87	73
Hungary	11.6	12.2	11.0	10.8	10.1	15.0	10.1	9.7	8.6	8.7	9.1	67	64	57	58	60
Malta	0.7	0.9	0.8	0.7	0.6	0.4	0.4	0.4	0.4	0.4	0.3	103	103	96	94	79
Netherlands ⁽⁷⁾	42.4	34.3	30.7	27.4	23.8	21.4	21.7	21.9	21.7	21.0	19.9	101	102	101	98	93
Austria	5.5	7.7	8.2	11.1	9.0	7.8	9.0	9.3	5.2	5.2	4.4	116	119	66	66	57
Poland	53.7	54.3	51.2	45.3	30.5	21.3	17.7	17.3	16.5	16.6	16.2	83	81	78	78	76
Portugal	30.3	29.9	29.2	25.7	24.5	24.0	25.3	22.5	20.3	19.5	15.8	105	94	85	81	66
Romania	1.3	1.1	1.1	1.1	1.3	1.8	2.4	3.0	2.5	1.9	1.6	130	163	139	104	90
Slovenia	0.8	0.7	0.7	0.9	0.9	0.8	0.6	0.6	0.5	0.5	0.5	70	70	64	63	64
Slovakia	5.1	5.3	6.0	5.6	5.5	4.7	4.1	3.8	3.4	2.7	2.5	88	80	71	57	54
Finland ⁽⁸⁾	23.1	21.9	19.3	16.8	15.3	14.8	13.8	12.2	11.2	12.0	8.8	93	82	75	81	59
Sweden	75.6	67.2	61.0	56.7	51.6	49.2	44.7	40.4	35.0	34.5	28.9	91	82	71	70	59
United Kingdom:																
England and Wales	318.5	291.9	242.7	214.2	193.4	170.0	147.2	117.7	106.2	92.1	79.8	87	69	62	54	47
Scotland ⁽⁹⁾	22.5	17.8	15.6	14.0	15.0	12.1	11.6	9.3	8.7	7.1	5.7	95	77	72	58	47
Northern Ireland	8.4	5.4	4.5	3.7	3.4	3.3	3.0	3.0	2.7	2.3	2.1	89	89	82	69	64
Liechtenstein	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	229	100	114	14	86
Norway	22.6	20.1	17.9	15.4	14.6	12.6	11.9	12.0	10.9	9.3	8.0	95	96	86	74	63
Switzerland ⁽¹⁰⁾	:	:	:	:	:	:	:	9.1	7.9	7.9	8.0	:	:	:	:	:
Montenegro	0.2	0.1	0.1	0.1	0.1	0.1	0.1	0.1	:	:	0.1	87	123	:	:	132
FYR of Macedonia	0.6	0.6	0.8	0.6	0.4	0.4	0.6	0.6	0.5	0.5	0.4	141	147	128	118	90
Serbia	4.6	3.1	3.6	3.5	3.5	4.1	3.8	3.6	3.3	3.4	2.8	93	89	81	83	68
Turkey ⁽¹¹⁾	20.8	25.5	25.7	33.4	33.2	24.3	18.2	16.6	13.6	12.5	12.9	75	68	56	51	53
Albania	:	:	:	:	:	:	0.0	:	:	:	:	:	:	:	:	:
Bosnia and Herzegovina	:	:	:	:	:	:	:	:	:	1.1	1.3	:	:	:	:	:
Kosovo	:	:	:	:	:	:	0.5	0.4	0.3	0.4	0.3	:	:	:	:	:

⁽¹⁾ 2007: break in series.

⁽²⁾ 2005: break in series.

⁽³⁾ 2005 and 2008: break in series.

⁽⁴⁾ 2012: break in series. Data from the gendarmerie excluded.

⁽⁵⁾ 2004 and 2005: break in series.

⁽⁶⁾ 2004, 2005 and 2006: break in series.

⁽⁷⁾ 2009: break in series.

⁽⁸⁾ 2004: break in series.

⁽⁹⁾ 2005 and 2006: break in series.

Source: Eurostat (online data code: crim_gen)

Πίνακας 7. Καταγεγραμμένες κλοπές από τις Αστυνομικές Αρχές για τα έτη 2002-2012.

Πηγή Eurostat.

	Number (1 000)											Index (2007 = 100)				
	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2008	2009	2010	2011	2012
Belgium	45.3	36.2	29.9	26.8	26.8	24.9	23.3	21.9	19.8	19.4	17.1	94	88	80	78	69
Bulgaria	2.2	1.5	1.3	0.8	0.6	0.4	0.4	0.4	0.5	0.4	0.4	96	87	108	93	86
Czech Republic	26.1	25.3	24.2	23.0	21.0	20.3	18.8	14.8	13.1	12.4	11.1	92	73	64	61	55
Denmark	37.4	34.0	31.5	25.9	25.2	25.9	26.8	25.2	20.7	17.4	13.4	104	98	80	67	52
Germany	116.2	109.8	107.9	96.5	90.2	92.6	89.0	87.7	83.5	78.6	70.5	96	95	90	85	76
Estonia	2.6	2.1	1.8	1.9	1.2	1.0	1.0	0.9	0.9	0.8	0.6	103	93	86	75	62
Ireland ⁽¹⁾	14.1	12.5	14.4	14.2	13.7	13.5	14.3	13.1	11.4	10.4	8.4	106	97	84	77	62
Greece ⁽²⁾	5.4	5.9	5.6	17.6	20.2	22.5	23.6	26.7	27.6	32.2	31.2	105	119	123	143	138
Spain ⁽³⁾	156.2	138.8	126.9	120.9	117.7	107.8	96.1	78.2	65.9	60.1	55.2	89	73	61	56	51
France ⁽⁴⁾	382.1	328.7	285.7	260.5	243.2	224.7	211.5	207.9	195.2	186.7	122.8	94	93	87	83	55
Croatia	2.4	2.3	2.5	2.3	2.0	2.1	1.9	1.8	1.6	1.6	1.4	93	88	76	75	66
Italy ⁽⁵⁾	232.6	221.5	270.1	266.0	280.2	277.5	230.0	213.4	197.6	198.8	196.6	83	77	71	72	71
Cyprus	1.2	1.6	1.5	1.6	1.8	2.0	1.8	1.6	1.7	1.7	1.8	88	80	83	86	89
Latvia ⁽⁶⁾	2.8	3.4	3.0	2.0	2.2	1.7	1.9	1.8	1.3	:	:	108	106	72	:	:
Lithuania	6.5	7.0	6.3	4.5	3.5	2.8	2.6	2.0	2.1	1.8	1.7	90	69	72	63	61
Luxembourg	0.5	0.5	0.5	0.5	0.5	0.5	0.3	0.4	0.4	0.4	0.3	76	80	79	87	73
Hungary	11.6	12.2	11.0	10.8	10.1	15.0	10.1	9.7	8.6	8.7	9.1	67	64	57	58	60
Malta	0.7	0.9	0.8	0.7	0.6	0.4	0.4	0.4	0.4	0.4	0.3	103	103	96	94	79
Netherlands ⁽⁷⁾	42.4	34.3	30.7	27.4	23.8	21.4	21.7	21.9	21.0	19.9	101	102	101	98	93	
Austria	5.5	7.7	8.2	11.1	9.0	7.8	9.0	9.3	5.2	5.2	4.4	116	119	66	66	57
Poland	53.7	54.3	51.2	45.3	30.5	21.3	17.7	17.3	16.5	16.6	16.2	83	81	78	78	76
Portugal	30.3	29.9	29.2	25.7	24.5	24.0	25.3	22.5	20.3	19.5	15.8	105	94	85	81	66
Romania	1.3	1.1	1.1	1.1	1.3	1.8	2.4	3.0	2.5	1.9	1.6	130	163	139	104	90
Slovenia	0.8	0.7	0.7	0.9	0.9	0.8	0.6	0.6	0.5	0.5	0.5	70	70	64	63	64
Slovakia	5.1	5.3	6.0	5.6	5.5	4.7	4.1	3.8	3.4	2.7	2.5	88	80	71	57	54
Finland ⁽⁸⁾	23.1	21.9	19.3	16.8	15.3	14.8	13.8	12.2	11.2	12.0	8.8	93	82	75	81	59
Sweden	75.6	67.2	61.0	56.7	51.6	49.2	44.7	40.4	35.0	34.5	28.9	91	82	71	70	59
United Kingdom:																
England and Wales	318.5	291.9	242.7	214.2	193.4	170.0	147.2	117.7	106.2	92.1	79.8	87	69	62	54	47
Scotland ⁽⁹⁾	22.5	17.8	15.6	14.0	15.0	12.1	11.6	9.3	8.7	7.1	5.7	95	77	72	58	47
Northern Ireland	8.4	5.4	4.5	3.7	3.4	3.3	3.0	3.0	2.7	2.3	2.1	89	89	82	69	64
Liechtenstein	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	229	100	114	14	86
Norway	22.6	20.1	17.9	15.4	14.6	12.6	11.9	12.0	10.9	9.3	8.0	95	96	86	74	63
Switzerland ⁽¹⁰⁾	:	:	:	:	:	:	:	9.1	7.9	7.9	8.0	:	:	:	:	:
Montenegro	0.2	0.1	0.1	0.1	0.1	0.1	0.1	0.1	:	:	0.1	87	123	:	:	132
FYR of Macedonia	0.6	0.6	0.8	0.6	0.4	0.4	0.6	0.6	0.5	0.5	0.4	141	147	128	118	90
Serbia	4.6	3.1	3.6	3.5	3.5	4.1	3.8	3.6	3.3	3.4	2.8	93	89	81	83	68
Turkey ⁽¹¹⁾	20.8	25.5	25.7	33.4	33.2	24.3	18.2	16.6	13.6	12.5	12.9	75	68	56	51	53
Albania	:	:	:	:	:	:	0.0	:	:	:	:	:	:	:	:	:
Bosnia and Herzegovina	:	:	:	:	:	:	:	:	:	1.1	1.3	:	:	:	:	:
Kosovo	:	:	:	:	:	:	0.5	0.4	0.3	0.4	0.3	:	:	:	:	:

⁽¹⁾ 2007: break in series.

⁽²⁾ 2005: break in series.

⁽³⁾ 2005 and 2008: break in series.

⁽⁴⁾ 2012: break in series. Data from the gendarmerie excluded.

⁽⁵⁾ 2004 and 2005: break in series.

⁽⁶⁾ 2004, 2005 and 2006: break in series.

⁽⁷⁾ 2009: break in series.

⁽⁸⁾ 2004: break in series.

⁽⁹⁾ 2005 and 2006: break in series.

Source: Eurostat (online data code: crim_gen)

Πίνακας 8. Καταγεγραμμένες κλοπές μηχανοκίνητων οχημάτων από τις Αστυνομικές Αρχές για τα έτη 2002-2012.

Πηγή Eurostat.

	Number (1 000)											Index (2007 = 100)				
	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2008	2009	2010	2011	2012
Belgium	79.2	64.0	57.5	57.0	63.6	63.0	64.0	69.4	68.5	75.3	80.7	102	110	109	120	128
Bulgaria	31.6	28.2	25.6	22.4	23.5	22.2	20.0	23.7	24.0	20.3	16.8	90	107	108	91	76
Czech Republic	11.9	12.2	11.7	10.4	9.6	9.2	9.1	9.6	10.1	9.6	9.7	99	105	110	104	106
Denmark	35.6	33.9	33.0	29.4	31.2	36.3	44.0	48.7	44.8	45.4	43.5	121	134	123	125	120
Germany	130.1	123.3	124.2	109.7	106.1	109.1	108.3	113.8	121.3	132.6	144.1	99	104	111	122	132
Estonia	7.4	6.5	5.8	4.8	3.9	3.1	3.3	3.0	3.2	2.8	2.7	107	98	103	90	88
Ireland (†)	15.5	16.4	24.9	26.4	24.8	23.6	24.7	26.9	25.4	27.7	27.8	105	114	108	117	118
Greece	31.8	31.2	26.5	37.6	42.1	49.9	59.0	63.9	90.9	96.9	87.9	118	128	182	194	176
Spain (‡)	93.8	88.1	81.6	81.5	81.0	72.7	93.9	97.8	111.7	100.8	126.4	129	135	154	139	174
France (‡)	224.2	216.8	202.9	181.5	177.8	165.8	166.3	179.4	186.5	216.3	135.4	100	108	113	130	82
Croatia	4.2	4.1	3.7	3.4	3.0	3.1	2.7	2.8	3.1	3.5	4.3	88	90	100	112	140
Italy	169.4	173.1	112.1	122.3	143.7	169.4	153.1	152.8	171.3	207.7	240.8	90	90	101	123	142
Cyprus	1.2	3.2	3.3	2.8	3.1	2.7	2.6	2.4	3.3	3.4	3.0	97	92	123	127	111
Latvia (†)	5.2	5.3	6.0	4.3	4.6	3.7	3.5	4.1	4.2	.	.	97	113	115	.	.
Lithuania	7.0	8.6	9.2	7.1	6.6	5.5	6.1	5.8	4.9	4.1	3.5	110	105	89	74	64
Luxembourg	2.0	2.2	2.1	1.5	1.8	2.0	1.7	1.8	1.5	2.2	2.0	85	91	73	109	99
Hungary	22.9	19.4	18.7	17.8	16.9	17.4	16.5	16.2	19.9	21.1	22.6	94	93	114	121	130
Malta	0.7	0.7	0.8	1.1	0.9	0.7	0.7	0.7	0.7	0.7	0.8	92	91	96	100	110
Netherlands (‡)	101.9	103.6	96.0	96.0	95.2	89.4	91.2	94.6	102.8	108.7	112.1	102	106	115	122	125
Austria	12.7	13.4	20.3	21.2	18.9	20.0	18.6	21.2	15.7	15.6	15.5	93	106	79	78	77
Poland	67.3	65.2	66.8	59.3	46.6	37.6	31.5	33.0	37.9	39.6	41.0	84	88	101	105	109
Portugal	20.0	22.0	22.6	21.8	23.3	22.3	29.7	26.0	26.6	28.3	25.1	133	117	119	127	113
Romania	12.0	10.1	10.0	9.1	9.2	10.8	10.3	11.6	14.2	16.3	15.3	95	107	131	151	141
Slovenia	3.1	2.4	2.8	2.3	2.2	2.3	2.0	2.2	2.6	2.5	2.7	89	98	112	109	119
Slovakia	2.8	2.6	3.0	2.8	2.6	2.4	2.1	2.3	1.9	1.7	1.7	87	96	77	70	71
Finland (‡)	7.4	7.4	7.9	7.3	5.9	6.5	6.0	6.5	6.5	6.7	6.3	92	99	99	102	96
Sweden	16.6	17.3	17.6	16.7	15.0	16.9	18.2	20.5	19.8	22.2	21.3	107	121	117	131	126
United Kingdom:																
England and Wales	437.6	402.3	321.5	300.5	292.3	280.7	284.4	268.6	258.2	245.3	227.3	101	96	92	87	81
Scotland (†)	29.6	24.8	23.6	21.2	20.4	17.5	17.2	16.7	17.7	17.4	15.7	99	96	101	99	90
Northern Ireland	10.1	8.9	7.3	7.3	6.8	6.7	7.4	7.3	7.1	6.7	5.9	110	108	105	99	89
Iceland (‡)	3.2	2.9	2.8	2.2	2.4	2.3	2.7	3.5	2.9	1.9	1.4	120	155	126	83	60
Liechtenstein	0.1	0.1	0.1	0.1	0.1	0.1	0.1	0.2	0.1	0.1	0.1	91	165	116	71	99
Norway	10.5	10.5	8.6	8.1	7.3	6.8	8.1	9.0	7.3	5.8	6.0	120	133	107	85	88
Switzerland (‡)	60.8	68.6	70.4	61.2	56.7	57.5	55.7	25.4	24.1	27.4	34.3	97	44	42	48	60
Montenegro	1.4
FYR of Macedonia	0.8	1.1	1.3	1.1	1.4	1.6	1.3	1.6	1.6	2.2	2.0	85	101	101	136	125
Serbia	9.1	6.9	7.6	7.7	6.2	6.2	6.4	6.1	6.8	6.9	6.7	103	99	111	112	109
Turkey (‡)	29.1	32.2	36.9	58.1	90.2	73.7	69.8	81.0	90.1	96.4	113.8	95	110	122	131	154
Albania	0.0
Kosovo	4.0	3.6	4.5	5.7	6.9

(†) 2007: break in series.

(‡) 2005 and 2008: break in series.

(‡) 2012: break in series. Data from the gendarmerie excluded.

(†) 2004, 2005 and 2006: break in series.

(‡) 2005: break in series.

(‡) 2009: break in series.

(†) 2004: break in series.

(‡) 2005 and 2006: break in series.

Source: Eurostat (online data code: crim_gen)

Πίνακας 9. Καταγεγραμμένες ληστείες οικιών από τις Αστυνομικές Αρχές για τα έτη 2002-2012.

Πηγή Eurostat.

Στους παραπάνω πίνακες παρουσιάζονται τα στατιστικά στοιχεία της Eurostat για τις καταγεγραμμένες ληστείες οικιών, κλοπές, κλοπές μηχανοκίνητων οχημάτων από τις Αστυνομικές Αρχές, για την Ευρώπη το διάστημα 2002-2012. Σύμφωνα με αυτά τα δεδομένα, η Ελλάδα παρόλο που έχει πολλαπλασιάσει τα κρούσματά της γι' αυτά τα τρία αδικήματα, ωστόσο παραμένει από τις χώρες με τις χαμηλότερες τιμές σ όλη την Ευρώπη.

1.5. Εγκληματολογία

Η εγκληματική συμπεριφορά, τα αίτιά της, οι παράγοντες και τα μέτρα αντιμετώπισης εξετάζονται από την εγκληματολογία. Προσπαθεί να προσδιορίζει τον εγκληματία και να διερευνήσει την προσωπικότητά- προφίλ του, την προσωπικότητα του θύματος, την επικινδυνότητα (διακρίνεται σε προεγκληματική, μετεγκληματική) ώστε να αντιμετωπιστεί νομικά. Λειτουργεί συνδυαστικά με την Δικαιοσύνη καθώς δίνει την εξήγηση των αιτιών του εγκλήματος και προσφέρει τον ορισμό του πραγματικού εγκλήματος για την αξιολόγηση των συμπεριφορών και του ατόμου. Επιπλέον σαν επιστήμη, είναι διεπιστημονική καθώς συνδυάζει πληροφορίες από άλλους επιστημονικούς κλάδους (ψυχολογία, βιολογία, ανθρωπολογία, ιατρική, δίκαιο κτλ.) και θετική διότι βασίζεται σε μετρήσεις, στατιστικές, πείραμα κ.α.

1.5.1. Αίτια εγκληματικής συμπεριφοράς

Το έγκλημα ως ένα φαινόμενο που υπάρχει σε κάθε κοινωνία έχει αποτελέσει βασικό θέμα μελέτης πολλών ερευνητών και της σύγχρονης εμπειρικής εγκληματολογίας. Κυρίως για να καθοριστούν οι συνθήκες στις οποίες τελέστηκε η εγκληματογέννηση και να αναλυθεί ο εγκληματίας και η ψυχοσύνθεσή του καθώς και το κίνητρο που τον οδήγησε στο έγκλημα και να θεσπιστεί το Δίκαιο και οι κυρώσεις που αφορούν τις παράνομες πράξεις. Τα αίτια διαχωρίστηκαν σε χαρακτηριστικά βιολογικά-γενετικά, κοινωνικά, ψυχολογικά κτλ. Οι βασικές θεωρίες διαχωρίζονται στις παρακάτω κατηγορίες:

A) Στις **βιολογικές** στις οποίες κύριο ρόλο για την ερμηνεία της τέλεσης του εγκλήματος δίνεται στους βιολογικούς και κληρονομικούς (γενετικούς) παράγοντες π.χ. σωματικές και ψυχικές ιδιότητες, ψυχοσωματικές ανωμαλίες, ψυχικές νόσοι, νευροδιαβιβαστές και ορμόνες, φυλή κτλ. Ήδη ο Αριστοτέλης πρώτος είχε ασχοληθεί με την φυσιογνωμική, δηλαδή την επιστήμη που προσδιορίζεται ο χαρακτήρας μέσω της φυσιογνωμίας κυρίως του προσώπου ενός ατόμου. Ζητήματα ανθρωπολογικής προσέγγισης προσδιορίζονται από τα φυσικά κληρονομημένα χαρακτηριστικά, από την στάση του σώματος και τις αναλογίες και πολλές φορές δίνουν πληροφορίες για την ψυχολογία, τα συναισθήματα, τον τρόπο ζωής ακόμα και για γενετικές ανωμαλίες όπως το Σύνδρομο Down ή το Σύνδρομο Williams που υπάρχει πρόβλημα στα χρωμοσώματα. Με την θεωρία του Δαρβίνου αλλά και μελέτες από γιατρούς, έγινε προσπάθεια διαχωρισμού του ανθρώπου σε μορφολογικούς τύπους με βάση τα δεδομένα του νευρικού, αιματολογικού και αναπνευστικού συστήματος διαμορφώνοντας έτσι κατηγορίες- τύπους ψυχικών ιδιοσυγκρασιών (π.χ. ο κυκλοειδής τύπος, ο σχιζοειδής τύπος κ.τ.λ.), τους οποίους προσπάθησαν να

αντιστοιχήσουν με ορισμένους τύπους εγκληματιών. Η ανθρωπολογική θεωρία εξελίχθηκε με την πρόοδο της επιστήμης και οδήγησε ορισμένους επιστήμονες να ασχοληθούν με τα χρωμοσώματα των εγκληματιών σε μια προσπάθεια βιοτυπολογικής ή βιοχαρακτηρολογικής κατηγοριοποίησης των εγκληματιών. Οι ανθρωπολογικές θεωρίες αποτέλεσαν την αρχή της εγκληματολογικής έρευνας και οι βασικοί της εκπρόσωποι όπως ο Lobozzo, θεωρούνται οι θεμελιωτές της εγκληματολογίας λόγω κυρίως των συστηματοποιημένων ερευνών που διενήργησαν. Φαίνεται όμως ότι η προσπάθεια απόδοσης ανθρωπολογικών και βιολογικών χαρακτηριστικών στο έγκλημα, οι ανθρωπολογικές θεωρίες δεν κατάφεραν να αποδείξουν ότι εγκληματίας είναι κάποιος από τη φύση του (Παπακωνσταντής, 2006).

Β) Στις **ψυχολογικές** θεωρίες στις οποίες κύριο ρόλο για την ερμηνεία της τέλεσης του εγκλήματος δίνεται στην προσωπικότητα του εγκληματία. Δηλαδή στους ψυχολογικούς παράγοντες που ωθούν το άτομο στο έγκλημα (κατάθλιψη, κακοποίηση, ψυχολογικά τραύματα, βίαιο παρελθόν κτλ.). Η ψυχολογική προσέγγιση διακρίνεται σε δύο βασικές κατευθύνσεις. Στην πρώτη κυριαρχούν οι ψυχαναλυτικές και οι ψυχολογικές θεωρίες, με αφετηρία τη θεωρία του Freud, και άλλες μεταγενέστερες (Adler, Jung, Aichhorn κ.α.), είτε ως αρνητική αντίδραση (συμπεριφορισμός), στα οποία, επιχειρείται προσπάθεια αιτιολογικής προσέγγισης του εγκλήματος. Η δεύτερη κατεύθυνση προσανατολίζεται στη συσχέτιση ψυχοπαθολογίας και εγκλήματος, με την έννοια ότι το έγκλημα μπορεί να είναι έκφραση μιας ψυχικής διαταραχής, η οποία μπορεί να είναι είτε ψύκωση, είτε ολιγοφρενία (μειωμένη διανοητική ικανότητα- δείκτης ευφυΐας). Σύμφωνα με την πρώτη θεωρία, ο Garofalo (1852-1934) θεώρησε ότι οι εγκληματίες δεν έχουν ηθικά ένστικτα ή αισθήματα συμπάθειας. Ο Lagache ήταν εκείνος που ανέφερε ότι ο εγκληματίας έχει διαταραγμένη προσωπικότητα η οποία οφείλεται στην ατελή κοινωνικοποίησή του. Θεωρούσαν δηλαδή σε γενικές γραμμές ότι οι εγκληματίες ήταν διανοητικά καθυστερημένα άτομα. Η θεωρία του Freud βασίζεται στην ανάλυση της ανώμαλης ψυχικής λειτουργίας του υποκειμένου (νευρώσεις, ψυχώσεις, οριακές ψυχοπαθολογικές καταστάσεις). Η ψυχοπαθολογία του ατόμου, οφείλεται στις εσωτερικές συγκρούσεις του ασυνείδητου με το συνειδητό τμήμα της προσωπικότητας. Όταν επικρατεί το συνειδητό, επέρχεται ψυχική γαλήνη και κοινωνική προσαρμοστικότητα, ενώ όταν επικρατήσει το ασυνείδητο, προκαλείται μια ψυχοπαθολογική συμπτωματολογία, η οποία, πολλές φορές, φτάνει στο έγκλημα. Η θεωρία του Συμπεριφορισμού αποτελεί τον αντίποδα της ψυχανάλυσης. Σύμφωνα με αυτή, η εγκληματική συμπεριφορά θεωρείται αποτέλεσμα μάθησης που έγινε στα προηγούμενα στάδια ζωής, τηρώντας συγκεκριμένους νόμους. Επομένως το έγκλημα δεν είναι αναγκαστικά αποτέλεσμα μη φυσιολογικής ή ηθικά ανώριμης συμπερι-

φοράς αλλά μια βιωματικής- μιμητικής συμπεριφοράς. Ειδικότερα, με αυτή την τάση ασχολήθηκε ο A. Bandura, στην θεωρία της «κοινωνικής μάθησης», με πειράματα σε παιδιά, απέδειξε ότι αυτά μιμούνται εύκολα και άμεσα, βίαιες πράξεις ενηλίκων, που λίγο πριν είχαν παρακολουθήσει στην τηλεόραση. Η θεωρία της μάθησης μέσω παρατήρησης, υποστηρίζει ότι οι άνθρωποι μπορούν να μάθουν παρατηρώντας απλώς τη συμπεριφορά των άλλων. Το άτομο που παρατηρείται ονομάζεται πρότυπο. Ένα άτομο δύναται να μάθει ορισμένες συμπεριφορές με το να παρατηρεί το πρότυπο που εκτελεί αυτές τις συμπεριφορές καθώς και να προβλέπει τις συνέπειες. Η διαδικασία αυτή ονομάζεται μίμηση προτύπου. Στη διαδικασία της μίμησης γίνεται η διάκριση ανάμεσα στην εκμάθηση και την εκτέλεση. Το άτομο μπορεί να μάθει ή να αποκτήσει μια νέα, σύνθετη μορφή συμπεριφοράς ανεξάρτητα από την ύπαρξη ενισχυτών, αλλά το αν η συμπεριφορά θα γίνει πράξη ή όχι εξαρτάται από τις αμοιβές και τις ποινές. Είναι σημαντικό να συμπληρωθεί ότι εκτός του μιμητισμού του προτύπου υπάρχει και η κατευθυνόμενη συμμετοχή όπου παρέχεται βοήθεια στο άτομο προκειμένου να συμπεριφερθεί όπως τα πρότυπα. Πάραυτα καμία θεωρία δεν μπόρεσε να συνδέσει την εγκληματική συμπεριφορά με την ψυχολογία διότι υπάρχουν εγκληματίες που δεν παρουσιάζουν καμία ψυχολογική διαταραχή.

Γ) Στις **κοινωνιολογικές** με τις οποίες επιχειρείται η ερμηνεία της εγκληματογέννησης με βάση κοινωνιολογικούς όρους, δηλαδή η προσπάθεια να ερμηνευτεί η εγκληματική συμπεριφορά μέσα από τα κοινωνικών αίτια π.χ. οικογενειακή κατάσταση, παιδεία, οικονομικός παράγοντας, επάγγελμα, κλίμα, εποχή έτους, αγωγή, εθισμός στο αλκοόλ, σε τυχερά παιχνίδια, στα ναρκωτικά. Από τις πιο βασικές θεωρίες, η μαρξιστική θεωρία, όπου σύμφωνα με τους Marx και Engels, αιτίες εγκληματικής συμπεριφοράς, είναι οι άθλιες συνθήκες ζωής της εργατικής τάξης και η περιφρόνηση της από το κοινωνικό σύστημα που επικρατεί με εστία της θεωρίας ότι το έγκλημα γεννήθηκε με την εμφάνιση της ατομικής ιδιοκτησίας και του ταξικού κράτους. Οι ακόλουθοι αυτής της θεωρίας απέδωσαν τη δημιουργία της εγκληματικής σκέψης στην αδυναμία του καπιταλιστικού συστήματος να διαπαιδαγωγήσει τις χαμηλότερες κοινωνικοοικονομικές τάξεις. Έτσι η γαλλική σχολή της Λυών, ανέπτυξε τη θεωρία των κοινωνικών παραγόντων οι οποίοι συμβάλλουν στην εγκληματική συμπεριφορά, όπως είναι η φτώχεια, οι οικονομικές συνθήκες και στους κοινωνικούς νόμους της μίμησης και της υποβολής που στηρίχθηκε και Στη συνέχεια ο Bandura. Στη συνέχεια οι εκπρόσωποι της άποψης ότι το έγκλημα πηγάζει από την κοινωνική αποδιοργάνωση, ο E. Durkheim,, ο οποίος θεώρησε την ανομία φαινόμενο και βασικό αίτιο της αυτοκτονίας. Ο R. Merton, εκπρόσωπος της θετικιστικής δράσης, αναφέρθηκε στην ανομία ως αίτιο της παραπτωματοκτονίας, δηλαδή βασίζεται στην έννοια των κοινωνικών στόχων και των μέσων επίτευξής τους, όπου όταν κυριαρ-

χεί η επίτευξή τους έναντι οποιονδήποτε μέσω αναπτύσσει το άτομο εγκληματική δράση. Σύμφωνα με τον Παπακωνσταντή "η θεωρία της οικολογικής σχολής του Σικάγου, αναπτύχθηκε στις αρχές του 20ου αιώνα στο Σικάγο των Η.Π.Α. και συσχετίζει την εγκληματική συμπεριφορά ως αποτέλεσμα συγκεκριμένων οικολογικών-πολεοδομικών συνθηκών που οδηγούν στην περιθωριοποίηση του ατόμου. "Ούτε όμως εδώ δίνεται μια συγκεκριμένη σύνδεση με το έγκλημα και το αίτιο και γίνεται αντιληπτό ότι είναι πολύ-παραγοντικό φαινόμενο.

Δ) Στους **δημογραφικούς παράγοντες (φύλο-ηλικία)**. Η γυναικεία εγκληματικότητα αποτελεί ένα μικρό ποσοστό επί του συνόλου της εγκληματικότητας όπως φαίνεται κι από τα στοιχεία της ΕΛΣΤΑΤ για την Ελλάδα. Η διαφοροποίηση δεν είναι μόνον ποσοτική αλλά και ποιοτική. Στην ποιοτική εκτίμηση της γυναικείας εγκληματικότητας, μετά από μελέτες, ιδιαίτερα σημαντικές είναι οι παρακάτω συνιστώσες: α) Οι γυναίκες διαπράττουν λιγότερες ανθρωποκτονίες αλλά διαπράττουν κυρίως ληστείες, κλοπές, διαρρήξεις, παραβάσεις του νόμου για τα ναρκωτικά ενώ τελευταία εμπλέκονται συχνότερα σε υποθέσεις οργανωμένου εγκλήματος δηλαδή σε υποθέσεις κυκλωμάτων κλεπταποδοχής και αρχαιοκαπηλίας. β) στις ανθρωποκτονίες τα θύματα των γυναικών δραστών είναι διαφορετικά από των ανδρών δραστών αφού είναι κυρίως γνωστά και άτομα του ευρύτερου συγγενικού τους περιβάλλοντος (σύζυγοι, παιδιά, εραστές) και γ) οι μελέτες δείχνουν ότι, ενώ οι περισσότεροι γνωστοί δράστες είναι άνδρες, λιγότερες γυναίκες από τους άνδρες παραδέχονται ότι διέπραξαν οι ίδιες κάποιο αδίκημα. Το φύλο εισάγεται στην εγκληματολογική μελέτη και έρευνα μόλις την τελευταία δεκαετία και αποτελεί σημαντικό παράγοντα. Σημαντική υπήρξε η συμβολή της φεμινιστικής σκέψης στην εγκληματολογία τόσο σε επίπεδο προσέγγισης του φαινομένου (π.χ. η συσχέτιση της εγκληματικότητας των γυναικών με παραδοσιακούς στερεοτυπικούς γυναικίους ρόλους όπως οι κλοπές στα καταστήματα) όσο και σε επίπεδο έρευνας, με την υιοθέτηση ερευνητικών μεθόδων και εργαλείων τα οποία πρώτα χρησιμοποίησε η φεμινιστική έρευνα (Μηλιώνη, 2009).

Η ηλικία αποτελεί ένα σημαντικό παράγοντα πρόβλεψης της ανθρώπινης συμπεριφοράς. Κατά τη γέννησή του παιδιού η ηλικία της μητέρας και ο αριθμός των εβδομάδων κύησης αποτελούν παράγοντες κινδύνου για το νεογέννητο. Τα παιδιά που γεννιούνται από νεαρές μητέρες και εκείνα που γεννήθηκαν πρόωρα παρουσιάζουν συχνότερα προβλήματα στην ανάπτυξη που συνδέονται με παραβατική συμπεριφορά κατά την εφηβεία. Οι διάφορες μελέτες καταδεικνύουν ότι τα παιδιά που είναι επιθετικά κατά την παιδική ηλικία είναι εκείνα που κατά την εφηβεία θα παρουσιάσουν τις περισσότερες προστριβές με

τους άλλους. Το μέσο περίπου της εφηβείας αποτελεί μια περίοδο έκρηξης για τις εγκληματικές δραστηριότητες (ως προς τη βαρύτητα, το είδος και τη συχνότητα). Για την πλειονότητα των νέων η παραβατικότητα της εφηβείας δεν είναι σοβαρή και παίρνει τέλος από μόνη της πριν την ενηλικίωση του εφήβου (ορισμένες στιγμές της ζωής). Οι έφηβοι, έχουν την πρόθεση να παραβούν τους νόμους. Η ωριμότητα, η εργασία και η οικογένεια μειώνουν την επιθυμία για το έγκλημα στα ενήλικα άτομα. Μια περίοδος ανόδου της νεανικής παραβατικότητας μπορεί να έχει ως συνέπεια την άνοδο του γενικού δείκτη της εγκληματικότητας για τα επόμενα 10-20 χρόνια. Είναι γεγονός ότι η νεότητα χαρακτηρίζει τη λιγότερο σοβαρή και βίαιη εγκληματικότητα εν αντιθέσει με τους ώριμους ενήλικες. Η παραβατική συμπεριφορά εκφράζει και την θνησιμότητα του εγκληματία συχνά. Όσο πιο πολύ εισέρχεται σ αυτήν και με διάρκεια, έχει περισσότερες πιθανότητες να πεθάνει νεότερος από κάποιον μη παραβατικό (θύμα ληστειών, αυτοκτονία, χρήση ουσιών). Ο παράγοντας ηλικία δεν επηρεάζει τα δύο φύλα και τα δύο ξεκινάνε την ίδια περίοδο την εγκληματική συμπεριφορά. Μια ακόμη πληροφορία σχετικά με την ηλικία είναι σε σχέση με τα οικονομικά εγκλήματα τα οποία έχουν μέσο όρο ηλικίας τα 35 έτη. Η σχετικά μεγάλη ηλικία εξηγείται από το ότι η πρόσβαση στις ευκαιρίες για απάτη συνδέονται με οικονομικές και εμπορικές δραστηριότητες που ασχολούνται κατά βάση οι ενήλικες. Όσο αναφορά τους νέους έχει παρατηρηθεί από μελέτες π.χ. στο Quebec του Καναδά ότι οι ειδικοί είναι κοντά στην λύση ενός εξωδικαστικού συμβιβασμού που δεν θα φτάσει στα δικαστήρια (για να μην υπάρχει ο στιγματισμός) ή οι αρχές έχουν την δυνατότητα της διακριτικής εξουσίας δηλαδή, έχουν την ευχέρεια να μην παραπέμψουν το νέο στη δικαιοσύνη αλλά να προτιμήσει μια άτυπη ρύθμιση σε ένα πρώτο αδίκημα, ιδιαίτερα όταν δεν είναι σοβαρό.

Ε) Οι περιβαλλοντικοί παράγοντες έχουν να κάνουν με τον χώρο, τον χρόνο και τον τρόπο με τον οποίο οι δράστες διαμορφώνουν τις δραστηριότητές τους, επηρεαζόμενοι από το περιβάλλον στο οποίο ζουν π.χ. εγκλήματα και αστικοποίηση, κατανομή πληθυσμού σε σχέση με το χώρο, υποβαθμισμένες περιοχές, ghetto, βιομηχανικές ζώνες κτλ. Το οικογενειακό περιβάλλον, το σχολείο, η κοινωνική θέση, ο εργασιακός χώρος, οι συνθήκες, ο τρόπος που δρουν κατά τη διάπραξη των εγκλημάτων, η κουλτούρα της κοινωνίας στην οποία ζουν είναι κάποιοι από τους σημαντικούς παράγοντες που λαμβάνονται υπόψη. Εδώ ο δράστης είναι ένα ακόμα στοιχείο και όχι το κύριο σημείο μελέτης. Είναι σημαντικό για την παρούσα εργασία να επισημανθεί, ότι οι περιβαλλοντικοί παράγοντες βοηθούν στον σχεδιασμό μιας αντιεγκληματικής πολιτικής βάσει πολεοδομικού σχεδιασμού ώστε να αποθαρρύνει τους επίδοξους δράστες από το να εκδηλώσουν εγκληματική συμπεριφορά.

ΣΤ) Τα **οικονομικά αίτια** (γενική/ατομική οικονομική κατάσταση, έγκλημα λευκού περιλαίμιου) και η σύνδεση τους με το έγκλημα τεκμηριώνεται από πλήθος ερευνών αλλά είναι δύσκολο να αποδειχθεί η σχέση μεταξύ συγκεκριμένων εγκληματικών πράξεων και ειδικών οικονομικών παραγόντων (π.χ. ανέχεια) και δεν μετριέται μόνο οι γενική οικονομική κατάσταση αλλά και η ατομική οικονομική εικόνα. Υπάρχει και η κατηγορία των «εγκλημάτων του λευκού κολάρου» (white-collar crime), που ορίζεται ως το οικονομικό έγκλημα το οποίο δεν διενεργείται από κοινούς εγκληματίες, αλλά συνίσταται σε μεγάλου μεγέθους απάτες από πρόσωπα κύρους με υψηλές οικονομικές, πολιτικές ή διοικητικές θέσεις. Συμπεριλαμβάνει απάτες από ασφαλιστικές εταιρείες, χρηματοπιστωτικά ιδρύματα, επιχειρήσεις, διαφθορά (χρηματισμοί, κακοδιαχείριση), υπεξαίρέσεις, καταχρήσεις κ, ξέπλυμα χρήματος κ.ά. Παρατηρείται ότι η μακροχρόνια πτώση της κοινής εγκληματικότητας συμβαδίζει με την άνοδο του εγκλήματος του λευκού κολάρου και διαπιστώνεται ότι το σύγχρονο νομικό σύστημα δεν επαρκεί για την προστασία των κοινωνιών από αυτόν τον τύπο εγκλήματος και οι υπεύθυνοι μένουν σε μεγάλο βαθμό ατιμώρητοι.

Ζ) Οι **πολιτισμικοί παράγοντες** (νεανικές συμμορίες, βίαιη υποκουλτούρα, ο ρόλος της οικογένειας, ο ρόλος των ΜΜΕ) αναφέρονται κυρίως στην εγκληματικότητα των νέων και τη συμπεριφορά τους στο έγκλημα, στη την σύσταση συμμοριών και των παραβατικών τους πεποιθήσεων, στο σύστημα αξιών που τους διέπει, στον μιμητισμό και τη δύναμη που ασκούν τα Μ.Μ.Ε. μέσω προτύπων αλλά και τις διάφορες πολιτισμικές συγκρούσεις που καθιστούν δύσκολη την κοινωνικοποίησή τους.

1.5.2. Παράγοντες που προκαλούν εγκληματικότητα

Όπως έχει επισημανθεί η βία και το έγκλημα πηγάζει από τις αντιφάσεις της σύγχρονης εποχής που οι πολιτικές αντιμετώπισης πολλές φορές αντί να εξομαλύνουν τις διαφορές τις μεγεθύνουν. Αυτό συμβαίνει κυρίως διότι υπάρχουν **έντονες κοινωνικές ανισότητες**. Συμβαδίζει ένας έντονος πλούτος και μια συνεχής ανάγκη για προβολή του, μέσω των κοινωνικών δικτύων και των Μ.Μ.Ε. Επικρατεί μια συνεχής αλματώδης τεχνολογία και προσφορά αγαθών με μικρή διάρκεια ζωής και ανάγκη για συνεχή ανανέωση των προϊόντων αυτών. Όλα αυτά σε αντιδιαστολή με τη **φτώχεια, την ανεργία, την περιθωριοποίηση, την μετανάστευση** κυρίως από χώρες που επικρατούν συνθήκες πολέμου, την εκμετάλλευση, την ξενοφοβία και το ρατσισμό. Το βασικότερο αίτιο όμως είναι η **πολλα-**

πλή κρίση της σύγχρονης κοινωνίας που παρατηρείται τις τελευταίες δεκαετίες και είναι οικονομική, ατομική, οικογενειακή, ηθική.

Στο σύνολο των παραμέτρων που οδηγούνται οι άνθρωποι στην παραβατικότητα, συγκαταλέγεται η συγκέντρωση ατόμων διαφορετικής πολιτισμικής προέλευσης σε ένα αστικό κέντρο. Η επικράτηση κάθε πιθανής έκφανσης του φανατισμού (ιδεολογικού, θρησκευτικού, εθνικιστικού κ.ά.) υπονομεύει τη δυνατότητα αρμονικής συνύπαρξης και συνεργασίας, οδηγεί τα άτομα που κινούνται υπό το πνεύμα μισαλλόδοξων αντιλήψεων σε ακραίες πράξεις ή σε άρνηση ουσιαστικής επικοινωνίας και συμβίωσης. Υποσκάπτονται έτσι τα θεμέλια της κοινωνικής συνοχής με αμφίβολα μελλοντικά αποτελέσματα. Συνδυαστικά με το μεταναστευτικό κύμα και την λαθρομετανάστευση, δημιουργούν συνθήκες έξαρσης βίας και ξέσπασμα ρατσιστικών συμπεριφορών που γεννάται από την αίσθηση υπεροχής, την αδικαιολόγητη εθνική έπαρση του γηγενή, μια απαξίωση των μεταναστών και ταυτόχρονα τη θέση αδυναμίας του φιλοξενούμενου. Ο υποσιτισμός, η φτωχή ζωή κι ανέχεια του τελευταίου, λόγω των οικονομικών εσόδων μπορεί να τον ωθήσει σε κλοπές, ληστείες εις βάρος των κατοίκων της χώρας που τον φιλοξενεί, ακόμα και σε ανθρωποκτονίες και κυριαρχεί τελικά της ανάγκης για ένα καλύτερο μέλλον σε μια άλλη χώρα.

Το άγχος, το στρες, οι έντονοι ρυθμοί κυρίως στα μεγάλα αστικά κέντρα, με επαγγελματικές υποχρεώσεις που πιέζουν και εξοντωτικούς ρυθμούς εργασίας που αποτελούν μια νέα τάξη πραγμάτων, προκαλούνται συναισθήματα αγανάκτησης, μελαγχολίας, κατάθλιψης και έντασης. Η απουσία ψύχραιμης στάσης και τα ξεσπάσματα οργής και οι ταραχές ανάμεσα στους πολίτες ή και στο κράτος, αποτελούν απόρροια αυτής της πίεσης και ψυχολογίας. Σήμερα με την αύξηση της ανεργίας και την οικονομική κρίση το πρόβλημα κλιμακώνεται. Η ανεργία σε συνδυασμό με την αύξηση των προσφύγων και των μεταναστών έχουν δημιουργήσει άθλιες συνθήκες διαβίωσης στους κατοίκους των αστικών κυρίως κέντρων. Οι άστεγοι και οι χρήστες ουσιών, έπαψαν να αποτελούν προσωρινό και περιθωριακό χαρακτήρα αλλά μια μόνιμη κατάσταση που συνεχώς αυξάνεται. Το άτομο οδηγείται στην εξαθλίωση, την οικονομική απόγνωση, την βίωση της κατάθλιψης και της απόρριψης με αποτέλεσμα να προβεί στο έγκλημα.

Στο αντίποδα, μια μειοψηφία πολιτών προάγει στο σύνολο ως ιδανικό, το μοντέλο διαβίωσης μιας ελίτ, με έντονο τον καταναλωτισμό αγαθών που δεν έχουν πρόσβαση όλοι, μια στάση ζωής χωρίς εργασία. Προωθείται μια ατομικότητα εγωκεντρική με τάσεις ναρκισσισμού, με έλλειψη φιλεργατικής διάθεσης και ταυτόχρονα η διαπίστευση εύκο-

λου χρήματος και καλής ζωής, χωρίς περιορισμούς και κόπωση, μόνο διασκεδάζοντας και καταναλώνοντας, χωρίς ιεράρχηση πραγματικών αξιών και αδιαφορία για προσωπική και πνευματική καλλιέργεια. Η τάση για επίδειξη λαμβάνει χώρα μέσω κυρίως των **κοινωνικών δικτύων**, όπου πολλές φορές δεν μπορεί να γίνει διάκριση του επίπλαστου με το πραγματικό γεγονός και έχει δημιουργηθεί μια **ψηφιακή κοινωνία** που τρέχει παράλληλα με την ζώσα, όπου αποδοχή και επιδοκίμασία χρίζουν όσοι αναπαράγουν τέτοιες εικόνες πολυτελούς ζωής δίνοντας τους δύναμη και αναγνωρισιμότητα. Σαν αποτέλεσμα αυτού αρκετοί άνθρωποι καταφεύγουν τελικά σε παράνομες ενέργειες, εφόσον διαπιστώνουν ότι δεν υπάρχει εύκολος τρόπος για την διασφάλιση χρημάτων, αγαθών και άνετου τρόπου ζωής πέρα από την συστηματική εργατικότητα και την συνέπεια.

1.5.2.1. *Νεανική εγκληματικότητα*

Μεγάλη βαρύτητα δίνεται στην **νεανική εγκληματικότητα** και από τους θεσμούς και τις αρχές αλλά και από τους μελετητές διότι έχει καταστροφικές επιπτώσεις τόσο για το άτομο όσο και για την κοινωνία. Κύριο μέλημα είναι η πρόληψη τέτοιων φαινομένων αλλά και ο σωφρονισμός και η επανένταξη για να μην περιθωριοποιηθεί το άτομο από την τιμωρία και τις επιπτώσεις των πράξεων του. Η παράνομη συμπεριφορά από μικρή ηλικία μεταφράζεται ως ο αντίκτυπος από κυρίως **οικογενειακά προβλήματα** (σχέσεις με γονείς, βία στο σπίτι, κακοποίηση, έλλειψη προσοχής και φροντίδας, βιοτικό επίπεδο οικογένειας και ανεργία, χαλάρωση στα μέτρα διαπαιδαγώγησης κτλ.). Ορισμένοι παράγοντες επιπλέον, είναι το **υλιστικό πρότυπο**, η **πνευματική και ηθική κρίση της εποχής**, το **ξεπέραςμα των ηθικών φραγμών** και η **χαλάρωση των αναστολών**, όπως προειπώθηκε, που την αντιλαμβάνονται άμεσα και πρώτοι οι νέοι καθώς λαμβάνουν και από παντού ερεθίσματα και τα αξιολογούν. Δεν υπάρχει κάποιος **καθοδηγητής** με αξίες και ανθρωπιστικά ερείσματα, να εμπιστευτούν, να εμπνευστούν και να ακολουθήσουν **μιμητικά**. Αντ' αυτού μαθαίνουν να αντιμετωπίζουν τις σχέσεις ανάλογα με το συμφέρον. Ούτε οι φορείς διαπαιδαγώγησης όπως το **σχολείο**, είναι αποτελεσματικά, καθώς δεν μπορούν να διαχειριστούν την βία και τον εκφοβισμό μέσα στα ίδια τα σχολεία, δεν λειτουργούν συνεπικουρικά στην γαλούχηση των νέων για αποδοχή και σεβασμό του διαφορετικού, στην **κοινωνικοποίηση**, στον διάλογο για επίλυση των προβλημάτων.

Από μόνη της η εφηβεία είναι μια περίοδος με **ψυχολογικές διεργασίες** και διακυμάνσεις σημαντικές για το ίδιο το άτομο. **Οργανικά και ψυχολογικά αίτια**, που μπορούν να συμβάλλουν στο πως διαμορφώνει το άτομο την προσωπικότητα και τον χαρακτήρα του αλλά και τις πράξεις του και πως θα εξελιχθεί στο χρόνο, λαμβάνουν χώρα αυτό το διάστημα και έχουν περισσότερες πιθανότητες να πυροδοτηθούν (κυριαρχία ενστίκτων, νευρώσεις, αισθήματα κατωτερότητας, ψυχολογικές παθήσεις, βιολογικά αίτια, κληρο-

νομικότητα κτλ.). Μαζί με το *αίσθημα ότι θέλουν να ανήκουν κάπου*, σε μια ομάδα και με την *αποδοχή από τις παρέες* που είναι οι πιο σημαντικοί από κάτι άλλο αυτή την περίοδο, μπορούν να καταφύγουν σε χρήση ναρκωτικών, σε ομάδες βίας (θρησκευτικές, οπαδικές, ιδεολογικές κτλ.), κλοπές, ληστείες κτλ. Ο αστικός τρόπος ζωής με την χαλαρότητα, την *αποξένωση*, την ανωνυμία και την *απουσία αποτελεσματικού κοινωνικού ελέγχου* από τις αστυνομικές αρχές, αλλά και γενικά χώρες που βρίσκονται σε συνεχείς εξεγέρσεις και κοινωνικές τριβές, συμβάλλει αποφασιστικά στην έξαρση της εγκληματικότητας των εφήβων. Παράλληλα, έρχονται σε επαφή με την βία μέσω της υπέρμετρης προβολής της από τα ΜΜΕ, όχι μόνο από κινηματογραφικές, τηλεοπτικές και ψυχαγωγικές παραγωγές αλλά και μέσω ενημερωτικών εκπομπών, όσο και στα διάφορα *ηλεκτρονικά και διαδικτυακά παιχνίδια*. Ακριβώς επειδή έχει αποδειχθεί ότι προσελκύονται οι νέοι, χρησιμοποιείται συνεχώς η βία και έχει ως αποτέλεσμα τον μιμητισμό αυτής της λανθασμένης συμπεριφοράς ή την ανοχή σε ανάλογα περιστατικά της σύγχρονης ζωής ως κοινά αποδεκτή μορφή εκτόνωσης θυμού.

Είναι βέβαιο ότι αν το *σωφρονιστικό σύστημα* ήταν αποτελεσματικότερο και οι θεσμοί είχε λάβει καλύτερα μέτρα, η εγκληματικότητα δεν θα είχε πάρει τέτοιες διαστάσεις όπως σήμερα. Αποδεικνύεται από το φαινόμενο ότι άτομα που στο παρελθόν εγκλείστηκαν σε σωφρονιστικά καταστήματα για εγκληματική συμπεριφορά, την επαναλαμβάνουν και στο μέλλον. Εστιάζεται κυρίως στην έλλειψη μέτρων επανένταξης στην κοινωνία αλλά και στα μέτρα πρόληψης ιδίως για νέους και εφήβους.

1.5.3. Το έγκλημα και ο χώρος- Η έννοια του ghetto

Σύμφωνα με τις Ζαραφώνιτου και Χρυσοχόου, από έρευνα που έκαναν για την Αθήνα και τις περιοχές ghetto, "τα στάδια που ακολουθεί η μετατροπή κάποιων περιοχών της πόλης σε «ζώνες ανασφάλειας» αφορούν κυρίως τις περιοχές του κέντρου της πόλης, τις οποίες εγκαταλείπουν προοδευτικά οι μόνιμοι κάτοικοί τους, μεσαίας και ανώτερης κοινωνικής προέλευσης, ενώ στη θέση τους εγκαθίστανται μη μόνιμοι πληθυσμοί με πολλά κοινωνικά προβλήματα, σύμφωνα και με τη θεωρητική προσέγγιση της οικολογικής σχολής του Σικάγο. Η αλλαγή αυτή της φυσιογνωμίας των κατοίκων τους έχει ως συνέπεια τη χαλάρωση της πίεσης για προσφορά καλύτερων κρατικών υπηρεσιών και στην περίπτωση αυτή η εγκατάσταση δραστηριοτήτων που προσδίδουν κακή φήμη στην περιοχή είναι σχεδόν βέβαιη." Από αυτές τους τις έρευνες και παρατηρήσεις στην πρωτεύουσα, προέκυψε ότι η διαβάθμιση του φόβου του εγκλήματος προκύπτει ότι τα υψηλότερα ποσοστά φόβου εντοπίζονται σταθερά στο Κέντρο της. Μια σειρά από παράμετροι που

είναι σε συνάρτηση με την **ανασφάλεια των κατοίκων** της πόλης και την καθημερινή υποβάθμιση της ποιότητας ζωής είναι οι εξής:

1. Η περιβαλλοντική υποβάθμιση
2. Οι μεγάλες διαστάσεις των σχετικών με τα ναρκωτικά προβλημάτων
3. Η ανεξέλεγκτη παράνομη πορνεία - trafficking
4. Ο υπερβολικά μεγάλος αριθμός μεταναστών-προσφύγων κλπ.
5. Η μεγάλη πολιτισμική ετερογένεια
6. Οι εκτεταμένες διαστάσεις του παραεμπορίου
7. Η κάμψη της εμπορικής δραστηριότητας
8. Η εγκληματικότητα

Από την "**χαρτογράφηση**" των **παραπάνω προβλημάτων**, επισημαίνεται ότι η συσσώρευση τους στο κέντρο της πόλης χαρακτηρίζει τις εν λόγω περιοχές σύμφωνα με τα παρακάτω:

1. Μετεγκατάσταση των παραδοσιακών κατοίκων τους
2. Ευμετάβλητο, ετερογενή και μη σταθερό πληθυσμό
3. Μονολειτουργικού χαρακτήρα κοινωνικές δραστηριότητες
4. Εμφάνιση μη νόμιμων μορφών ελέγχου της περιοχής
5. Σημάδια φτώχειας
6. Συγκρούσεις μεταξύ των εγκαταστημένων ομάδων

Το γεγονός ότι τα περισσότερα προβλήματα εντοπίζονται γύρω από κεντρικές πλατείες εξηγείται εύκολα στην ελληνική πραγματικότητα λόγω της ιδιαιτερότητας του δημόσιου χώρου, ο οποίος ορίζεται σε αντιδιαστολή προς τον ιδιωτικό και ως εκ τούτου προσλαμβάνεται ως **περιοχή «μη ελέγχου»** και «μη ενδιαφέροντος» ή απλά, ως περιοχή που δεν ανήκει σε κανέναν και άρα γίνεται εύκολα αντικείμενο «κατάληψης» από διαφορετικά, ανάλογα με την περίπτωση, συμφέροντα (Ζαραφωνίτου, Χρυσόχοου,2015).

Κεφάλαιο 2

2. Μελέτη Περίπτωσης - Δήμος Αιγάλεω

2.1. Ταυτότητα-Ονοματοδοσία

Η εργασία έχει ως θέμα την ανάλυση εγκλήματος για τον Δήμο Αιγάλεω. Ο Δήμος βρίσκεται στην δυτική περιοχή του πολεοδομικού συγκροτήματος των Αθηνών και έχει αναπτυχθεί εκατέρωθεν της αρχαίας Ιεράς Οδού. Συνορεύει προς τα ανατολικά με το Δήμο Αθηναίων, βόρεια με τους δήμους Περιστερίου και Χαϊδαρίου, δυτικά με τους δήμους Νίκαιας - Αγίου Ιωάννου Ρέντη και Αγ. Βαρβάρας και νότια με το δήμο Μοσχάτου - Ταύρου. Η πόλη έχει πάρει το όνομά της από το όρος Αιγάλεω που βρίσκεται εντός διοικητικών ορίων του, απ' όπου ο βασιλιάς των Περσών Ξέρξης, παρακολούθησε την καταστροφή του στόλου του από τους Έλληνες, στην ναυμαχία της Σαλαμίνας. Διασχίζεται από τον ποταμό Κηφισό (θεό Κηφισό κατά την αρχαιότητα), ο οποίος στην αρχαιότητα ήταν στολισμένος με αγάλματα, ιερά, μνημεία και ναούς. Σήμερα βρίσκεται κάτω από τον Αυτοκινητόδρομο Πατρών-Αθηνών-Θεσσαλονίκης-Ευζώνων.

Το καλύτερα διατηρημένο ίχνος της αρχαίας Ιεράς Οδού, βρίσκεται στην κεντρική πλατεία της πόλης (πλατεία Ελ. Βενιζέλου) και η γέφυρα του αρχαίου Κηφισού έχει αναδειχθεί στη στάση Μετρό «Ελαιώνας». Τμήμα του Αττικού Ελαιώνα, του γνωστού τόπου συνάντησης και συζήτησης του Σωκράτη και του Πλάτωνα, ανήκει στην πόλη, που έχει άλλωστε και το μοναδικό κομμάτι με ελιές που επέζησαν, στους χώρους εκπαίδευσης του Δήμου και του Πανεπιστημίου Δυτικής Αττικής. Κατά τη διάρκεια των συζητήσεων για την οριστική ονομασία της πόλης, υπήρξαν δύο προτάσεις, αυτή των γηγενών (που προτιμούσαν το "Πυριτιδοποιείον") και εκείνη των προσφύγων που προέκριναν τις "Νέες Κυδωνιές". Ως μέση, συμβιβαστική λύση, επικράτησε τελικά το όνομα "Αιγάλεω", λόγω της παρουσίας στην περιοχή, του ομώνυμου, ιστορικού όρους.

2.2. Ιστορική Εξέλιξη και Εγκατάσταση πληθυσμών

Στο Αιγάλεω υπήρχε δραστηριότητα από την αρχαιότητα, όμως μέχρι το τέλος του 19ου αιώνα στην περιοχή δεν υπήρχε καν οικισμός. Την νεότερη εποχή περιλάμβανε μερικά τσιφλίκια και ήταν πευκόφυτο. Ενώ οι κάτοικοι του ήταν οι εργάτες των τσιφλικιών όλης της ευρύτερης περιοχής του βοτανικού και του Ελαιώνα κοντά στις όχθες του Κηφισού. Το 1874 το εργοστάσιο πυριτίδας που ανοίγει στην περιοχή προσελκύει εργάτες από πολλές περιοχές, ενώ για μια περίοδο μετοίκησαν στην περιοχή του Αιγάλεω πολλοί Μανιάτες. Η εκβιομηχάνιση της κοίτης του Κηφισού πυκνώνει τους οικισμούς σε εκείνη την

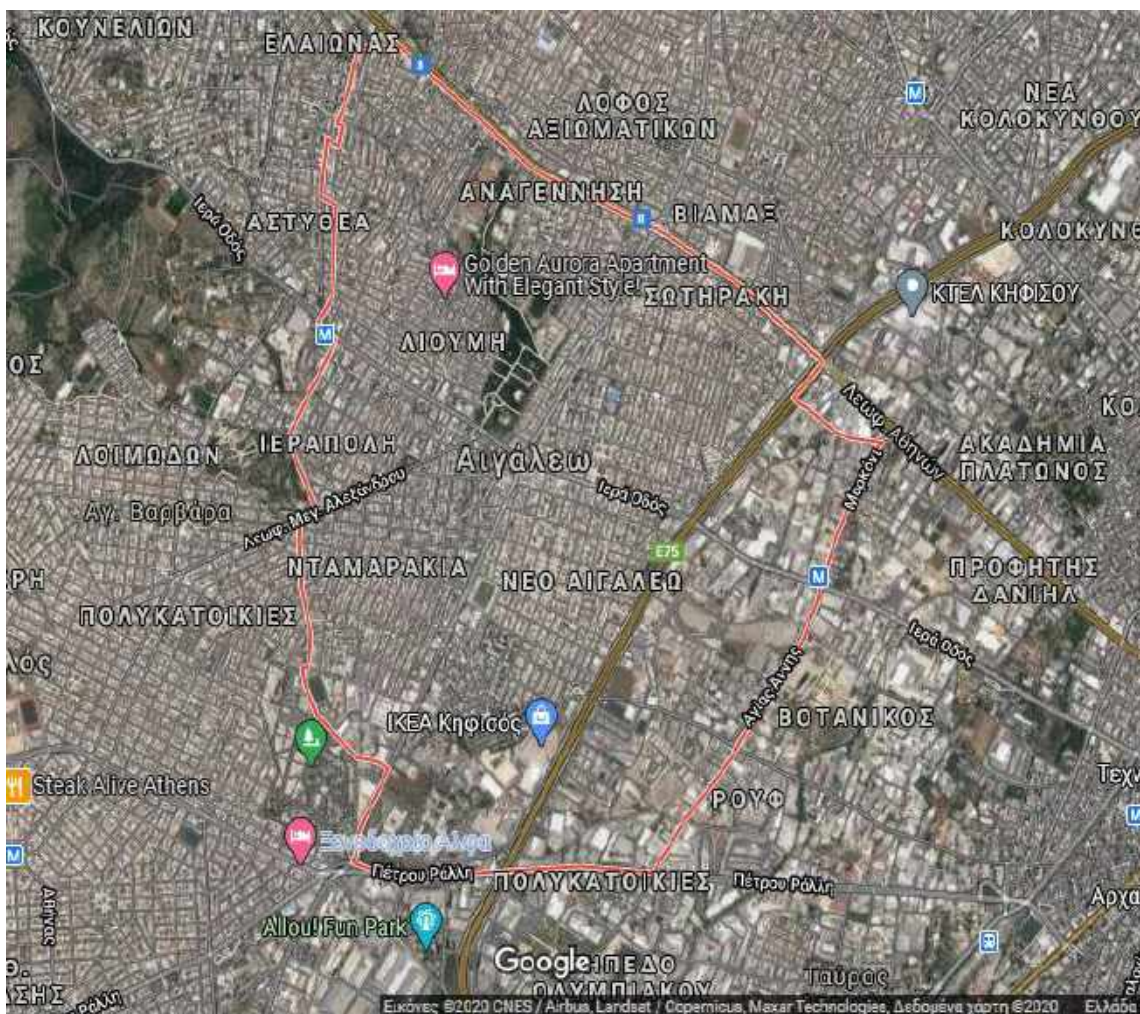
περιοχή. Η περιοχή του Αιγάλεω, για τα επόμενα χρόνια είναι γνωστή με την ονομασία Μπαρουτάδικο και ανήκει στον Δήμο Αθηναίων.

Η πόλη του Αιγάλεω κατοικήθηκε μαζικά για πρώτη φορά την περίοδο 1922 - 1928 από πρόσφυγες της Μικράς Ασίας, ενώ τους δίνονται μερικά οικόπεδα στην περιοχή του Αγίου Σπυρίδωνα, αλλά και το 1930 από μία μικρή ομάδα χριστιανών Ασσύριων. Το 1934 με διάταγμα οι γύρω οικισμοί αποτέλεσαν την κοινότητα των “Νέων Κυδωνιών” μέχρι το 1941, οπότε και έγινε Δήμος. Στην περίοδο της Γερμανικής κατοχής οι κάτοικοι συμμετείχαν ενεργά στην αντίσταση. Σημαντικό ιστορικό γεγονός το ολοκαύτωμα της 29ης Σεπτεμβρίου 1944, στην περιοχή του Αγίου Γεωργίου με την εκατόμβη θυμάτων, από τους Γερμανούς. Αμέσως μετά την γερμανική κατοχή δημιουργείται ο Δήμος Αιγάλεω που περιλαμβάνει μια τεράστια περιοχή από τον ελαιώνα μέχρι τον Σκαραμαγκά, όλους τους οικισμούς δίπλα στην Ιερά Οδό και στο όρος Αιγάλεω.

Την δεκαετία του '50 δέχθηκε μεγάλο κύμα εσωτερικής και οικονομικής μετανάστευσης. Τις δεκαετίες '60 και '70 αποτέλεσε τόπο εγκατάστασης του πρώτου κύματος Ποντίων Παλινοστούντων από τα Ανατολικά Κράτη (1965-1968) και βιομηχανικών εργατών από την επαρχία, λόγω κυρίως της λειτουργίας στην ευρύτερη περιοχή μεγάλων βιομηχανικών μονάδων. Τα τελευταία χρόνια εγκαταστάθηκαν στον Δήμο Αιγάλεω ξένοι μετανάστες και πρόσφυγες κυρίως Ιρακινοί και Πακιστανοί την δεκαετία του '80 και Έλληνες του Πόντου, Βορειοηπειρώτες και Αλβανοί την δεκαετία του '90.

2.3. Ο Δήμος σήμερα

Ο Δήμος σήμερα έχει κεντροβαρικό χαρακτήρα στο πολεοδομικό συγκρότημα της Αθήνας. Αποτελεί συγκοινωνιακό κόμβο, μια και το τέμνουν οδικοί άξονες διεθνούς και εθνικής εμβέλειας, και φιλοξενεί 3 σταθμούς Μετρό και έχει αναπτύξει μια μεγάλη εμπορική δραστηριότητα γύρω από το Μετρό Αιγάλεω. Σε συνθήκες κρίσης, ανέπτυξε αξιόλογη δράση στην κοινωνική προστασία και αλληλεγγύη με δομές και προγράμματα. Αξιοσημείωτες είναι και οι δράσεις του στον αθλητισμό και τον πολιτισμό. Η πόλη φιλοξενεί το Πανεπιστήμιο Δυτικής Αττικής, ενώ στο κέντρο της δεσπόζει το Άλσος «Μπαρουτάδικο», πάνω από το θαμμένο εργοστάσιο «Ελληνικό Πυριτιδοποιείο και Καλυκοποιείο» του Μποδοσάκη, με χώρους εκπαίδευσης και άθλησης και το δημοτικό θέατρο “Αλέξης Μινωτής”. (Πηγή Δήμος Αιγάλεω).

Εικόνα 4. Διοικητικά όρια του Δήμου Αιγάλεω, Πηγή Google maps.

Σύμφωνα με το **Επιχειρησιακό Σχέδιο για τον Δήμο**, τα έτη 2012-2014 τέθηκαν 6 άξονες παρεμβάσεων με τον στόχο και τα αντίστοιχα μέτρα τους. Οι άξονες αυτοί είναι:

ΑΞΟΝΑΣ 1. Δήμος αποτελεσματικός και δημιουργικός.

Στόχος: Ενίσχυση της αποτελεσματικότητας και δημιουργικότητας του Δήμου μέσα και από την βελτίωση της οικονομικής του θέσης.

ΑΞΟΝΑΣ 2. Δήμος της κοινωνικής πρόνοιας, στήριξης και αλληλεγγύης.

Στόχος: Ανάληψη πρωτοβουλιών για την ανάπτυξη των πολιτικών κοινωνικής πρόνοιας, στήριξης και αλληλεγγύης.

ΑΞΟΝΑΣ 3. Δήμος παρών στην προστασία του περιβάλλοντος και στην βελτίωση της ποιότητας ζωής του πολίτη.

Στόχος: Προστασία του περιβάλλοντος και την βελτίωση της ποιότητας ζωής του πολίτη.

ΑΞΟΝΑΣ 4. Δήμος παράγοντας και μοχλός τοπικής ανάπτυξης.

Στόχος: Ανάπτυξη συνεργασιών και την εκτέλεση έργων για την τόνωση της τοπικής οικονομίας.

ΑΞΟΝΑΣ 5. Δήμος της πολιτιστικής δημιουργίας, της αθλητικής δράσης, της μόρφωσης και της νέας γενιάς.

Στόχος: Στήριξη της νέας γενιάς και ανάδειξη της πολιτιστικής δημιουργίας, της αθλητικής δράσης και της μόρφωσης.

ΑΞΟΝΑΣ 6 Ο Ελαιώνας ως στοιχείο ιστορικής και πολιτιστικής κληρονομιάς και αξιοποίηση ευκαιριών.

Στόχος : Διαμόρφωση ολοκληρωμένου σχεδίου δράσης για τον Ελαιώνα.

2.4. Δημογραφικά και Γεωγραφικά στοιχεία

Η πόλη του Αιγάλεω καταλαμβάνει 650 εκτάρια (6500 στρέμματα) από τα οποία η νομοθετημένη έκταση καλύπτει τα 538 εκτάρια (Ha). Η έκταση του μη νομοθετημένου τμήματος 112 Ha αφορά την περιοχή του Ελαιώνα το μεγαλύτερο μέρος της οποίας καταλαμβάνεται από μεγάλες εγκαταστάσεις βιομηχανιών και βιοτεχνιών. Το Δημοτικό Άλσος, που βρίσκεται στην περιοχή του Μπαρουτάδικου έχει έκταση γύρω στα 134 στρέμματα. Ο Δήμος έχει υψόμετρο 57 μέτρα, γεωγραφικό μήκος 23.6798365740 και γεωγραφικό πλάτος 37.9894153220 και πληθυσμό 69.946 κατοίκους σύμφωνα με την απογραφή του 2011.

Μέχρι πριν από μερικά χρόνια το Αιγάλεω ήταν πρωτεύουσα της Δυτικής Αττικής με συνέπεια στην πόλη να εδρεύουν αρκετές δημόσιες υπηρεσίες (Πολιοδομία, Δασαρχείο κ.α.). Το ένα τέταρτο του δήμου είναι βιομηχανική περιοχή, ενώ το έδαφος του διασχίζουν πέντε μεγάλες οδικές αρτηρίες και συγκεκριμένα οι Λεωφόροι Κηφισού, Αθηνών, Θηβών, Πέτρου Ράλλη και η Ιερά Οδός. Τα τελικά όρια του δήμου Αιγάλεω διαμορφώθηκαν με αλληπάλληλες προσθήκες και εντάξεις νέων συνοικιών στην αρχική οικιστική μονάδα η οποία περιοριζόταν στο στενό όριο της κοινότητας που είχε δημιουργηθεί με Προεδρικό διάταγμα της 18 Ιανουαρίου του 1934 (οικισμοί Αγία Βαρβάρα, Νέες Κυδωνίες, Σωτηράκη, Χαϊδάρι, Κτήμα Αλεξάνδρου Λιούμη, Αγία Ελεούσα, Νέα Φώκαια, Σκαρμαγκάς, Δαφνί και Πυριτιδοποιείο). Το 1937 έγινε η πρώτη τροποποίηση των ορίων της κοινότητας που το 1943 αναβαπτίσθηκε σε Δήμο. Οι οικισμοί της Αγίας Βαρβάρας και της Αγίας Ελεούσας αποσπάστηκαν από το Δήμο του Αιγάλεω το 1949 και ενώθηκαν μεταξύ τους, δημιουργώντας μια ξεχωριστή κοινότητα, η οποία στη συνέχεια δημιούργησε και τον μέχρι σήμερα Δήμο Αγίας Βαρβάρας. Στα 1952 προστέθηκε η Ανατολική πλευρά του «Μπαρουτάδικου». Ακολούθησαν οι περιοχές της Οδού Κύπρου και του Ι.Ν. του Αγίου Κωνσταντίνου (1954), το λεγόμενο «Κάτω Κτήμα Λιούμη» (1955) και το «Άνω Κτήμα Λιούμη» μαζί με τα «Νταμαράκια», στα 1967.

Διοικητική διαίρεση	Σύνολο	Άρρενες	Θήλεις	Πυκνότητα πληθυσμού/τ. χιλ.
Σύνολο Χώρας	10.787.690	5.303.690	5.484.000	81,75
Δήμος Αιγάλεω	69.660	34.070	35.590	10.800,00

ΠΛΗΘΥΣΜΙΑΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ (ΒΑΣΕΙ ΑΠΟΓΡΑΦΩΝ)

ΗΜ/ΝΙΑ ΑΠΟΓΡΑΦΗΣ	ΠΕΡΙΟΧΗ	ΑΝΔΡΕΣ	ΓΥΝΑΙΚΕΣ	ΣΥΝΟΛΟ
15-16 Απριλίου 1889	Ιερά Οδός-Πυριτιδοποιείον	770	36	806
5-6 Οκτωβρίου 1896	Ιερά Οδός-Πυριτιδοποιείον			860
18 Δεκεμβρίου 1920	Ιερά Οδός-Πυριτιδοποιείον			1.068
15-16 Μαΐου 1928	10 συνοικισμοί	1.831	1.304	3.135
16 Οκτωβρίου 1940	Κοινότητα Αιγάλεω	8.652	9.034	17.686
7 Απριλίου 1951	Δήμος Αιγάλεω			29.464
19 Μαρτίου 1961	Δήμος Αιγάλεω			57.840
14 Μαρτίου 1971	Δήμος Αιγάλεω			79.961
5 Απριλίου 1981	Δήμος Αιγάλεω			81.906
17 Μαρτίου 1991	Δήμος Αιγάλεω	38.262	40.301	78.563
18 Μαρτίου 2001	Δήμος Αιγάλεω	36.326	37.564	73.890
10-24 Μαΐου 2011	Δήμος Αιγάλεω			69.946

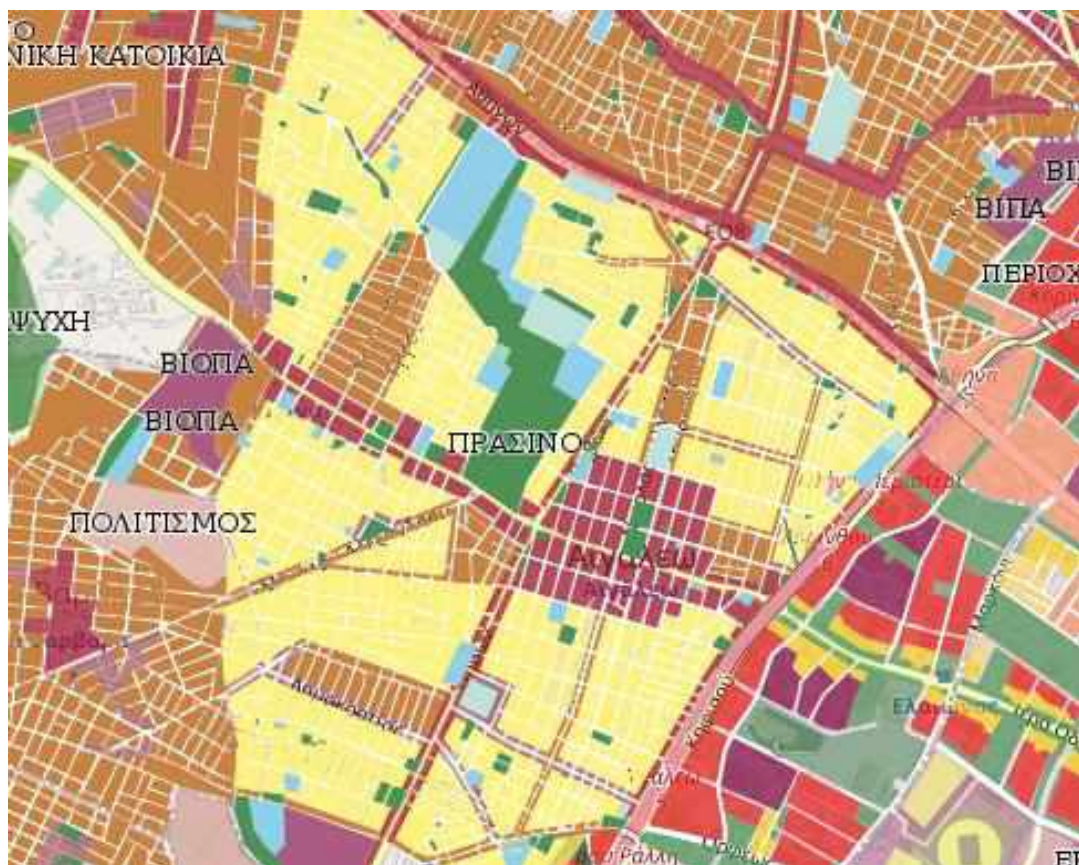
Πίνακας 10. Δημογραφικά στοιχεία. Πηγή ΕΛΣΤΑΤ

2.5. Χωροταξική Οργάνωση και χρήσεις γης

Ο Δήμος Αιγάλεω αποτελείται από ένα Δημοτικό Διαμέρισμα το οποίο έχει αμιγώς αστικό χαρακτήρα. Στα διοικητικά του όρια περιλαμβάνει ένα σημαντικό τμήμα του Ελαιώνα, ο οποίος συνιστά μία τελείως ιδιαίτερη κατάσταση οργάνωσης και λειτουργίας χρήσεων γης. Ως οικιστική ενότητα, το Αιγάλεω εξελίσσεται την περίοδο 1922-1935 όταν οι ανάγκες στέγασης του προσφυγικού πληθυσμού οδήγησαν στη δημιουργία συνοικισμών στις αδόμητες περιοχές της Αθήνας. Η περιοχή αποκτά ρυμοτομικό σχέδιο το 1935, και από το 1937 αρχίζει η διαδικασία των διαδοχικών εγκρίσεων επέκτασης του σχεδίου πόλης. Κατά την εικοσαετία 1950-1970, η περιοχή μελέτης αναπτύχθηκε με ιδιαίτερα έντονους ρυθμούς λόγω της πυκνοκατοίκησης. Τα κοινωνικό-οικονομικά χαρακτηριστικά αυτών των πληθυσμών (χαμηλό επίπεδο επαγγελματικής εξειδίκευσης, μόρφωσης και εισοδήματος) αφ' ενός, και η ύπαρξη συγκεκριμένων χρήσεων γης (εκτεταμένες βιομηχανικές περιοχές, το Γ' Νεκροταφείο Αθηνών, οι γραμμές υψηλής τάσης και οι πυλώνες της ΔΕΗ) αφ' ετέρου, καθόρισαν τις μορφές οικιστικής ανάπτυξης (εντατική κατάτμηση γης, στενό οδικό δίκτυο, ελλειπείς κοινόχρηστοι - κοινωφελείς χώροι και εγκαταστάσεις, χαμηλή ποιότητα στεγαστικού καταλύματος). Ο οικιστικός ιστός είναι ιδιαίτερα πυκνοδομημένος. Βασική είναι η σημαντική έλλειψη χώρων για κοινόχρηστες και κοινωφελείς λειτουργίες στο εσωτερικό των γειτονιών, η ανεπάρκεια των γεωμετρικών χαρακτηριστικών του οδικού δικτύου εξυπηρέτησης των περισσότερων περιοχών κατοικίας, η μέτρια, κυρίως, ποιότητα του κτιριακού αποθέματος. Στον πίνακα εμφανίζονται οι βασικές χρήσεις γης ως ποσοστό της συνολικής έκτασης του δήμου και οι μεταβολές κατά την εικοσαετία 1981 - 2001.

Βασικές χρήσεις γης			
Κατηγορία χρήσης	1981	19991	2001
Σύνολο εκτάσεων (σε στρεμ.)	6.200	6.500	6.500
α. καλλιεργούμενες εκτάσεις	4,8%	4,6%	0,6%
β. βοσκότοποι	0	0	0
γ. δάση	0	0	0
δ. νερά- ποτάμια	1,6%	1,5%	1,5%
ε. οικισμοί	93,5%	93,8%	97,8%
στ. λοιπές εκτάσεις	0	0	0

Πίνακας 11. Βασικές χρήσεις γης. Πηγή ΕΛΣΤΑΤ

Εικόνα 5. Βασικές χρήσεις γης. Πηγή Γεωχωρική Πύλη ΥΠΕΚΑ.

2.6. Πολεοδομική οργάνωση

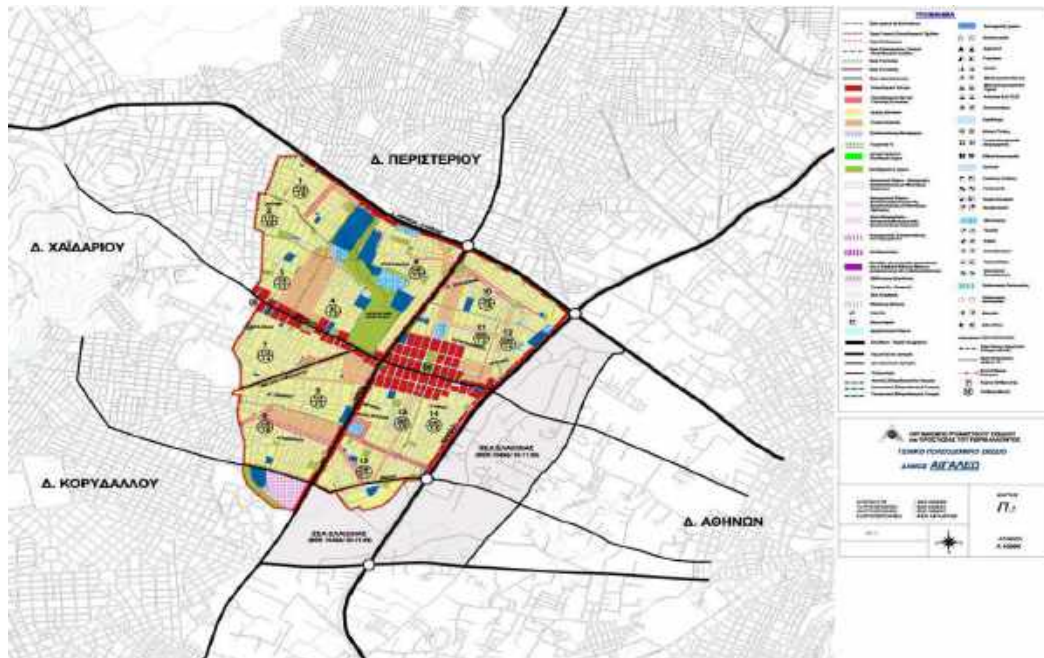
Στο Δήμο Αιγάλεω και μέσα από τον πολεοδομικό ιστό περνάει η Λεωφόρος Θηβών, η οποία είναι μία σημαντική αρτηρία και τον χωρίζει στα δύο κατά τον άξονα Βορρά - Νότιου. Αντίστοιχα, η Ιερά Οδός τον χωρίζει κατά τον άξονα Ανατολής - Δύσης. Οι δύο αυτοί άξονες δημιουργούν τέσσερις (4) συνοικίες οι οποίες αποτελούνται από δεκαπέντε (15) πολεοδομικές ενότητες - γειτονιές. Αυτές είναι :

1. Βόρειο - Δυτική (1), με 6 γειτονιές (1, 2, 3, 4, 5, 6)
2. Βόρειο - Ανατολική (3), με 3 γειτονιές (10, 11, 12, 13)
3. Νότιο - Δυτική (2), με 3 γειτονιές (7, 8, 9)
4. Νότιο - Ανατολική (4), με 3 γειτονιές (13, 14, 15)

Η μέση πυκνότητα και ο μέσος συντελεστής δόμησης για όλες τις πολεοδομικές ενότητες - γειτονιές καθορίζεται όπως στον ακόλουθο πίνακα.

Γειτονιά	Μέση Πυκνότητα	Μέσος Σ.Δ.
1	173	1,6
2	193	1,6
3	119	1,7
4	233	1,8
5	575	1,6
6	248	1,8
7	172	1,4
8	172	1,3
9	210	1,8
10	199	1,6
11	200	1,6
12	205	1,6
13	130	1,6
14	230	1,6
15	238	1,7

Πίνακας 12. Μέση πυκνότητα, Μέσος ΣΔ ανά γειτονιά Πηγή: Επιχειρησιακό Πρόγραμμα.

Εικόνα 6. Χάρτης Δήμου Αιγάλεω- 4 συνοικίες. Περιοχή Μελέτης.
Πηγή Αναπτυξιακή Μελέτη Δήμου Αιγάλεω.

2.7. Κοινόχρηστοι / κοινωφελείς χώροι

Παρακάτω επιχειρείται η ανάλυση των εκτάσεων της περιοχής μελέτης σε οικοδομήσιμους χώρους, σε κοινόχρηστους και σε κοινωφελείς χώρους. Ως **οικοδομήσιμοι χώροι** ορίζονται όλες οι εκτάσεις που προορίζονται για οικοδόμηση ή ιδιωτική εκμετάλλευση. Ως **κοινόχρηστοι** ορίζονται οι χώροι που έχουν χαρακτηριστεί από το δήμο ως τέτοιοι (συνήθως πλατείες ή πράσινοι χώροι), καθώς και το οδικό δίκτυο και το δίκτυο των πεζοδρομίων και των πεζοδρόμων. Τέλος ως **κοινωφελείς** ορίζονται οι χώροι που στεγάζονται χρήσεις κοινής ωφέλειας όπως εκκλησίες και σχολεία όλων των βαθμίδων.

Σύμφωνα με το Επιχειρησιακό Σχέδιο του Δήμου, "βάσει της εμβαδομέτρησης που πραγματοποιήθηκε, βάσει του σχεδίου που χορηγήθηκε ηλεκτρονικά, προκύπτει ότι τα τρία πέμπτα των συνολικών εκτάσεων της περιοχής μελέτης προορίζονται για ιδιωτική εκμετάλλευση και σχεδόν τα υπόλοιπα δύο πέμπτα είναι κοινόχρηστοι χώροι. Τέλος ένα 4% είναι κοινωφελείς χώροι. Εδώ πρέπει να σημειωθεί πως τα ποσοστά αυτά προκύπτουν και με τον συνυπολογισμό των εκτάσεων του Ελαιώνα. Έτσι οι κοινόχρηστοι χώροι αυξάνονται σημαντικά. Όμως με την υπάρχουσα κατάσταση διαπιστώνουμε πως το ποσοστό αυτό είναι πλασματικό αφού ο Ελαιώνας αποκόπτεται από τον αστικό ιστό και έτσι οι κάτοικοι δεν επωφελούνται από τους κοινόχρηστους χώρους της περιοχής αυτής. Συνυπολογίζοντας πως ένα σημαντικό τμήμα των κοινόχρηστων χώρων (σχεδόν 60%) είναι χώροι κυκλοφορίας απομένει τελικά ένα πολύ μικρό ποσοστό κοινόχρηστων χώρων. Το αποτέλεσμα του γεγονότος αυτού είναι πως οι κάτοικοι δεν επωφελούνται από ελεύθερους χώρους και χώρους αναψυχής μέσα στον αστικό ιστό. Σημαντική εξαίρεση αποτελεί το άλσος Αιγάλεω, το οποίο όμως δεν είναι εύκολα προσβάσιμο από όλες τις γειτονιές του δήμου. Έτσι οι νότιες και βορειοανατολικές γειτονιές στερούνται περισσότερο κοινόχρηστων χώρων και ιδιαίτερα οι γειτονιές κάτω από την λεωφόρο Θηβών μέχρι την λεωφόρο Κηφισού. Τέλος οι κοινόχρηστες εκτάσεις κρίνονται μάλλον ικανοποιητικές παρά το μικρό ποσοστό τους επί του συνόλου των εκτάσεων.

Πολεοδομική οργάνωση	ΣΥΝΟΛΟ ΟΤΑ
Α. Ανάλυση εντός σχεδίου εκτάσεων	
Σύνολο εντός σχεδίου εκτάσεων [στρέμμα]	6.500
Οικοδομήσιμοι χώροι	58,2 %
Κοινόχρηστοι χώροι	36,8 %
Κοινωφελείς χώροι	4 %
Β. Ανάλυση κοινόχρηστων χώρων	
Χώροι κυκλοφορίας	56,79 %
Οργανωμένοι κοινόχρηστοι χώροι	43,21 %
Χώροι αστικού πρασίνου	0 %

Πίνακας 13. Ανάλυση εκτάσεων. Πηγή: Επιχειρησιακό Πρόγραμμα.

2.8. Στοιχεία εκπαίδευσης και οικονομικά στοιχεία

2.8.1. Μορφωτικό επίπεδο

- Το ποσοστό των ατόμων χωρίς τυπική εκπαίδευση στο Δήμο Αιγάλεω είναι 2,78%.
- Το ποσοστό των ατόμων με ανώτατη και ανώτερη εκπαίδευση είναι 10,12%.
- Η πλειοψηφία του πληθυσμού είναι απόφοιτοι μέσης εκπαίδευσης 44,19%.
- Το 31,19% του πληθυσμού του Δήμου έχει ολοκληρώσει τη στοιχειώδη εκπαίδευση,
- ενώ το ποσοστό που δεν έχει ολοκληρώσει είναι 8,06%.

Μορφωτικό επίπεδο	
Πληθυσμός 10 ετών και άνω	67435
1. Πτυχιούχοι ανωτάτων & ανωτέρων σχολών	10,12%
2. Μέσης εκπαίδευσης	44,19%
3. Στοιχειώδους εκπαίδευσης	31,19%
4. Δεν ολοκλήρωσαν στοιχειώδη	8,06%
5. Αγράμματοι	2,78%

Πίνακας 14. Μορφωτικό επίπεδο. Πηγή: Επιχειρησιακό Πρόγραμμα.

2.8.2. Εργατικό Δυναμικό - Απασχόληση - Ανεργία

Για την περιγραφή των βασικών χαρακτηριστικών του εργατικού δυναμικού, της απασχόλησης και της ανεργίας σε επίπεδο Δήμου Αιγάλεω, αντλήθηκαν στοιχεία από το επιχειρησιακό σχέδιο του Δήμου που στηρίχτηκαν σε επίσημα στατιστικά της ΕΛΣΤΑΤ για την απασχόληση ανά περιφέρεια τα έτη 1998-2001, την απογραφή του 2001 και 2011, το εργατικό δυναμικό το 2011 και την Τ.Υ. ΟΑΕΔ στο Αιγάλεω. Σύμφωνα με το τον σχεδιασμό αναφέρεται ότι ισχύουν τα εξής ως παραδοχή ελλείψει δεικτών μόνο για τον Δήμο και είναι τα εξής:

"Ο ρυθμός αύξησης ή μείωσης των δεικτών σε επίπεδο Δήμου για την περίοδο 2001 -2011 ακολουθεί τον ρυθμό αύξησης / μείωσης των αντίστοιχων δεικτών της Περιφέρειας Αττικής για την οποία υπάρχουν αναλυτικά στοιχεία.

Τα μεγέθη (πληθυσμού, εργατικού δυναμικού, απασχόλησης, ανεργίας) του έτους 2001 θεωρούνται έγκυρα, παρότι η ομάδα μελέτης εκτιμά ότι δεν αντικατοπτρίζουν την πραγματικότητα."

		Εργατικό Δυναμικό	Απασχο- λούμενοι	Άνεργοι	Μη οικονομικά ενεργοί
2001 Α' Τρίμηνο	Αττική ⁷	1.649.509 52,2%	1.469.282 89,1%	180.227 10,9%	1.513.117 47,8%
	Περιφέρεια Πρωτεύουσας (Περ. Αττικής εκτός Υπολοίπου Αττικής) ⁸	1.462.623 52,3%	1.304.004 89,2%	158.619 10,8%	1.335.252 47,7%
	Αιγάλεω ⁹	34.479 46,6%	31.962 92,7%	2.517 7,3%	39.567 53,4%
2011 Α' Τρίμηνο	Αττική ¹⁰	1.860.700 55,4%	1.587.100 85,3%	273.600 14,7%	1.498.900 44,6%
	Περιφέρεια Πρωτεύουσας (Περ. Αττικής εκτός Υπολοίπου Αττικής) ¹¹	1.628.100 55,2%	1.393.200 85,6%	234.900 14,4%	1.322.400 44,8%
	Αιγάλεω	34.444 49,45%	30.575 88,77%	3.870 11,23%	35.216 50,55%
2011 Μάιος	Αττική ¹²			15,60%	
	Αιγάλεω			11,92%	

Πίνακας 15. Στοιχεία Ανεργίας -απασχόλησης. Πηγή: Επιχειρησιακό Πρόγραμμα.

Από τα προηγούμενα προκύπτει ότι κατά το 2011, η αναλογία του εργατικού δυναμικού στον πληθυσμό είναι χαμηλότερη από το μέσο όρο της Περιφέρειας Πρωτεύουσας (49,5% έναντι 55,2%) και ότι η ένταση της ανεργίας στο Δήμο Αιγάλεω είναι υψηλή και ανέρχεται σε 11,92% το 2011, εμφανίζοντας αύξηση 4,7% μέσα σε δέκα χρόνια.

Σύμφωνα με την η Τοπική Υπηρεσία του ΟΑΕΔ στο Αιγάλεω και τα εξής στοιχεία για την καταγεγραμμένη ανεργία στο Δήμο Αιγάλεω τα στοιχεία αυτά δεν είναι πραγματικά. Αντίθετα ακολουθούν τα στοιχεία που χορήγησε ο ΟΑΕΔ.

	30/6/2010	30/6/2011	Μεταβολή
ΑΝΕΡΓΟΙ ΑΝΔΡΕΣ	2.462	3.159	+28%
ΑΝΕΡΓΕΣ ΓΥΝΑΙΚΕΣ	3.308	3.902	+18%
Σύνολο	5.770	7.061	+22%

Πίνακας 16. Ανεργία. Πηγή: ΟΑΕΔ Αιγάλεω.

Σύμφωνα με αυτά τα επίσημα στοιχεία το ποσοστό ανεργίας στο Αιγάλεω είναι 20,5% του εργατικού δυναμικού (Εργατικό Δυναμικό 2011 : 34.444).

	30/6/2010	30/6/2011	Μεταβολή
<31	1.506	2.034	35%
31-45	2.250	2.687	19%
>45	2.014	2.340	16%

Πίνακας 17. Ανεργία. Πηγή: ΟΑΕΔ Αιγάλεω.

- Τα ποσοστά ανεργίας στο Δήμο Αιγάλεω σύμφωνα κυμαίνεται στο 20% - 20,5%.
- Το ποσοστό ανεργίας των γυναικών είναι υψηλότερο από των ανδρών.
- Το ποσοστό των νέων ανέργων, εμφανίζουν αύξηση.

- Ο υψηλότερος ρυθμός αύξησης ανέργων παρατηρείται στους νέους ηλικίας έως 31 ετών, στις ηλικίες των οποίων λογικά εμφανίζεται και το μεγαλύτερο ποσοστό ανεργίας.
- Η κατανομή της ανεργίας, λαμβάνοντας υπόψη το επίπεδο εκπαίδευσης, έχει ως εξής: το υψηλότερο ποσοστό ανεργίας παρατηρείται σε όσους δεν έχουν πάει καθόλου σχολείο.

2.9. Εγκληματικότητα στον Δήμο

Σύμφωνα με τα στατιστικά δεδομένα που χορήγησε η ΓΑΔΑ δημιουργήθηκαν ραβδογράμματα για την δεκαετία 2009-2018 για την εγκληματικότητα στον Δήμο. Μελετήθηκαν τα εγκλήματα κατά τις ιδιοκτησίας, κλοπές, κλοπές οχημάτων και ληστείες, τα τελεσμένα, οι απόπειρες και οι εξιχνιάσεις και η υπηκοότητα των δραστών για κάθε μία χρονιά όπως φαίνεται στα παρακάτω γραφήματα.

ΛΗΣΤΕΙΕΣ														
ΕΤΟΣ	ΤΕΛ	ΑΠΟΠ	ΕΞΙΧ	ΔΡΑΣΤΕΣ										
				ΕΛΛΗΝΕΣ	ΑΛΒΑΝΟΙ	ΒΟΥΛΓΑΡΟΙ	ΡΟΥΜΑΝΟΙ	ΡΩΣΟΙ	ΙΡΑΚΙΝΟΙ	ΠΟΛΩΝΟΙ	ΤΟΥΡΚΟΙ	ΠΑΚΙΣΤΑΝ	ΛΟΙΠΟΙ	
2009	66	3	13	7	0	0	0	0	0	3	0	0	2	0
2010	68	5	13	9	1	0	0	0	0	0	1	0	2	1
2011	61	5	8	8	2	0	0	0	0	0	0	0	3	0
2012	62	8	13	9	1	0	0	0	0	0	0	1	2	3
2013	54	1	7	11	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0
2014	78	2	7	10	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0
2015	78	4	10	11	0	0	0	0	0	2	0	0	0	0
2016	53	3	6	7	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2017	52	2	7	2	4	0	0	0	0	2	0	0	4	0
2018	60	0	7	7	0	0	0	0	0	0	0	0	8	1

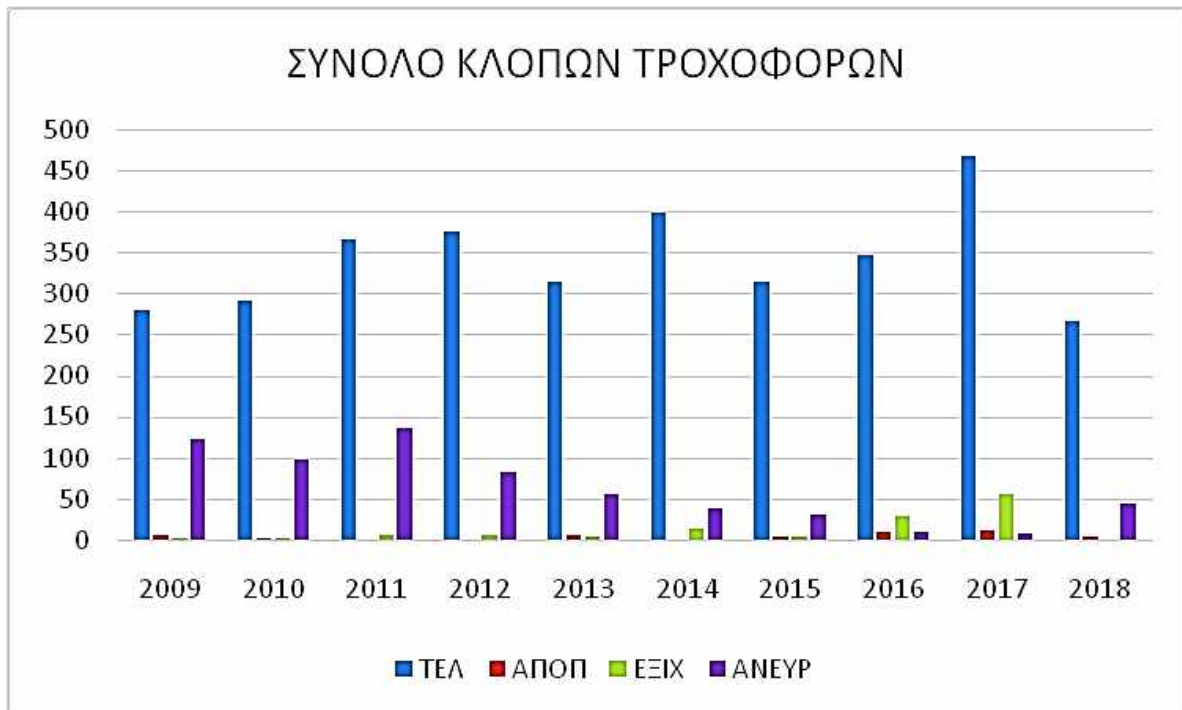
Πίνακας 18. Ληστείες Αιγάλεω 2009-2018. Πηγή: ΓΑΔΑ.

ΣΥΝΟΛΟ ΚΛΟΠΩΝ-ΔΙΑΡΡΗΞΕΩΝ														
ΕΤΟΣ	ΤΕΛ	ΑΠΟΠ	ΕΞΙΧ	ΔΡΑΣΤΕΣ										
				ΕΛΛΗΝΕΣ	ΑΛΒΑΝΟΙ	ΒΟΥΛΓΑΡΟΙ	ΡΟΥΜΑΝΟΙ	ΡΩΣΟΙ	ΙΡΑΚΙΝΟΙ	ΠΟΛΩΝΟΙ	ΤΟΥΡΚΟΙ	ΠΑΚΙΣΤΑΝ	ΛΟΙΠΟΙ	
2009	497	20	63	10	0	4	1	1	2	0	0	0	1	8
2010	604	20	81	32	11	1	14	1	3	1	0	0	1	8
2011	513	15	94	30	10	3	9	1	1	8	1	0	2	6
2012	538	21	73	24	6	4	18	0	2	0	0	0	1	15
2013	492	16	29	1	2	1	1	0	2	0	0	0	5	9
2014	535	26	45	34	7	2	8	0	0	0	0	0	1	8
2015	803	34	50	45	10	1	2	1	1	0	0	0	0	10
2016	733	26	75	64	12	0	2	1	1	2	0	0	5	7
2017	709	15	53	40	9	2	1	1	0	0	0	0	1	13
2018	694	16	52	56	7	2	3	0	0	0	0	0	2	11

Πίνακας 19. Κλοπές Αιγάλεω 2009-2018. Πηγή: ΓΑΔΑ.

ΣΥΝΟΛΟ ΚΛΟΠΩΝ ΤΡΟΧΟΦΟΡΩΝ														
ΕΤΟΣ	ΤΕΛ	ΑΠΟΠ	ΕΞΙΧ	ΑΝΕΥΡ	ΕΛΛΗΝΕΣ	ΑΛΒΑΝΟΙ	ΒΟΥΛΓΑΡΟΙ	ΡΟΥΜΑΝΟΙ	ΡΩΣΟΙ	ΙΡΑΚΙΝΟΙ	ΠΟΛΩΝΟΙ	ΤΟΥΡΚΟΙ	ΠΑΚΙΣΤΑΝ	ΛΟΙΠΟΙ
2009	280	6	3	122	9	3	0	0	0	3	0	0	0	0
2010	291	2	2	97	3	0	0	0	0	1	0	0	2	1
2011	366	1	7	136	19	2	0	4	0	0	0	0	1	7
2012	376	1	6	83	7	0	0	0	0	0	0	0	1	0
2013	314	7	4	55	6	3	0	0	0	0	0	0	1	0
2014	399	0	14	39	5	0	0	0	0	0	0	0	1	0
2015	315	5	5	31	9	2	0	0	0	0	0	0	1	0
2016	346	10	30	10	1	0	0	0	0	0	0	0	0	3
2017	467	13	56	7	1	0	0	0	0	0	0	0	0	1
2018	267	4	1	45	4	0	0	0	0	0	0	0	1	1

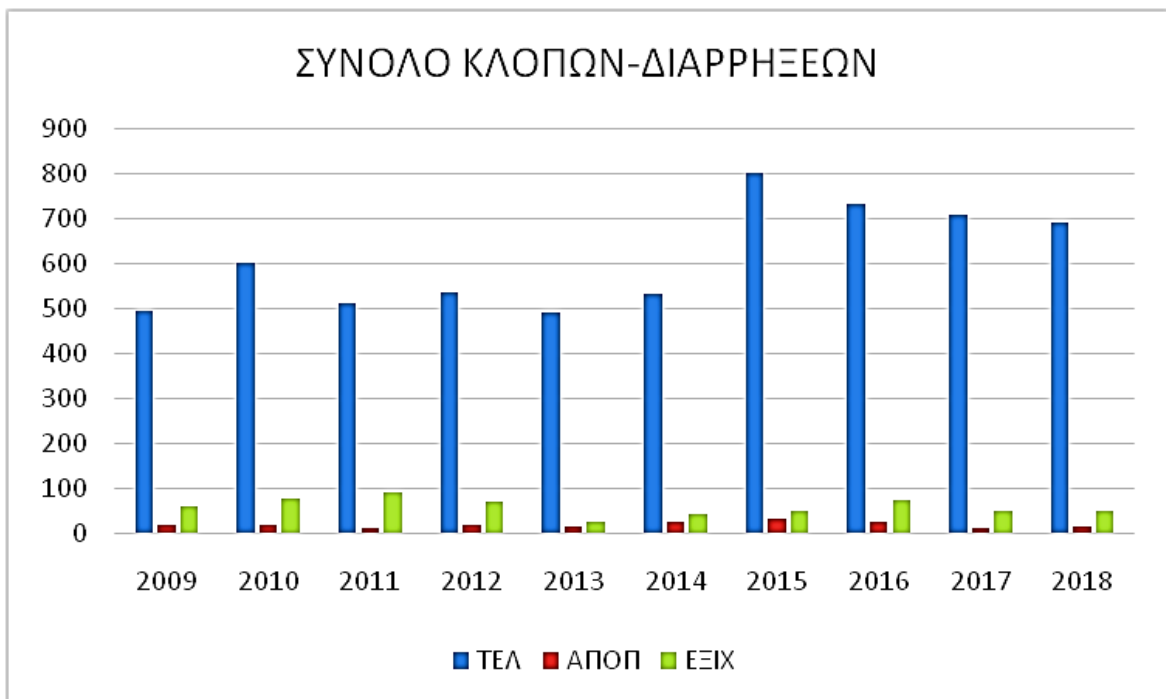
Πίνακας 20. Κλοπές τροχοφόρων. Αιγάλεω 2009-2018. Πηγή: ΓΑΔΑ.

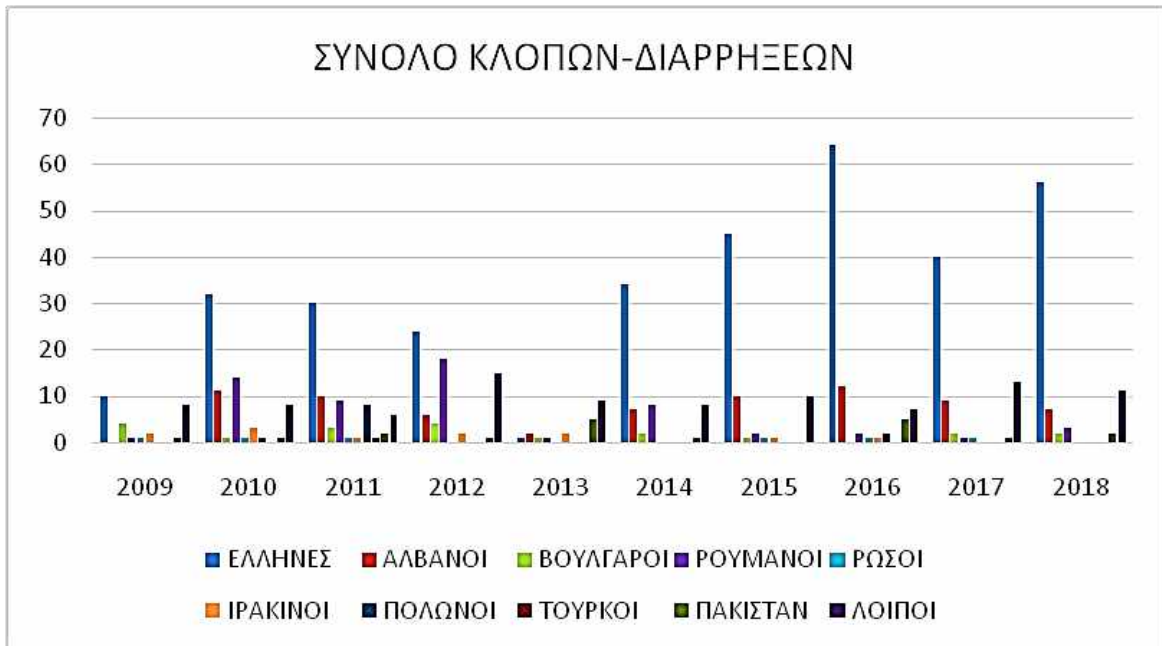
Γράφημα 4. Κλοπές τροχοφόρων. Πηγή ΓΑΔΑ.

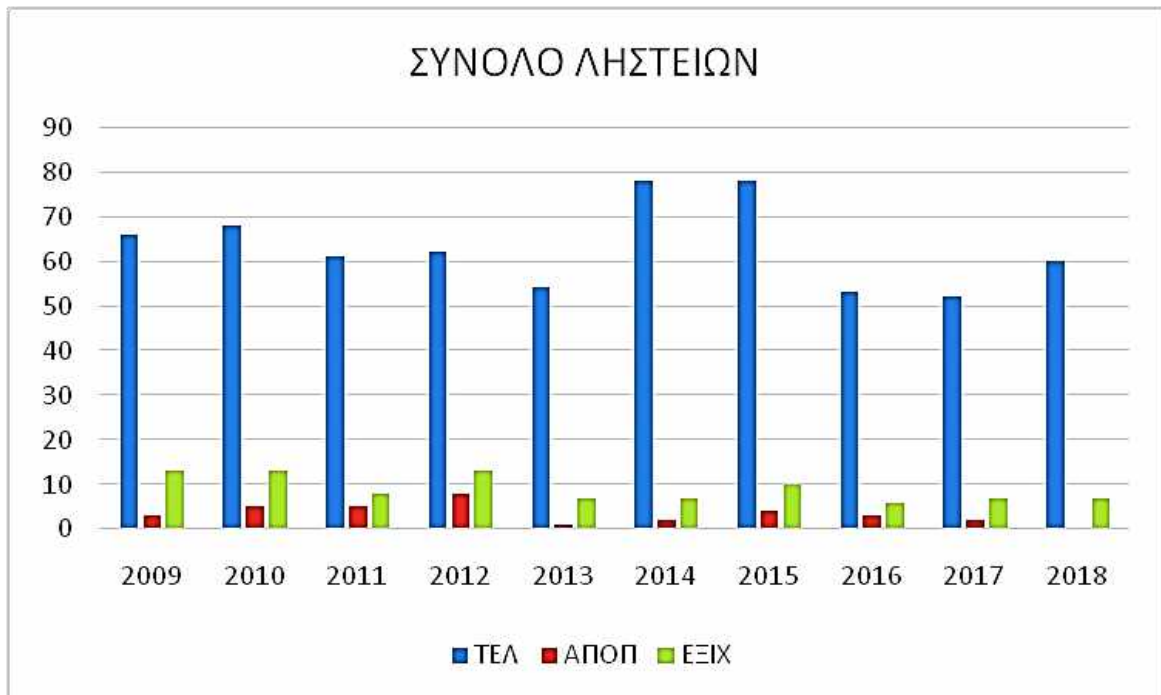
Γράφημα 5. Κλοπές τροχοφόρων-δράστες. Πηγή ΓΑΔΑ.

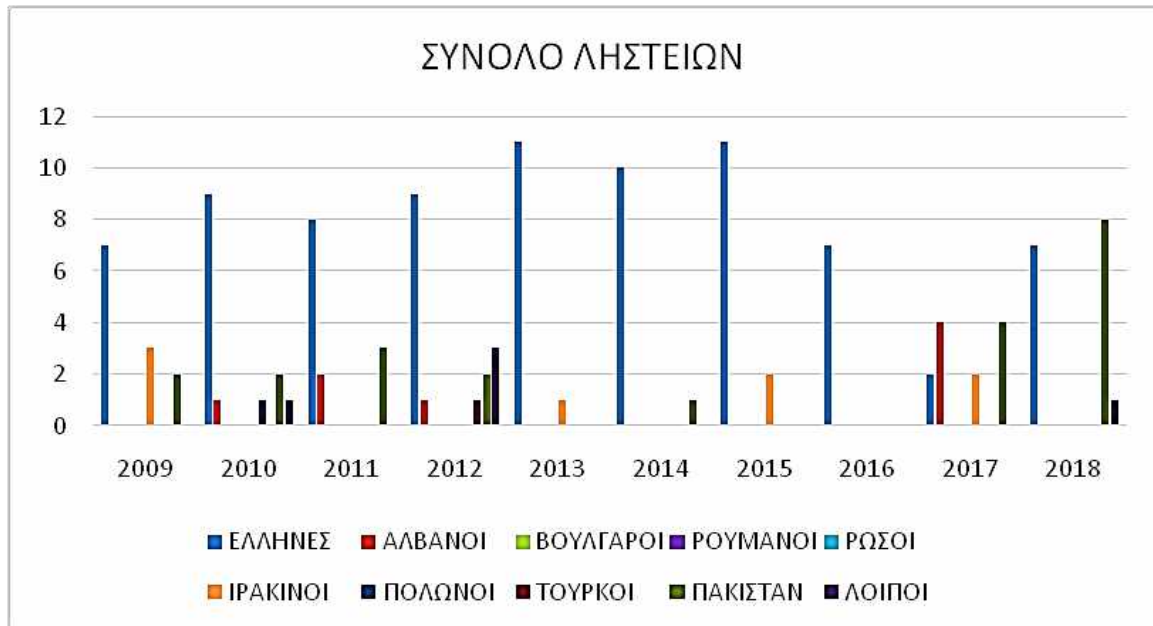
Γράφημα 6. Κλοπές-διαρρήξεις. Πηγή ΓΑΔΑ.

Γράφημα 7. Κλοπές-διαρρήξεις- δράστες. Πηγή ΓΑΔΑ.

Γράφημα 8. Ληστείες. Πηγή ΓΑΔΑ.

Γράφημα 9. Ληστείες-δράστες. Πηγή ΓΑΔΑ.

Τα συμπεράσματα που αντλούνται από τα παραπάνω δεδομένα, αρχικά είναι ότι υπάρχει υπερβολικά μεγάλος αριθμός κλοπών-διαρρήξεων με μέγιστο το 2015 που διαπράχθηκαν 803 κλοπές. Γενικά υπάρχει αυξημένη εγκληματικότητα στον Δήμο και στα τρία είδη εγκλημάτων. Η απόπειρες που είναι πολύ μικρές αλλά και οι εξιχνιάσεις δείχνουν αναποτελεσματικότητα των αστυνομικών αρχών και των τοπικών αρχών. Κατακόρυφη διαφορά από τις υπόλοιπες, διατηρεί στην εθνικότητα των δραστών η ελληνική και το εξαγόμενο συμπέρασμα είναι ότι μάλλον η ανεργία είναι το κυριότερο κίνητρο των παραβάσεων και όχι η φυλετικές εθνότητες που συνυπάρχουν στο χώρο μελέτης. Η πολεοδομική πυκνότητα και υποβάθμιση κάποιων περιοχών με αμιγή κατοικία παίζουν πιθανό ρόλο στην δημιουργία καταλλήλων συνθηκών για διάπραξη εγκλημάτων.

Κεφάλαιο 3

3. Έρευνα- Συλλογή Δεδομένων

Για την αξιοπιστία, την ακρίβεια και την ολοκληρωμένη μελέτη ενός φαινομένου σημαντικό ρόλο παίζουν τα δεδομένα τα οποία συλλέγονται και υφίστανται επεξεργασία για την επίλυση του θέματος. Παρακάτω παρουσιάζονται τα δεδομένα που χρησιμοποιήθηκαν και οι πηγές άντλησής τους.

3.1. Ψηφιακά Δεδομένα

Για την δημιουργία μιας Βάσης χωρικών δεδομένων και για την ύπαρξη ενός γεωγραφικού υποβάθρου με την χρήση Σ.Γ.Π. που στηρίζεται η εργασία αυτή, πάρθηκαν στοιχεία ψηφιακά από την ψηφιακή πλατφόρμα δημοσίων ανοιχτών δεδομένων <https://geodata.gov.gr/>:

Το Γενικό Πολεοδομικό Σχέδιο του Δήμου Αιγάλεω όπως αυτό ορίζεται από το ΦΕΚ 347ΑΑΠ/09. Η κλίμακα ψηφιοποίησης των δεδομένων είναι 1:10000. Τα shapfiles για τις χρήσεις γης των Ο.Τ.:

1. αμιγής κατοικία
 2. αθλητισμός
 3. πολιτισμός
 4. πρόνοια
 5. ΒΙ.ΠΑ. προς εξυγίανση
 6. εκπαίδευση
 7. γενική κατοικία
 8. κέντρο του Δήμου
 9. κέντρο γειτονιάς
 10. κοινόχρηστοι χώροι πρασίνου
- και
11. οδικό δίκτυο
 12. όρια γειτονιάς
 13. όρια Δήμου.

Από τον Δήμο Αιγάλεω ανακτήθηκε το αρχείο .shp των δρόμων. Επιπροσθέτως δημιουργήθηκε όπως θα παρουσιαστεί και παρακάτω ένα ακόμη shapfile πολυγωνικό από τα όρια του Δήμου που αποτελεί όλον τον Δήμο Αιγάλεω. Η μελέτη και η πρόβλεψη της βέλτιστης τοποθεσίας του Α.Τ. της περιοχής δημιούργησε την ανάγκη για ύπαρξη στο λογισμικό και του Α.Τ. του Αιγάλεω. Μέσω της πλατφόρμας Google Earth τοποθετήθηκε

με ακρίβεια το Α.Τ. στον χάρτη με βάση την οδό και τον αριθμό, Στη συνέχεια αποθηκεύτηκε ως αρχείο .kml και .kmz και στην ιστοσελίδα <https://mygeodata.cloud/converter/kml-to-shp>, μετατράπηκε σε σημειακό αρχείο .shp για να μπορέσει να χρησιμοποιηθεί από το λογισμικό του ArcGIS, ArcMap 10.7. Όπως θα αναφερθεί και Στη συνέχεια το σύστημα αναφοράς των στοιχείων είναι το ΕΓΣΑ87. Όσα ήταν στο WGS84 μετατράπηκαν σε ΕΓΣΑ87.

3.2. Στατιστικά Δεδομένα

Τα στατιστικά δεδομένα που πάρθηκαν από την ΕΛΣΤΑΤ την Eurostat και την σελίδα ανοικτών δημόσιων δεδομένων για την εγκληματικότητα, είναι δεδομένα ετήσιων στατιστικών σειρών που αφορούν διαπραχθέντα εγκλήματα που έχουν αναφερθεί από τις αστυνομικές αρχές. Δεν χρησίμευαν τελικά, παρά μόνο για να συγκριθεί η γενική κατάσταση στην χώρα σε σχέση με την Ευρώπη αλλά και να εξαχθούν κάποια συμπεράσματα για τα αίτια της εγκληματικότητας γενικά και τους παράγοντες που την καθορίζουν όπως η υπηκοότητα κτλ. Η καλύτερη χρησιμότητα τους θα ήταν αν υπήρχε πληροφορία της θέσης για κάθε έγκλημα και τα στοιχεία των δραστών ώστε να συνδυαστούν θετικά για την μελέτη της εγκληματικότητας χωρικά. Δύο προβλήματα που παρουσίασαν επιπρόσθετα τα δεδομένα ήταν ότι δεν ταίριαζαν χρονολογικά. Δηλαδή για άλλες χρονιές υπήρχαν δεδομένα από την ΕΛΣΤΑΤ, για άλλες από την Γ.Α.Δ.Α. και κάποια στατιστικά μεταξύ χωρών από την Eurostat. Το δεύτερο πρόβλημα είναι ότι τα στοιχεία της Eurostat δεν υπάρχουν πουθενά για κάθε χώρα ξεχωριστά διότι είναι εσφαλμένη η ιστοσελίδα τους.

3.3. Δεδομένα Γ.Α.Δ.Α

Η συλλογή των δεδομένων από τις Αστυνομικές Αρχές ήταν ιδιαίτερα χρονοβόρα, έγιναν τυπικά δύο αιτήματα, πάρθηκαν δύο απαντήσεις, καθώς τελική απάντηση δόθηκε μετά από 14 μήνες προσπάθειών και επικοινωνίας. Το αίτημα που έγινε αφορούσε αρχικώς στοιχεία εγκληματικότητας με τα παρακάτω σημεία:

1. Μορφές εγκλημάτων ανάλογα με την επιβολή ποινής,
2. κατηγορίες εγκλήματος ανάλογα με το είδος, το πως διαχωρίζεται πχ. ληστεία, ανθρωποκτονία, αν βλάπτεται ο ίδιος ο δράστης κτλ.,
3. η εξιχνίαση του ή όχι,

4. ο τύπος παραπομπής αλλά και
5. η εθνικότητα, ηλικία, φύλο του δράστη καθώς και
6. το έτος (10 έτη στην σειρά 2007-2017)
7. η θέση (οδός αριθμός κτλ.)

Επίσης ζητήθηκαν οι ετήσιες σειρές εκθέσεων εγκλημάτων (Crime Analysis Reports) ανά περιοχή και έτος με όλα τα στατιστικά στοιχεία. Κατατέθηκε αρχικώς ηλεκτρονικό αίτημα στην Γραμματεία Επικοινωνίας, το οποίο δόθηκε στην αρμόδια Διεύθυνση Διοικητικής Υποστήριξης.

Στη συνέχεια έγινε ενημέρωση ότι προέκυπταν πολλά προβλήματα. Δεν μπορούσαν να δοθούν όλα τα εγκλήματα για τον Δήμο Αιγάλεω καθώς το κάθε Α.Τ. (από το οποίο αντλούνται τα στοιχεία για την περιοχή μελέτης), είναι υπεύθυνο για μια ευρύτερη περιοχή εκτός Δήμου, όχι για όλα τα αδικήματα όμως, αλλά για συγκεκριμένα, καθώς υπάρχει ξεχωριστό κεντρικό τμήμα Ανθρωποκτονιών για όλη την Αττική, κατά τόπους Ασφάλειες με συγκεκριμένες αρμοδιότητες και συγκεκριμένα αδικήματα. Τελικώς περιορίστηκε το αίτημα στα εγκλήματα κατά της ιδιοκτησίας (κλοπές, ληστείες, κλοπές οχημάτων). Υπήρξε πρόβλημα με τις μηνιαίες σειρές, διότι δίδονται στατιστικά στοιχεία για όλη την επικράτεια και όχι για κάθε Δήμο ξεχωριστά. Οι εγγραφές από τις αναφορές των τμημάτων, δίνουν στοιχεία για την υπηκοότητα του δράστη αλλά συνολικά π.χ. 5 ληστείες, 2 Έλληνες υπήκοοι 3 αλλοδαποί χωρίς να υπάρχει άμεση πληροφορία και συσχέτιση δράστη με το συγκεκριμένο αδίκημα που διέπραξε. Δεν γίνεται καταγραφή ηλικίας και φύλου. Ένα ακόμα πρόβλημα ήταν ότι άλλο μήνα καταγράφεται το αδίκημα και άλλον γίνεται η εξιχνίαση, οπότε μπορούσε μόνο ανά έτος, συνολικά να δοθούν στοιχεία και δεν δίνεται ο τόπος αλλά μόνο η υπηρεσία που το εξιχνίασε. Ακόμα, δεν δόθηκε το σημαντικότερο στοιχείο όλων, η θέση των τελεσμένων εγκλημάτων που θα συσχέτιζε το κάθε αδίκημα με το χώρο που τελέστηκε, λόγω προσωπικών δεδομένων. Για τα στοιχεία αυτά εξασφαλίστηκε ότι θα είναι μόνο για την παρούσα εργασία. Τα στοιχεία που δόθηκαν αφορούσαν μόνο 3 έτη (2015-2017), τα τρία σύνολα των εγκλημάτων που ζητήθηκαν (τετελεσμένα και απόπειρες), καθώς και εάν εξιχνιάστηκαν καθώς και η τα σύνολα στις υπηκοότητες των δραστών για τα σύνολα της κάθε κατηγορίας αδικήματος όπως φαίνεται στην παρακάτω εικόνα.

ΕΓΚΛΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΔΗΜΟΥ ΑΙΓΑΛΕΩ														
ΕΤΟΣ 2015														
ΑΔΙΚΗΜΑΤΑ	ΤΕΛ	ΑΠΟΠ	ΕΞΙΧ	ΑΝΕΥΡ oximata	ΔΡΑΣΤΕΣ									
					ΕΛΛΗΝΕΣ	ΑΛΒΑΝΟΙ	ΒΟΥΛΓΑΡΟΙ	ΡΟΥΜΑΝΟΙ	ΡΩΣΟΙ	ΙΡΑΚΙΝΟΙ	ΠΟΛΩΝΟΙ	ΤΟΥΡΚΟΙ	ΠΑΚΙΣΤΑΝ	ΛΟΙΠΟΙ
ΣΥΝΟΛΟ ΛΗΣΤΕΙΩΝ	78	4	10	-	11	0	0	0	0	2	0	0	0	0
ΣΥΝΟΛΟ ΚΛΟΠΩΝ- ΔΙΑΡΡΗΞΕΩΝ	803	34	50	-	45	10	1	2	1	1	0	0	0	10
ΣΥΝΟΛΟ ΚΛΟΠΩΝ ΤΡΟΧΟΦΟΡΩΝ	315	5	5	31	9	2	0	0	0	0	0	0	1	0

Εικόνα 20. Στοιχεία εγκληματικότητας για το έτος 2015 (Πηγή: Γ.Α.Δ.Α)

Γίνεται αντιληπτό ότι χωρίς την θέση των αδικημάτων στο χώρο μελέτης και με γενικά στατιστικά στοιχεία δεν θα μπορούσαν να βγουν ακριβή και πραγματικά συμπεράσματα για το φαινόμενο των αδικημάτων και την εξέλιξή του στο χώρο και έτσι τα συμπεράσματα θα ήταν άστοχα. Έτσι εστάλη το ίδιο αίτημα στο Αρχηγείο της Ελληνικής Αστυνομίας στην Διεύθυνση Δημόσιας Ασφάλειας. Δεν έδωσαν καμία επίσημη απάντηση. Έγινε και μια επίσκεψη στο Α.Τ. του Αιγάλεω αλλά δεν έδιναν στοιχεία παρά μόνο με εντολή της ΕΛ.ΑΣ.

Με μια άτυπη επίσκεψη στην Γ.Α.Δ.Α., έγινε κατανοητό πως δουλεύουν οι Αστυνομικές Αρχές και καταγράφουν τα στοιχεία των αδικημάτων. Τα κατά τόπους αστυνομικά τμήματα, οι ασφάλειες αλλά και διάφορες Διευθύνσεις όπως Ανθρωποκτονιών κτλ. μαζεύουν τις αναφορές που γίνονται και είναι καταγεγραμμένες σε χαρτί. Παραδόξως μέχρι τώρα οι αστυνομικοί που καταγράφουν ένα συμβάν και βρίσκονται στον τόπο που διαπράχθηκε το έγκλημα, κάνουν μια απλή αναφορά στο τέλος της βάρδιας με τα στοιχεία των θυμάτων, τον τόπο και την ώρα. Δεν έχουν τίποτα το βοηθητικό παρά μόνο η ομάδα ΔΙΑΣ έχει στο κινητό μια εφαρμογή που μπορεί ανά πάσα στιγμή να πληκτρολογεί ταυτότητες, πινακίδες οχημάτων και δίκυκλων καθώς και άδειες κυκλοφορίας όπλων. Κάποια περιπολικά διαθέτουν και ένα σύστημα GPS για να βρίσκουν τις οδούς που τους δίνει σήμα το κέντρο. Η γραμματείες των τμημάτων και των διευθύνσεων διαβιβάζουν στο Αρχηγείο της ΕΛ.ΑΣ. εγγραφές για κάθε τύπο αδικήματος από όλες τις αναφορές που έχουν γίνει. Στο Αρχηγείο της ΕΛ.ΑΣ. έχουν μια βάση δεδομένων με σίγουρη πρόσβαση και της Γ.Α.Δ.Α. και με pins βάζουν προαιρετικά στο περίπου πάνω στον χάρτη την τοποθεσία των αδικημάτων. Εάν θέλουν συμπληρώνουν και τα υπόλοιπα στοιχεία αλλά είναι μια διαδικασία καθαρά προαιρετική. Έτσι λοιπόν έγινε κατανοητό γιατί βγαίνουν

σειρές με γενικευμένα στατιστικά στοιχεία και όχι πληροφορίες που θα μπορούσαν να αξιοποιηθούν ποικιλοτρόπως.

Αφού ξανασχεδιάστηκε η προσέγγιση του θέματος στάλθηκε δεύτερο αίτημα στην Γ.Α.Δ.Α. ώστε να χορηγηθούν εκ νέου στοιχεία που αφορούν στους εξής τύπους παραβατικότητας που έλαβαν χώρα στο Δήμο Αιγάλεω :

- 1.α. ληστείες-κλοπές οικιών, β. ληστείες- κλοπές τραπεζών και γ. κλοπές οχημάτων.
2. για τα έτη 2009-2018
- 3.τη χωρική θέση του συμβάντος (οδό και αριθμό ή συντεταγμένες x, y σε κάποιο σύστημα αναφοράς,
- 4.την εξιχνίαση τους ή μη και
- 5.στοιχεία για τον/τους δράστες όπως η εθνικότητα, ηλικία και φύλο.

Η τελική απάντηση που δόθηκε περιείχε ένα αρχείο xls. της ίδια λογικής με το πρώτο με χρονολογικές σειρές για τον Δήμο Αιγάλεω, για τα έτη 2009-2018, για τα τρία αδικήματα, τα τελεσμένα γεγονότα, με τις εξιχνιάσεις, τις απόπειρες, τις ανευρέσεις τροχοφόρων και την υπηκοότητα των δραστών (εικόνα 17). Αυτό συνέβη διότι δεν υπάρχει επαρκές προσωπικό να επεξεργάζεται τα δεδομένα και να αφαιρεί τα προσωπικά δεδομένα. Γι' αυτό τον λόγο δεν δόθηκε η χωρική πληροφορία των αδικημάτων (οδός, αριθμός, x,y, σύστημα αναφοράς), διότι δεν μπορούσε το προσωπικό να κάνει την αποδελτιοποίηση των αναφορών. Έγινε παραπομπή στις ανοιχτές πληροφορίες που υπάρχουν προσβάσιμες προς κάθε ενδιαφερόμενο μέσω της ιστοσελίδας της Ελληνικής Αστυνομίας με τις Ετήσιες Εκθέσεις για το Σοβαρό Οργανωμένο Έγκλημα στην Ελλάδα που εκπονούνται από την Δ.Δ.Α./Α.Ε.Α. (<http://www.astynomia.gr/>) και πληροφορίες από την πλατφόρμα με τον κατάλογο των δημόσιων δεδομένων που παρέχει πρόσβαση σε βάσεις δεδομένων των φορέων της ελληνικής κυβέρνησης και εμπεριέχει την Στατιστική Επετηρίδα της Ελληνικής Αστυνομίας (<http://www.data.gov.gr/>). Δυστυχώς όμως δεν εξυπηρετούν καθώς είναι οι ίδιες γενικευμένες σειρές εκθέσεων εγκλημάτων.

ΕΓΚΛΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΔΗΜΟΥ ΑΙΓΑΛΕΩ														
ΕΤΟΣ 2009														
ΑΔΙΚΗΜΑΤΑ	ΤΕΛ	ΑΠΟΠ	ΕΞΙΧ	ΑΝΕΥΡ	ΔΡΑΣΤΕΣ									
					ΕΛΛΗΝΕΣ	ΑΛΒΑΝΟΙ	ΒΟΥΛΓΑΡΟΙ	ΡΟΥΜΑΝΟΙ	ΡΩΣΟΙ	ΙΡΑΚΙΝΟΙ	ΠΟΛΩΝΟΙ	ΤΟΥΡΚΟΙ	ΠΑΚΙΣΤΑΝ	ΛΟΙΠΟΙ
ΣΥΝΟΛΟ ΛΗΣΤΕΙΩΝ	66	3	13	-	7						3		2	
ΣΥΝΟΛΟ ΚΛΟΠΩΝ-ΔΙΑΡΡΗΞΕΩΝ	497	20	63	-	10		4	1	1	2			1	8
ΣΥΝΟΛΟ ΚΛΟΠΩΝ ΤΡΟΧΟΦΟΡΩΝ	280	6	3	122	9	3				3				

Εικόνα 21. Στοιχεία εγκληματικότητας για το έτος 2009 (Πηγή: Γ.Α.Δ.Α)

3.4.1 Επίλυση του προβλήματος έλλειψης των δεδομένων

Από τα στοιχεία που δόθηκαν προέκυψαν προβλήματα κυρίως εξ' αιτίας του ότι δεν κρατούνται σωστά τα στοιχεία που συγκεντρώνονται από όλες τις υπηρεσίες. Η έλλειψη προσωπικού που θα μπορούσε να αφαιρεί προσωπικά δεδομένα από τα περιστατικά και να δίνει τις ακριβείς θέσεις και κάθε είδος του εγκλήματος είναι το κυριότερο πρόβλημα για να μελετηθεί μια μελέτη περίπτωσης με ακρίβεια και να βρίσκεται κοντά στην πραγματικότητα αλλά όχι το μόνο.

Έτσι βρέθηκε η λύση μέσω του λογισμικού Arc Map στη βάση γεωχωρικών δεδομένων να δημιουργηθούν σημειακά επίπεδα πληροφορίας με τυχαίο τρόπο για κάθε έγκλημα, σύμφωνα με τα τελεσμένα εγκλήματα που έχουν λάβει χώρα την δεκαετία 2009-2018. Αυτό έγινε με την εντολή Create Random Points, όπου συγκεκριμένος αριθμός σημείων (ανάλογα με τα δεδομένα), τοποθετείται τυχαία στο χώρο σε συγκεκριμένη στατιστική επιφάνεια. Ελλείπει οδού και αριθμού ή συντεταγμένων, η στατιστική επιφάνεια που χρησιμοποιήθηκε είναι το πολύγωνο του Δήμου Αιγάλεω, που προέκυψε από το γραμμικό αρχείο των ορίων της περιοχής μελέτης και χρησιμοποιήθηκε ως πολύγωνο αναφοράς.

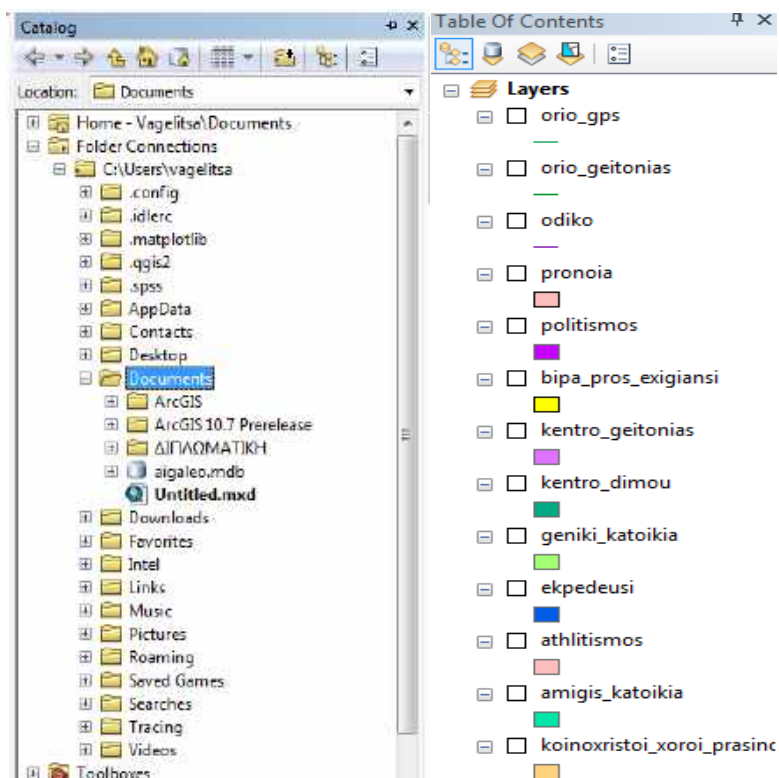
Κεφάλαιο 4

4.1. Λογισμικό-Αποτελέσματα

Η διαχείριση και η επεξεργασία των δεδομένων για την εξαγωγή των αποτελεσμάτων έγινε στο ARCGIS 10.7. Τα αποτελέσματα που εξήχθησαν αναπαραστάθηκαν σε χάρτες και είναι σχετικά με την εμφάνιση των εγκλημάτων στο Δήμο Αιγάλεω, τον εντοπισμό πιθανών νέων θέσεων και μια βέλτιστη θέση των Α.Τ. της περιοχής.

4.2. Διαδικασία- Βάση Δεδομένων

Αρχικά δημιουργήθηκε μια βάση γεωγραφικών δεδομένων για τον Δήμο Αιγάλεω με όλα τα δεδομένα που υπήρχαν σε μορφή shapefile.

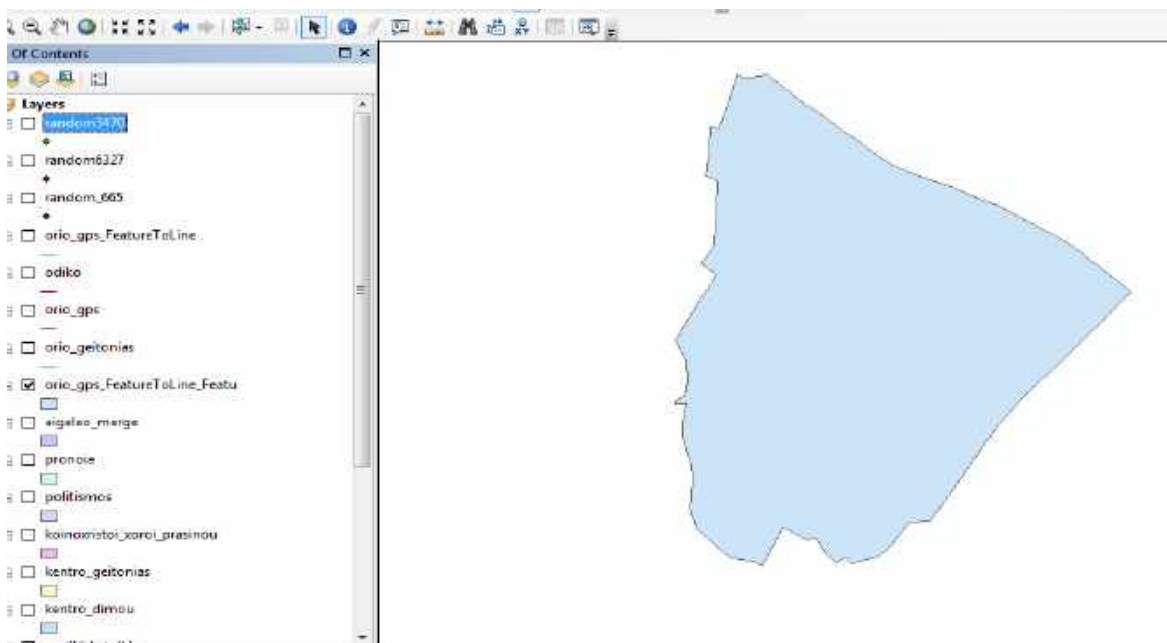

Εικόνα 7. Τα γεωγραφικά δεδομένα της έρευνας

Εικόνα 8. Η εφαρμογή των δεδομένων στα γεωγραφικά όρια του Δ. Αιγάλεω

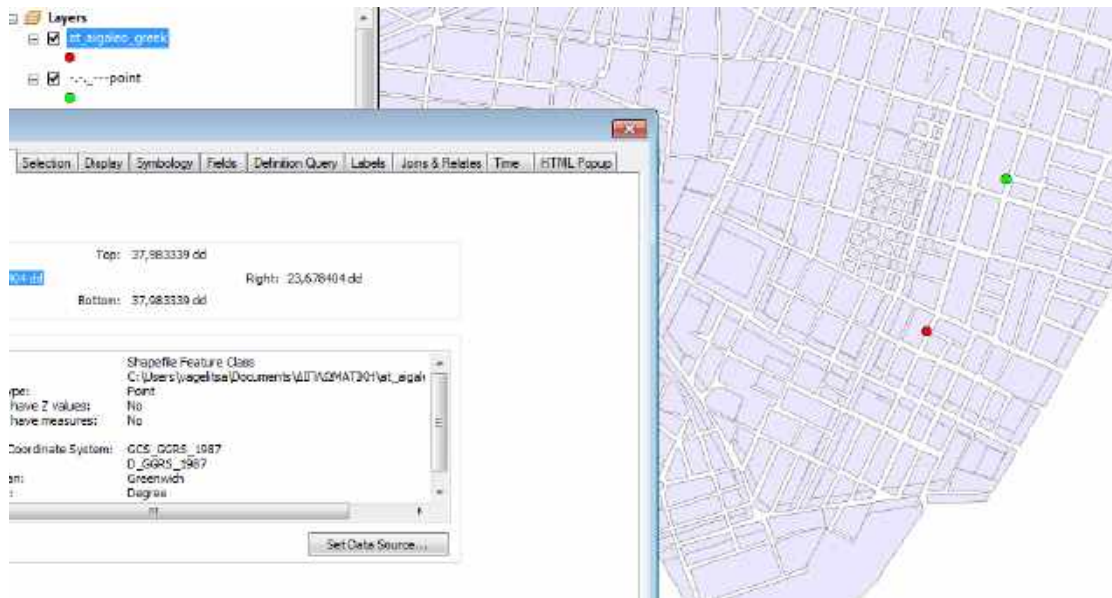
Στην συνέχεια, επειδή δεν υπήρχε επιφάνεια για να κατανεμηθούν τυχαία τα εγκλήματα στο χώρο της μελέτης, δημιουργήθηκε ένα νέο πολυγωνικό επίπεδο πληροφορίας από τα όρια του δήμου σε σχέση με τους γειτονικούς του. Η διαδικασία που ακολουθήθηκε ήταν να κλείσουν οι γραμμές των ορίων ώστε να γίνει μια νέα ενιαία (feature to line) και στη συνέχεια δημιουργήθηκε η νέα επιφάνεια (feature to polygon).

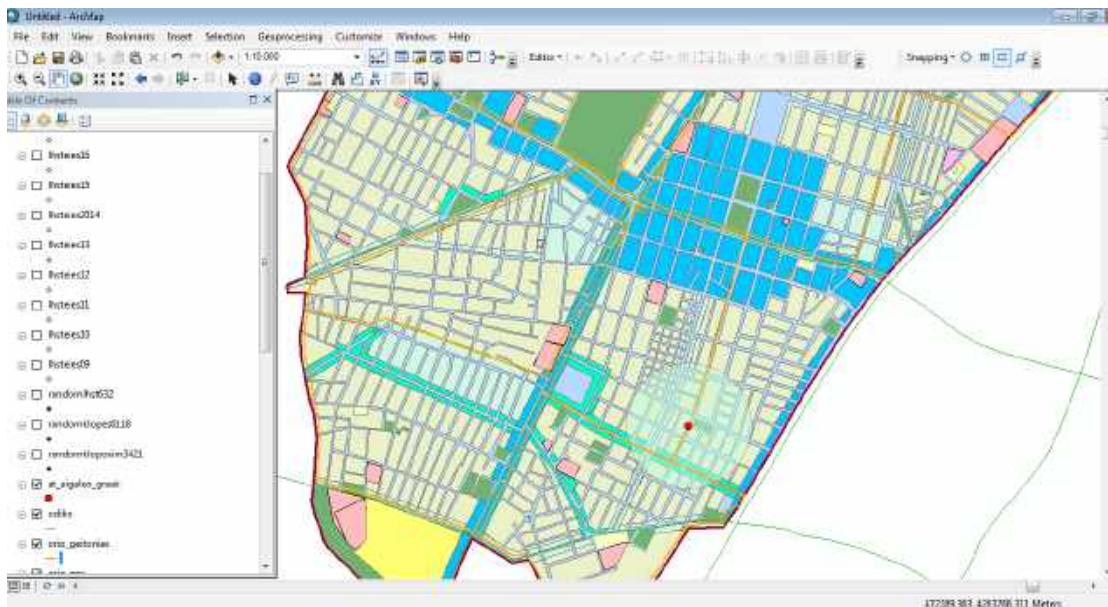
Εικόνα 9. Πολύγωνο ορίων Δήμου Αιγάλεω

Στη συνέχεια προστέθηκε το Α.Τ. μέσω google earth, μετατράπηκε σε αρχείο kml. και στην πλατφόρμα <https://mygeodata.cloud/converter/kml-to-shp> μετατράπηκε σε μορ-

φή .shp και εισήχθηκε στη βάση, έγινε μετατροπή του συστήματος συντεταγμένων (από WGS'84 σε GGRS87 και τοποθετήθηκε στη θέση του με βάση το νέο σύστημα αναφοράς. Κατασκευάστηκε ζώνη επιρροής γύρω από το τμήμα 200μ., με την λογική της άμεσης πεζής επέμβασης ή της επίσκεψης πολιτών σε αυτό.

Εικόνα 10. Αλλαγή θέσης ΑΤ.

Εικόνα 11. Buffer zone στο Α.Τ. με 200μ. ακτίνα.

Στη συνέχεια με το εργαλείο Create Random Points δημιουργήθηκε τυχαία διασπορά των σημείων πάνω στην επιφάνεια του Δήμου (μέθοδος της τυχαίας δειγματοληψίας). Η τυχαία δειγματοληψία (Random Sampling) αναφέρεται και σαν δειγματοληψία με γνω-

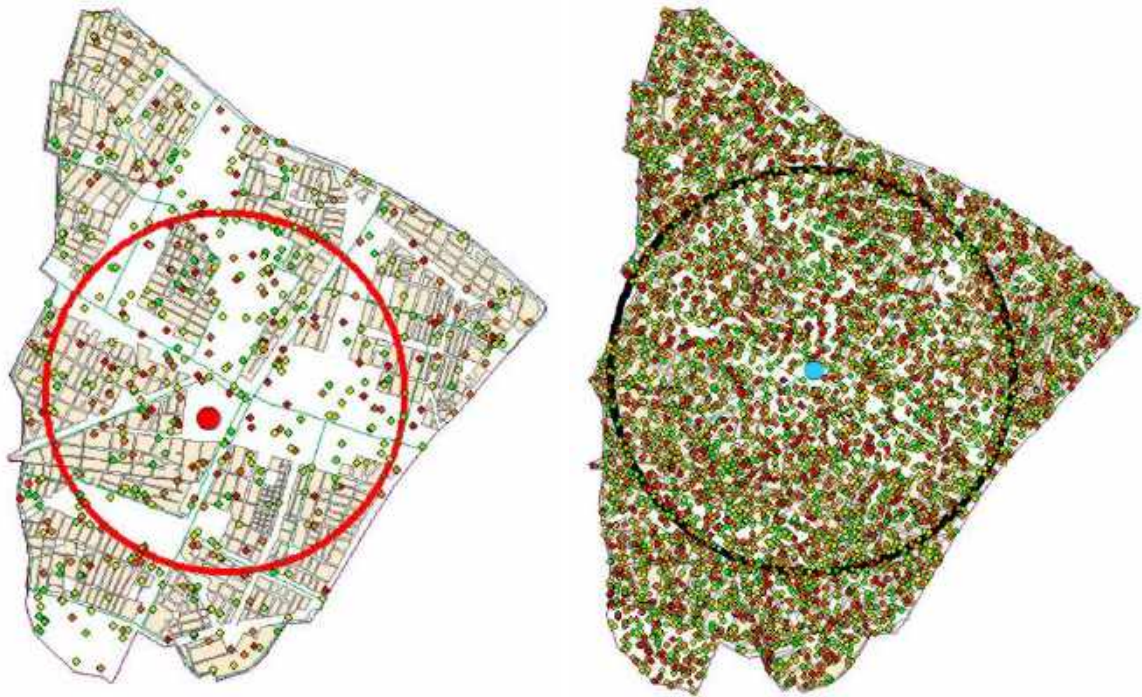
στή πιθανότητα επιλογής (Probability Sampling), διότι εάν η δειγματοληπτική διαδικασία είναι τυχαία ή τυχαιοποιημένη μπορεί να εφαρμοστεί η θεωρία των πιθανοτήτων και υπάρχει δυνατότητα υπολογισμού του τυχαίου σφάλματος. Έτσι το υπόδειγμα της κατανομής δειγματοληψίας είναι διαθέσιμο. Ο αριθμός των σημείων που επιλέχθηκαν για την τυχαία κατανομή, για κάθε έγκλημα, ήταν 632 για τις ληστείες, 6118 για τις κλοπές και 3421 για τις κλοπές οχημάτων. Τα νούμερα αυτά αντιστοιχούν στο σύνολο των διαπραχθέντων εγκλημάτων, για κάθε ένα έγκλημα που τελέστηκε, σύμφωνα με τα στατιστικά που δόθηκαν από την Γ.Α.Δ.Α για κάθε χρόνια της δεκαετίας. Στον συνολικό αυτόν αριθμό για κάθε έγκλημα δεν συμπεριλήφθηκαν οι απόπειρες τέλεσης τους.

Ο όρος τυχαίο δείγμα (Random Sample) *“δεν χρησιμοποιείται για την περιγραφή των δεδομένων του δείγματος αλλά για τη διαδικασία που εφαρμόστηκε για την επιλογή του δείγματος. Επομένως η τυχαιότητα είναι μια ιδιότητα που χαρακτηρίζει την δειγματοληπτική διαδικασία και όχι ένα συγκεκριμένο δείγμα”* (Νίκας, 2012).

Καθώς εξετάζονται τρία εγκλήματα, δημιουργήθηκαν 30 νέα επίπεδα πληροφορίας (10 για κάθε έγκλημα που αναπαριστά κάθε έτος της περιόδου μελέτης και με ελάχιστη απόσταση των τυχαίων σημείων τα 2 μέτρα). Στα επίπεδα αυτά δημιουργήθηκαν νέα πεδία περιγραφικής πληροφορίας στα οποία καταχωρήθηκε το έτος και ο πληθυσμός των εγκλημάτων ανά θέση τυχαία.

Τέλος, προκειμένου να συμπεριληφθούν κατ' έτος τα τρία εξεταζόμενα εγκλήματα, έγινε συνένωση (merge) του καθ' ενός από τα επίπεδα πληροφορίας που αναπαριστούν τα κατ' έτος τυχαία σημεία των εγκλημάτων. Τα πεδία που χρησιμοποιήθηκαν για τη συνένωση αυτή ήταν τα “id” και “year” και προστέθηκε στα συνενωμένα layer και το πεδίο του πληθυσμού των εγκλημάτων ανά κατηγορία και ανά θέση τυχαία.

Στη συνέχεια δημιουργήθηκαν νέα επίπεδα πληροφορίας σύμφωνα με τον αριθμητικό μέσο, (δείκτης χωρικής κεντρικότητας που αναπαριστά το κέντρο βάρους της κατανομής), και για τα τρία νέα εγκλήματα αλλά και για το κέντρο του δήμου και το κέντρο της γενικής κατοικίας (βλέπε τις παρακάτω εικόνες).

Εικόνα 12. Δείκτης χωρικής κεντρικότητας λησθειών και κλοπών.

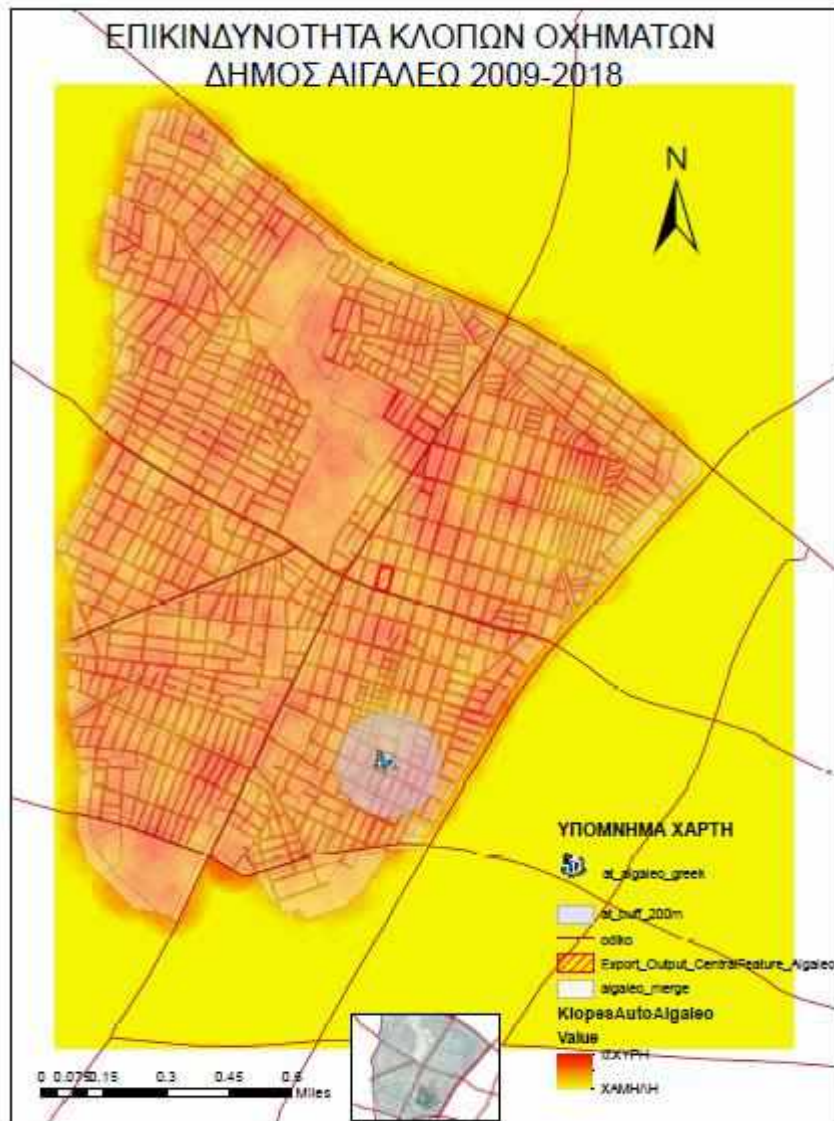

Εικόνα 13. Δείκτης χωρικής κεντρικότητας κέντρου δήμου, κέντρου γενικής κατοικίας και κλοπών οχημάτων.

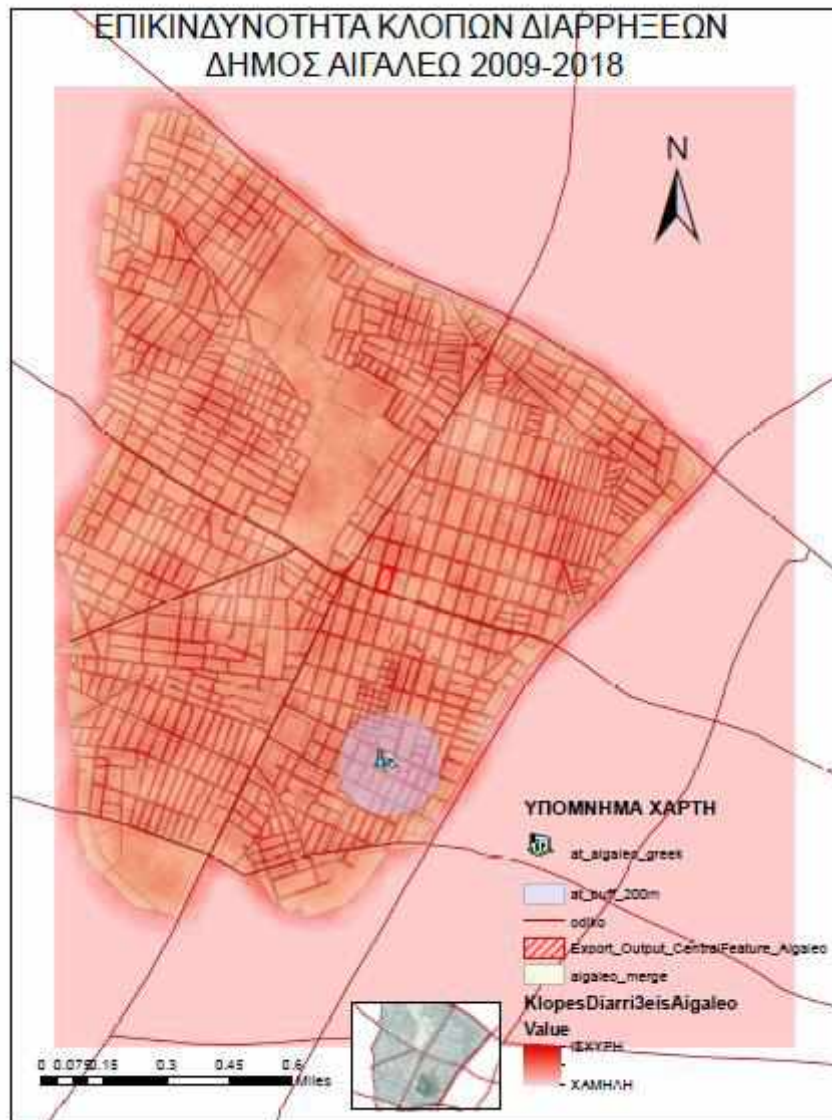
Το επόμενο βήμα περιγράφει την πυκνότητα των εγκλημάτων σε μια περιοχή γύρω από αυτά, μέσω του εργαλείου Kernel Density, εξαιτίας της ικανότητάς του να προβάλλει τα

hot spots της περιοχής και να δημιουργούνται τα λεγόμενα Heat Maps. Η διαδικασία αυτή χρησιμοποιεί χωρική παρεμβολή και το αποτέλεσμα είναι ένα σύνολο raster δεδομένων. Επειδή τα σημεία είναι πάρα πολλά και είναι ήδη πυκνά στο χάρτη, κρατήθηκε η ίδια ακτίνα από τον αριθμητικό μέσο. Τα παραγόμενα αποτελέσματα φαίνονται παρακάτω.

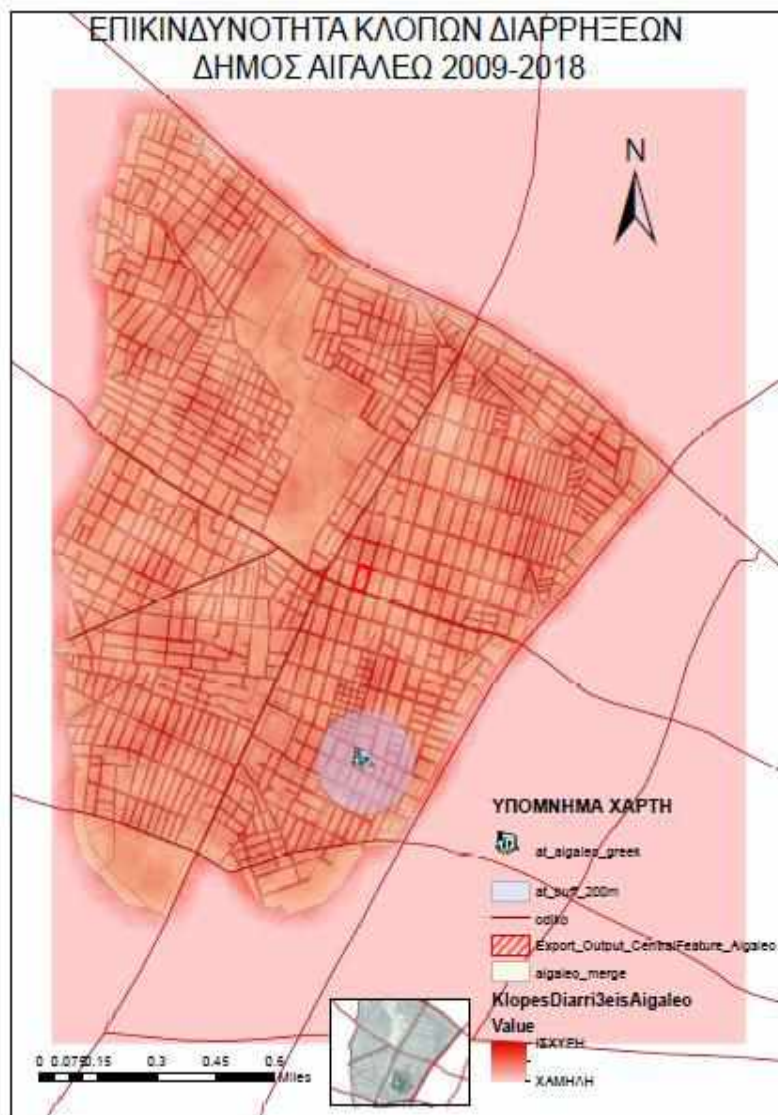
Πυκνότητα λησθειών, κλοπών και κλοπών οχημάτων για τα έτη, 2009-2018

Εικόνα 14. Κατανομή Πυκνότητας κλοπών οχημάτων.

Εικόνα 15. Κατανομή Πυκνότητας ληστειών.

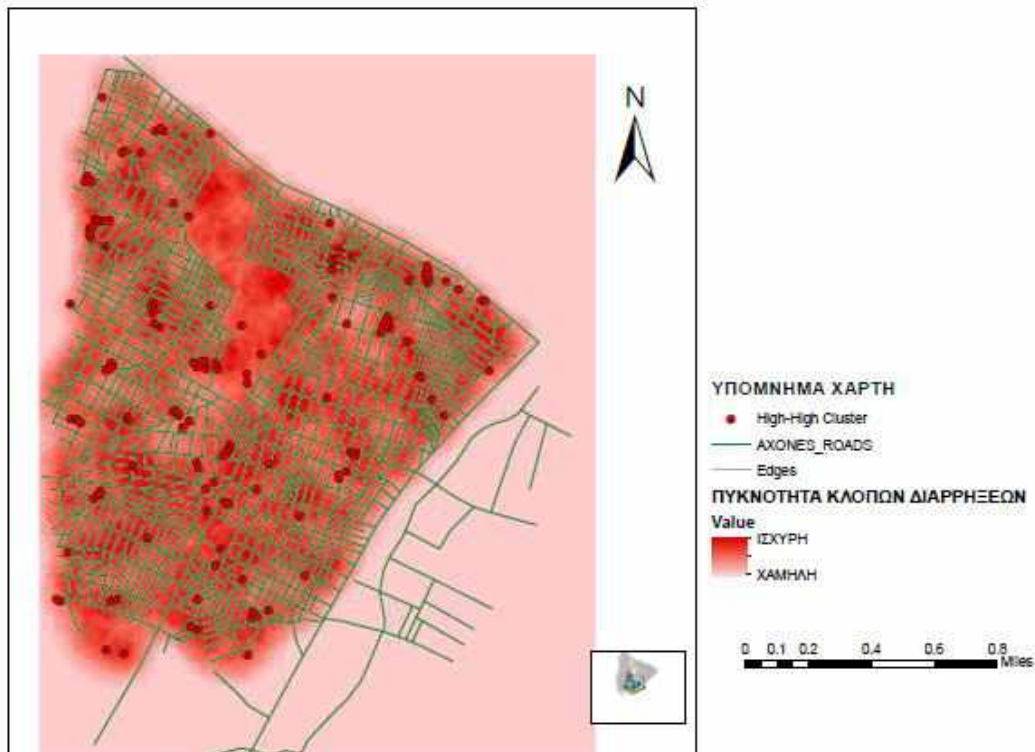

Εικόνα 16. Κατανομή Πυκνότητας κλοπών -διαρρήξεων.

Για να βρεθούν οι πιθανές νέες θέσεις εγκλημάτων, έγινε χρήση της χωρικής αυτοσυσχέτισης με το δείκτη Moran's I που χρησιμοποιείται κυρίως στην ανάλυση του εγκλήματος και χρησιμοποιήθηκε το πεδίο του αριθμού των τελεσμένων εγκλημάτων. Ο μεγάλος όγκος στοιχείων ωστόσο, δεν παρήγαγε έγκυρα αποτελέσματα και κατά συνέπεια, για να βρεθούν νέες πιθανές θέσεις, έγινε χρήση του τοπικού δείκτη Local Moran's I (Cluster and Outlier Analysis) ο οποίος προσδιορίζει το μέγεθος και τη θέση των ομάδων ή τη θέση περιοχών με μεγάλες διαφορές. Βρέθηκαν έτσι οι τιμές με τις υψηλότερες τιμές εγκλήματος για κάθε έγκλημα ως πιθανές νέες θέσεις (εικόνες 17-19).

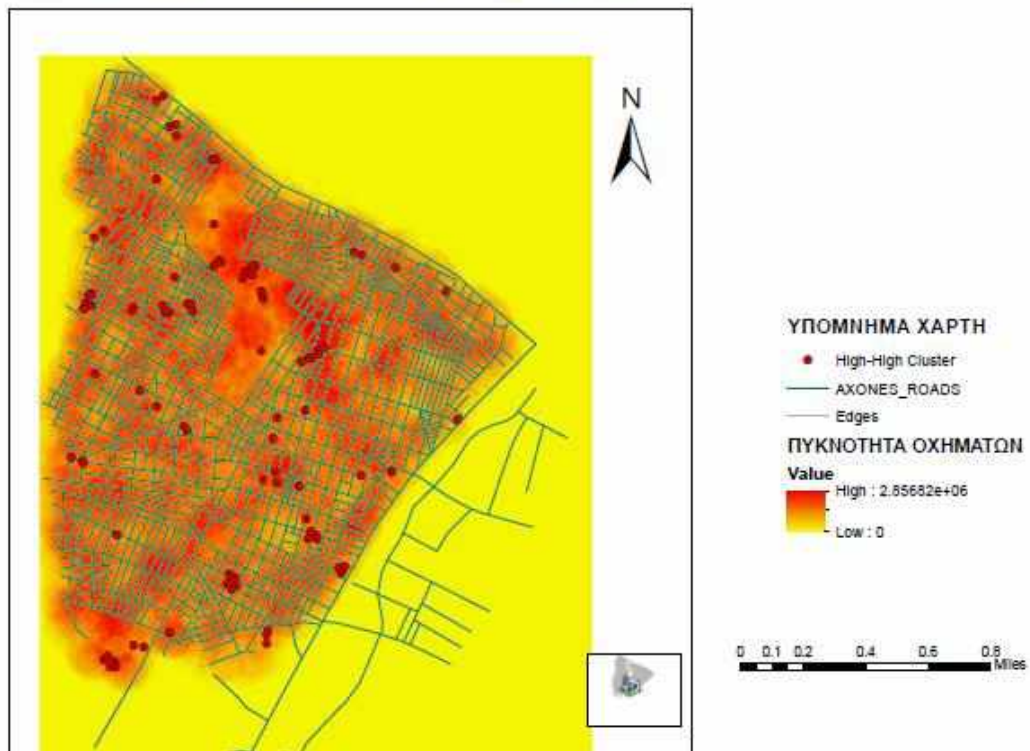
Τα αποτελέσματα που παράχθηκαν και παράγονται από την ανάλυση δεν αντιπροσωπεύουν την υφιστάμενη κατάσταση του Δήμου αλλά μια προσομοίωση.

ΝΕΕΣ ΠΙΘΑΝΕΣ ΘΕΣΕΙΣ ΚΛΟΠΩΝ

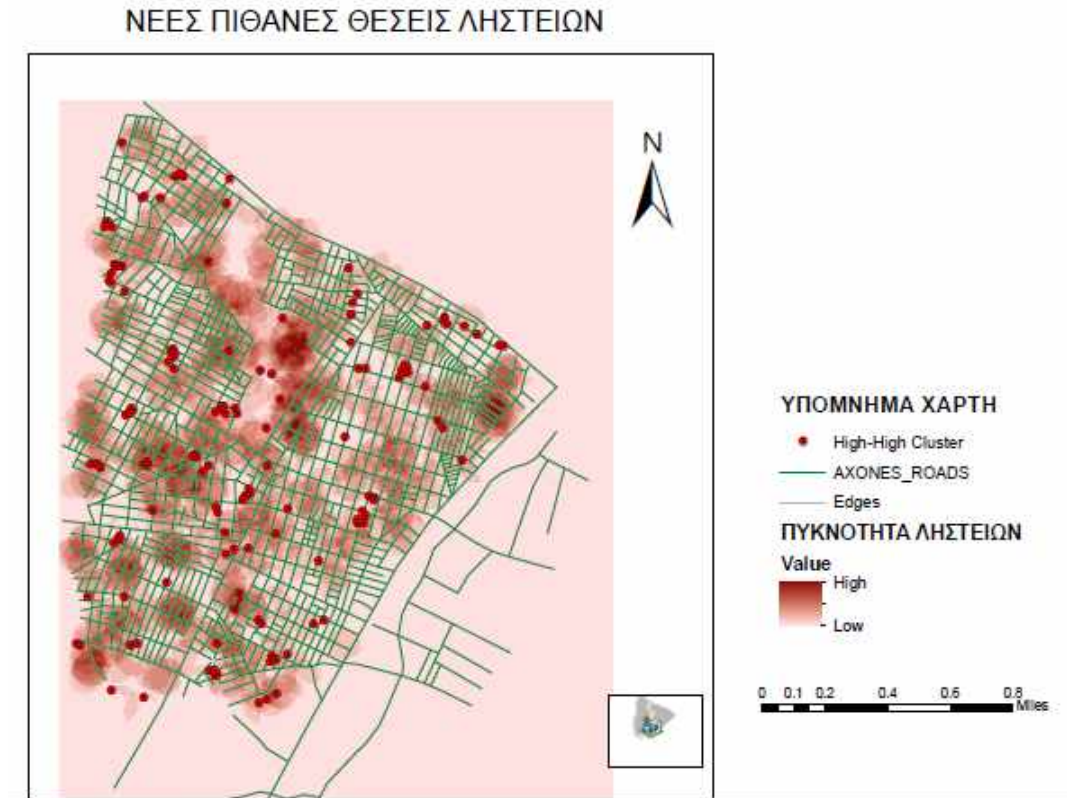

Εικόνα 17. Πιθανές νέες θέσεις κλοπών διαρρήξεων.

ΝΕΕΣ ΠΙΘΑΝΕΣ ΘΕΣΕΙΣ ΚΛΟΠΩΝ ΟΧΗΜΑΤΩΝ

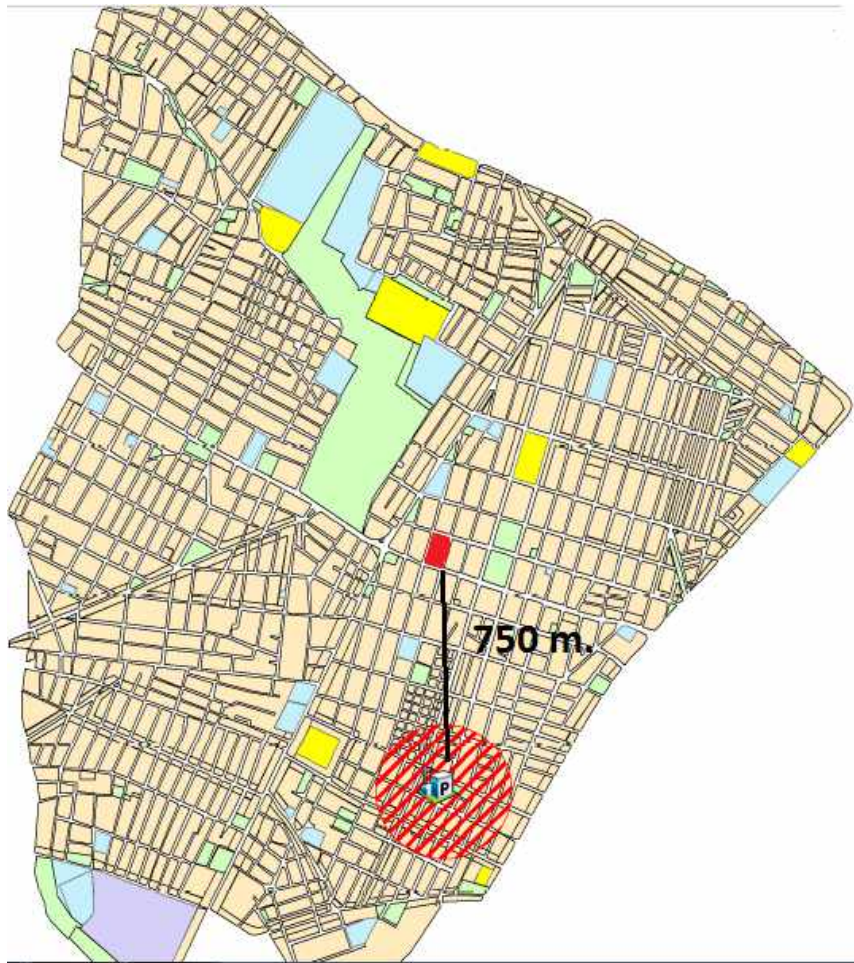

Εικόνα 18. Πιθανές νέες θέσεις κλοπών οχημάτων.

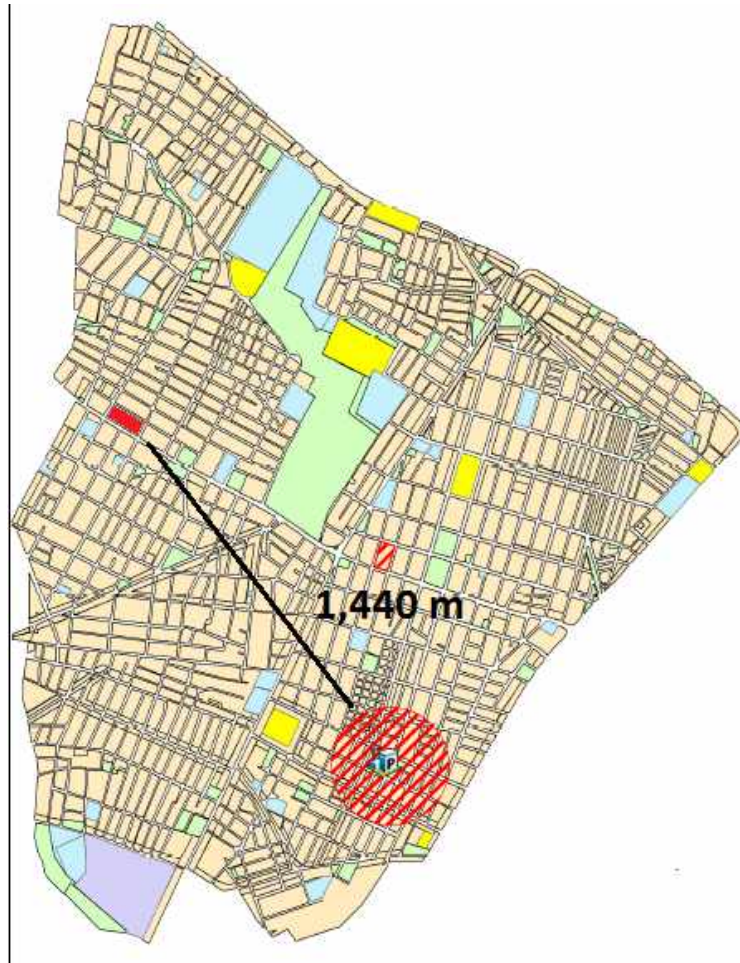
Εικόνα 19. Πιθανές νέες θέσεις ληστειών.

Στην συνέχεια για να βρεθεί η νέα πιθανή θέση ενός Α.Τ. χρησιμοποιήθηκε ο χωρικός μέσος (Mean) για καθένα σύνολο σημείων από τα τρία είδη εγκλήματος που μελετώνται. Ο χωρικός μέσος αποτελεί ένα χαρακτηριστικό που περιγράφει την χωρική αυτοσυσχέτιση στα δεδομένα εγκληματικότητας και αποτελεί μέτρο θέσης και περιγράφει συνήθως σημεία. Η νέα θέση δίνεται σχετικά κοντά με την υφιστάμενη θέση του Α.Τ., κοντά στο Μπαρουτάδικο και πάνω στην Ιερά Οδό με απόσταση από την τωρινή θέση 750 μέτρα.

Εικόνα 20. Υφιστάμενη θέση Α.Τ. και νέα υπολογισμένη θέση Α.Τ.

Παρόλα αυτά, μέσω των τριών χαρτών με την κατανομή της πυκνότητα των εγκλημάτων, προτείνεται άλλη μία θέση ανατολικά του Μπαρουτάδικου και του Δημαρχείου, κοντά στον Σταθμό του Μετρό Αγία Μαρίνα, στα σύνορα με τον Δήμο Αγίας Βαρβάρας. Με βάση την κατανομή λαμβάνει χώρα μια έντονη δραστηριότητα εγκλημάτων και η νέα θέση απέχει 1.440 μέτρα από την υφιστάμενη θέση του Α.Τ. όπως φαίνεται στην εικόνα 21.

Εικόνα 21. Θέση Α.Τ. και νέα προτεινόμενη θέση Α.Τ.

Συμπεράσματα

Τα συμπεράσματα και οι προτάσεις αφορούν τα τυχαία δεδομένα που εφαρμόστηκαν ώστε να γίνει η προσομοίωση της ανάλυσης του εγκλήματος και επ' ουδενί δεν αφορούν στην πραγματικότητα. Η ερμηνείες δηλαδή που διατυπώνονται παρακάτω βασίζονται ακριβώς στα αποτελέσματα της μεθόδου που ακολουθήθηκε, ως τα δεδομένα που υπήρχαν να ήσαν αληθή..

Λαμβάνοντας λοιπόν υπόψη την τυχαιότητα των σημείων των εγκλημάτων, η εξαγωγή των αποτελεσμάτων και της απεικόνισής τους, καταδεικνύουν το προφανές συμπέρασμα ότι η εγκληματικότητα σύμφωνα με την κατανομή της στην περιοχή του Αιγάλεω, έχει συγκεκριμένα χαρακτηριστικά τα οποία μπορούν να διαλευκάνουν αρκετά από τα αίτια που δημιουργούν εγκληματικότητα. Οι περισσότερες κλοπές - διαρρήξεις είναι έντονο φαινόμενο που κατανέμεται σε όλη την επιφάνεια του Δήμου. Οι ληστείες που είναι ένα φαινόμενο με τα λιγότερα κρούσματα σε σχέση με τα άλλα δύο εγκλήματα, έχουν σε βάθος δεκαετίας μεγαλύτερη έξαρση στα βορειοδυτικά του Δήμου. Οι κλοπές οχημάτων είναι ένα φαινόμενο που παρουσιάζει ομοιόμορφη κατανομή στο χάρτη και σε βάθος δεκαετίας σχεδόν τον καλύπτει (όπως και οι διαρρήξεις αλλά όχι με την ίδια έξαρση). Οι μελλοντικές τιμές για πιθανές θέσεις εγκλημάτων και για τα τρία αδικήματα που εξετάστηκαν συγκεντρώνονται στα βορειοδυτικά του Δήμου γεγονός που συνάδει με τα συγκεντρωθέντα στοιχεία. Αντίθετα στα νότια του Δήμου και το άλσος εμφανίζονται οι λιγότερες περιπτώσεις εγκλημάτων και η μικρότερη πιθανότητα για μελλοντικά αδικήματα.

Σε ότι λοιπόν αφορά στα παραπάνω, η νέα βέλτιστη θέση του Α.Τ. αλλά και η πρόταση για τη δημιουργία ενός άλλου στα βόρειο-δυτικά σύνορα του Δήμου εμφανίζεται εναρμονισμένη. Με την συγχώνευση που προηγήθηκε στην εποχή της κρίσης των αστυνομικών τμημάτων (ο Δήμος είχε παλαιότερα δύο Αστυνομικά Τμήματα), σε συνδυασμό με τα δημογραφικά στοιχεία δείχνει μη διαχειρίσιμη, καθώς υπάρχει ανεπάρκεια ως προς την αστυνόμευση της περιοχής. Η κεντροβαρική θέση στο μέσον του Δήμου είναι μια λύση που θα βοηθούσε ως έναν βαθμό την πρόληψη. Σαφώς ωστόσο καταδεικνύεται ότι η αστυνόμευση θα είναι και πάλι ανεπαρκής καθώς η αύξηση των συμβάντων παρουσιάζεται πολύ μεγεθυμένη και είναι προφανές, ότι ένα μόνο Α.Τ. δεν εξυπηρετεί έναν Δήμο που παρουσιάζει μεγάλη κινητικότητα πληθυσμού, λόγω μετρό, Πανεπιστημίου, εμπορικής και ζώνης διασκέδασης και ψυχαγωγίας.

Τα αίτια που δημιουργούν τα αδικήματα διακρίνονται σε κοινωνικά, οικονομικά, πολιτισμικά και πολεοδομικά. Ένα στοιχείο που προκύπτει από αντίστοιχες μελέτες είναι ότι στις περιοχές με μεγάλη αστική πυκνότητα δόμησης διευκολύνονται τα αδικήματα.

Σε υποβαθμισμένες επίσης γειτονίες παρατηρείται ότι κατοικούν κυρίως ομάδες ατόμων με χαμηλά κοινωνικά και οικονομικά χαρακτηριστικά. Οι περιοχές αυτές συγκεντρώνουν

επίσης και τους περισσότερους ανέργους (στην πλειοψηφία τους Έλληνες). Η κατοίκηση αλλοδαπών κατοίκων σε περιοχές του Δήμου σχεδόν γκετοποιημένες, δεν εμφανίζεται στο κέντρο του Δήμου ή πλησίον του, αλλά όσο απομακρυνόμαστε από αυτό, επεκτεινόμενη σε όμορους δήμους.

Τα παραπάνω επομένως, είναι πιθανό να δημιουργούν μεγάλο αίσθημα ανασφάλειας των κατοίκων και άμεσες συνέπειες τόσο κοινωνικές, όσο και οικονομικές. Στις προτάσεις λοιπόν των δράσεων που έχουν διατυπωθεί από τον ίδιο το Δήμο, απαιτείται εκτός της κοινωνικής πρόνοιας, να συμπεριληφθούν και δράσεις για την ανεργία. Ο συνδυασμός των δράσεων αυτών θα εκτονώσει τον κοινωνικοοικονομικό παράγοντα που ενδεχομένως ενισχύει την εγκληματικότητα στην περιοχή. Πέρα από αυτό όμως, θα πρέπει να βελτιωθεί και πολεοδομικά η κατάσταση, με καλύτερο φωτισμό οδών, συντήρηση, βελτίωση και στοχευμένες αναπλάσεις των κοινοχρήστων χώρων, και των χώρων άθλησης και αναψυχής, ώστε να βελτιωθούν οι παράγοντες εκείνοι που υποβοηθούν στην συντήρηση της εγκληματικότητας.

Ο πλέον ωστόσο θεμελιώδης παράγοντας είναι η πρόληψη μέσω της αστυνόμευσης. Οι τοπικές αστυνομικές αρχές στο βαθμό που πρέπει να είναι αποτελεσματικές χρειάζονται τεχνολογικά ανανεωμένη υποδομή, τεχνογνωσία και νέο υλικό. Αυτό που προτείνεται είναι να αποκτήσουν κατ' αρχάς τη δυνατότητα άμεσης καταγραφής των εγκλημάτων σε καθημερινό επίπεδο και με αναλυτικό τρόπο, ώστε να δίνεται η δυνατότητα στους αρμόδιους αναλυτές να τα οπτικοποιούν, να τα επεξεργάζονται, και να τα αναλύουν, και με τον τρόπο αυτό να προσδιορίζουν μέσω μοντελοποιημένων προβλεπτικών μεθόδων νέες πιθανές θέσεις εγκλημάτων, για κάθε έγκλημα.

Αυτό ενδεχομένως να απαιτεί αύξηση των μηχανοκίνητων αλλά και πεζών περιπολιών, που προφανώς θεωρείται κοστοβόρα διαδικασία, καθώς είναι απαραίτητος συν τοις άλλοις και ένας πρόσθετος εξοπλισμός και αναβάθμιση των επικοινωνιακών συσκευών των αστυνομικών οργάνων. Παρά ταύτα όμως η διαδικασία των περιπολιών (είτε πεζών, είτε εποχούμενων) εξασφαλίζει αξιόπιστα δεδομένα, αρκεί οι περιπολίες αυτές όντως να μετακινούνται σε όλες τις περιοχές του ΟΤΑ και να μην παρουσιάζουν -όπως διαπιστώνεται σε πολλές περιπτώσεις- εικόνα στατικότητας.

Τέλος, η χρήση του διαδικτύου, η ενημέρωση σε πραγματικό χρόνο και η ανάδραση με τους πολίτες μέσω ειδικών πρωτοκόλλων τα οποία θα σέβονται και δεν θα καταπατούν προσωπικού χαρακτήρα δεδομένα, είναι επίσης μία δοκιμασμένη και σχετικά ασφαλής μέθοδος συλλογής δεδομένων.

Βιβλιογραφικές Πηγές

Άρθρα-Συγγράμματα- Εργασίες-Μελέτες-Νομοθεσία

Bennett T. & Wright R. T., Burglars on burglary: Prevention and the offender. Aldershot, Hants, Gower, U.K., 1984. **Ανακτήθηκε 5 Ιανουαρίου 2020 από** <https://www.ncjrs.gov/App/Publications/abstract.aspx?ID=96050>

Boba R., Introductory Guide to Crime Analysis and Mapping, Crime Mapping Laboratory, Police Foundation, U.S.A, 2001

Boda R., Crime Analysis and Crime Mapping, Florida Atlantic University, U.S.A, 2005.

Creating Defensible Space by Oscar Newman, Institute for Community Design Analysis, Contractor: Center for Urban Policy Research Rutgers University, U.S. Department of Housing and Urban Development Office of Policy Development and Research, April 1996.

MacKay R. E., Geographing Profiling: A New Tool for Law Enforcement, The Police Chief, U.S.A., December 1999. **Ανακτήθηκε 23 Ιανουαρίου 2020 από** <https://www.policechiefmagazine.org/>,

Newman O., Defensible Space: Crime Prevention through Urban Design, Chicago, U.S.A, 1974.

Research Report: Keith H., Mapping Crime: Principle and Practice, Office of Justice Programs, U.S. Department of Justice, Washington, 1999

Rossmo D. K., Geographic profiling. Boca Raton, CRC Press, 2000.

Ανακτήθηκε 15 Μαρτίου 2018 από https://books.google.gr/books?hl=en&lr=&id=YQLS59Pv35oC&oi=fnd&pg=PA1&dq=Rossmo+D.+K.,+Geographic+profiling.+Boca+Raton,+CRC+Press,+2000.&ots=uf5rcPy_ey&sig=NfMm0JDhU5I2b_g_QVBiJo_9DAQ&redir_esc=y#v=onepage&q=Rossmo%20D.%20K.%2C%20Geographic%20profiling.%20Boca%20Raton%2C%20CRC%20Press%2C%202000.&f=false

Rossmo D. K., & Velarde L., Geographic profiling analysis: Principles, methods, and applications. In S. Chainey & S. Tompson (Eds.), Crime mapping case studies: Practice and research, John Wiley & Sons, U.K., 2008. **Ανακτήθηκε 23 Ιανουαρίου 2018 από**

[https://books.google.gr/books?id=BK3Zs-XXso4C&pg=PA183&ots=dXzOI5eD4&dq=Rossmo%2D.%20K.%2C%20%26%20Velarde%20L.%2C%20Geographic%20profiling%20analysis%3A%20Principles%2C%20methods%2C%20and%20applications.%20In%20S.%20Chainey%20%26%20S.%20Tompson%20\(Eds.\)%2C%20Crime%20mapping%20case%20studies%3A%20Practice%20and%20research%2C%20John%20Wiley%20%26%20Sons%2C%20U.K.%2C%202008.&pg=PA191#v=onepage&q=Rossmo%2D.%20K.,%20%26%20Velarde%20L.,%20Geographic%20profiling%20analysis:%20Principles,%20methods,%20and%20applications.%20In%20S.%20Chainey%20%26%20S.%20Tompson%20\(Eds.\),%20Crime%20mapping%20case%20studies:%20Practice%20and%20research,%20John%20Wiley%20%26%20Sons,%20U.K.,%202008.&f=false](https://books.google.gr/books?id=BK3Zs-XXso4C&pg=PA183&ots=dXzOI5eD4&dq=Rossmo%2D.%20K.%2C%20%26%20Velarde%20L.%2C%20Geographic%20profiling%20analysis%3A%20Principles%2C%20methods%2C%20and%20applications.%20In%20S.%20Chainey%20%26%20S.%20Tompson%20(Eds.)%2C%20Crime%20mapping%20case%20studies%3A%20Practice%20and%20research%2C%20John%20Wiley%20%26%20Sons%2C%20U.K.%2C%202008.&pg=PA191#v=onepage&q=Rossmo%2D.%20K.,%20%26%20Velarde%20L.,%20Geographic%20profiling%20analysis:%20Principles,%20methods,%20and%20applications.%20In%20S.%20Chainey%20%26%20S.%20Tompson%20(Eds.),%20Crime%20mapping%20case%20studies:%20Practice%20and%20research,%20John%20Wiley%20%26%20Sons,%20U.K.,%202008.&f=false)

Rossmo D. K., Recent developments in geographic profiling. *Policing: A Journal of Policy and Practice*, 6, 2012. Ανακτήθηκε 3 Ιουλίου 2020 από https://www.researchgate.net/publication/288871418_Geographic_profiling_survey_A_preliminary_examination_of_geographic_profilers_views_and_experiences

Αλεξιάδης Σ., Εγχειρίδιο εγκληματολογίας . Σάκκουλας, Θεσσαλονίκη 1996.

Βαγιώτα Σ., 2014, Εγκληματικότητα και πολεοδομία, Πανεπιστήμιο Πατρών, Πάτρα.
Σβορώνος Δ., 2016, Φόβος του εγκλήματος και σύγχρονες πόλεις: Προσδιορισμός των γεωχωρικών και κοινωνικών συσχετίσεων GIS, Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο, Αθήνα.

Βαμβακοπούλου Ι. Μ., «ΑΙΓΑΛΕΩ, οι δρόμοι της προσφυγιάς» , Αιγάλεω, 2012.

Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Δήμου Αιγάλεω 2012-2014, Στρατηγικός Σχεδιασμός, Αιγάλεω, 2011-2012.

Έκθεση για το σοβαρό και οργανωμένο έγκλημα, Αρχηγείο Ελληνικής Αστυνομίας, Αθήνα, 2018.

Ζαραφωνίτου Χ., Εγκληματολογικές Μελέτες, Τεύχος 1, Χριστίνα Ζαραφωνίτου, Ελένη Χρυσοχόου, Υπάρχουν ghettos στο κέντρο της Αθήνας; Εγκληματολογική διερεύνηση των κοινωνικών στάσεων και αναπαραστάσεων, Εκδόσεις Διόνικος, Αθήνα, 2015.

Καρβέλα Β., Στατιστική Ανάλυση Δεδομένων Εγκληματικότητας στην Ελλάδα σε επίπεδο περιφέρειας, Χαροκόπειο, Αθήνα, 2012.

Κοινωνιολογία Γ΄ Γενικού Λυκείου, Βιβλίο του Μαθητή, Υπουργείο Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, Παιδαγωγικό Ινστιτούτο, Ινστιτούτο Τεχνολογίας Υπολογιστών και εκδόσεων «Διόφαντος», Αθήνα, 2013. <http://ebooks.edu.gr/ebooks/>

Κορδή Γ., Χωρική Ανάλυση της εγκληματικότητας σε περιβάλλον GIS: Υπολογισμός ενός Γεωγραφικά Σταθμισμένου Υποδείγματος, Ε.Μ.Π., Αθήνα, 2016.

Λένος Κ., Ανάλυση Εγκληματικότητας με την Χρήση GIS., Μελέτη Περίπτωσης Δήμος Καλλιθέας, Αθήνα, 2012.

Μαγγανάς Α. Δ., Ηλικία και εγκληματικότητα, (L'âge et la question criminelle Volume 35, Numéro 1, Άνοιξη, 2002.

Μηλιώνη Α. Φ., Έμφυλες διαστάσεις της αντεγκληματικής πολιτικής, Κοινωνική Συνοχή και Ανάπτυξη 4 (2), 189-203, Νομική Σχολή Αθηνών, 2009.

Μεταπτυχιακή εργασία: Οι ψυχολογικές προσεγγίσεις για το έγκλημα, Κουρκούλη Χρ.-Μαρ., Τμήμα Νομικής, Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης, Θεσσαλονίκη, 2018.

Μεταπτυχιακή εργασία: Στατιστική Ανάλυση Δεδομένων Εγκληματικότητας στην Ελλάδα σε επίπεδο περιφέρειας, Καρβέλα Βασιλική Τμήμα Γεωγραφίας Χαροκόπειο Πανεπιστήμιο, Αθήνα, 2012.

Νίκας Π. Σ., Ανάπτυξη Εκπαιδευτικού υλικού δειγματοληψίας σε περιβάλλον γεωγραφικών συστημάτων πληροφοριών ARC GIS 10, Ε.Μ.Π., Αθήνα, 2012

Παππάς Β., 2013, Κατανομές πιθανότητας στην ανάλυση επιβίωσης, Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων, Ιωάννινα.

Παπακωνσταντής, Στοιχεία εγκληματολογίας και αντεγκληματικής πολιτικής, Γεώργιος Β. Σάκκουλας Αντ. Ν., Αθήνα, 2006.

Ποινικός Κώδικας, Κύρωση του Ποινικού Κώδικα, (Νόμος 4619/2019).

Πτυχιακή εργασία: Τα ΣΓΠ στην Διαχείριση Κοινωνικών Προβλημάτων, Γοργογιάννη Π., Κουντουρίδου Φωτεινή, Αθήνα 2006.

Σταυρόπουλος Ν., Η χωρική διάσταση της εγκληματικότητας μια χαρτογεωγραφική προσέγγιση. Α.Π.Θ., ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ, 2012.

Σχέδιο νέου Ποινικού Κώδικα, Δεύτερο Βιβλίο, Εικοστό τρίτο Κεφάλαιο-Εγκλήματα κατά των περιουσιακών αγαθών, Υπουργείο Δικαιοσύνης, 2019.

<http://www.opengov.gr/ministryofjustice/?p=9804&cpage=1>

Ιστοσελίδες

<http://gis.mtu.edu/?p=127#:~:text=ArcGIS%20can%20generate%20a%20specified,Feature%20Class%20%E2%0CCreate%20Random%20Points.>, Create Random Points

http://resources.esri.com/help/9.3/arcgisengine/java/gp_toolref/data_management_tools/create_random_points_data_management_.htm, Create Random Points

<https://pro.arcgis.com/en/pro-app/tool-reference/data-management/create-random-points.htm>, Create Random Points

<https://desktop.arcgis.com/en/arcmap/10.3/tools/data-management-toolbox/create-random-points.htm>, Create Random Points

<https://crimemapping.info/article/use-geographic-profiling-crime-analysis/>, Crime Mapping & Analysis News, A Police Foundation Publication.

<https://mygeodata.cloud/converter/kml-to-shp>, Convert kml to shp.

https://ec.europa.eu/eurostat/statisticsexplained/index.php?title=Archive:Crime_statistics/el, Eurostat, Στατιστικές Εγκλημάτων.

<https://www.txstate.edu/gii/geographic-profiling/overview.html>, Texas State.

<https://www.psychologynow.gr/>, Άρθρα Ψυχολογίας.

<https://geodata.gov.gr/group/86b07ab4-4ee6-4d66-a5da-1f849cdaa0f5?tags=%CE%B1%CE%B9%CE%B3%CE%AC%CE%BB%CE%B5%CF%89>, Γενικό πολεοδομικό σχέδιο δήμου Αιγάλεω

<http://msa.ypeka.gr/>, Γεωχωρική Πύλη ΥΠΕΚΑ, Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Χρήσεις Γης.

<https://www.aigaleo.gr/>, Δήμος Αιγάλεω.

<https://www.touristorama.com/%CE%91%CE%B9%CE%B3%CE%AC%CE%BB%CE%B5%CF%89>, Δήμος Αιγάλεω.

<http://www.astynomia.gr/>, Ελληνική Αστυνομία.

<https://www.statistics.gr/el/statistics/-/publication/SJU03/>-, ΕΛ.ΣΤΑΤ., Διαπραχθέντα Αδικήματα / 2019

<http://www.data.gov.gr/>, Πλατφόρμα δημοσίων δεδομένων

http://www.hellenicpolice.gr/index.php?option=ozo_content&perform=view&id=81&Itemid=73&lang=, Στατιστικά στοιχεία Ελληνική Αστυνομία.

<https://www.google.com/maps>, Χάρτες.